

انجیلِ عیسیٰ مسیح دَ مُطابِقِ یوحنا

کلامِ انسان جور شد

۱ دَ اَزَل کلام بود و کلام پیشِ خُدا بُود و کلام خودِ خُدا بُود. ۲ اُو از اَزَل قد خُدا بُود. ۳ تمامِ چیز دَ و سبیلِه اَزو خَلق شد و بدُونِ اَزو هیچ چیز ام خَلق نَشُد. هر چیزی که دَ وجودِ اَمَد ۴ دَزُو^a زندگی دَشت و زندگی نورِ انسان بُود. ۵ نور دَ تریکی روشنی می‌دیه و تریکی دَ بِلِه اَزو زور نَشُد.

---

^a ۱:۴ «دَزُو زندگی دَشت» یعنی «دَ کلام.»

۶ یگ آدم ظاهر شد که از طرفِ خدا ریبی شد
و نام شی یحیی بود. ۷ او بلده شاهی ددو آمد
تا د باره نور شاهی بدیه و تا پگ مردم د وسیله
ازو ایمان بیره. ۸ او خود شی امو نور نبود،
بلکه آمد تا د باره امزو نور شاهی بدیه.

۹ نور حقیقی که بلده هر انسان نور موبخشه
د دنیا میمد. ۱۰ د حقیقت او د دنیا بود و دنیا
د وسیله ازو خلق شد، و له مردم دنیا او ره
نشناخت. ۱۱ او د بین قوم خود خو آمد و قوم
خود شی او ره قبول نکد. ۱۲ مگم تمام کسای
که او ره قبول کد، یعنی د نام ازو ایمان آورد،
او دزوا حق ازی ره دد که بچکیچای خدا شنه،
۱۳ بچکیچای که نه از خون،^a نه از خواهشای
نفس انسان و نه ام از خواهش جسمانی یگ مرد
د وجود آمد، بلکه از اراده خدا.

---

^a ۱:۱۳ «نه از خون» یعنی «نه از تولد معمولی.»

۱۴ کلامِ انسان^a جور شد و دَ بَینِ ازمو زندگی
کد. مو بزرگی-و-جلالِ ازو ره دیدی، بزرگی ره
که تنها لایقِ باچه یگانه از طرفِ آته آسمانی
بود و پُر از فیض و راستی.

۱۵ یحییٰ دَ باره ازو شاهدی دَد و جار زده
گفت: ”ای امو کس آسته که ما دَز شُمو گُفتدُم:
’او که بعد از مه مییه، مقام شی از مه کده
باله آسته، چُون او پیش از مه وجود دَشته.“

۱۶ از بَرکتِ بے اندازه ازو فیض سر فیض نصیب
پگ مو شده. ۱۷ چُون شریعت تَوَسُطِ مُوسیٰ دَز
مو دَده شد و فیض و راستی دَ وَسِیلَه عیسیٰ
مسیح دَز مو رسید. ۱۸ خُدا ره هیچ کس هرگز
نَدیده؛ یگانه باچه^b که دَ آته نزدیک آسته، او
خُدا ره دَز مو شَنختند.

---

^a ۱:۱۴ دَ جای «انسان» دَ زبونِ یونانی «جسم» نوشته

یه. ^b ۱:۱۸ دَ جای «یگانه باچه» دَ بعضی نُسَخه

های یونانی «یگانه خُدا» نوشته یه.

۱۹ و شاهدی یحییٰ اینمی آسته: وختیکه
 رهبرای یهودیا پیشوایو و لاویا^a ره از شارِ
 اورشلیم ریی کد تا ازو پُرسان کُنه که ”تو کی
 آستی؟“^{۲۰} او اقرار کد و مُنکر نَشُد، اَره، او
 اقرار کد که ”ما مسیح نیسْتُم.“^{۲۱} و اونا از
 شی پُرسان کد: ”پس تو کی آستی؟ آیا تو ایلاس
 پیغمبر آستی؟“ او گُفت: ”نه، ما نیسْتُم.“ اونا
 بسم پُرسید: ”آیا تو امو پیغمبر آستی که مو چیم
 د راه شی آستی؟“ او جواب دَد: ”نه.“^{۲۲} د آخر
 اونا دزو گُفت: ”پس تو کی آستی؟ مو بلده امزو
 کسای که مو ره ریی کده باید یگ جواب بُری.
 تو د باره خود خو چی مَوگی؟“
 ۲۳ او گُفت:

”ما آواز کسی آسْتُم که د بیابو

جار زده مَوگه:

’راه ره بلده خُداوند آماده کُنید،‘

^a ۱:۱۹ «لاویا» از طایفه لاوی و خدمتگارِ خانه خدا بُود.

امو رقمیکه اشعیا پیغمبر گُفتد.

۲۴ امو نفرای که از طرف فریسیا^a ریی شُد،
۲۵ ازو پُرسان کده گُفت: "اگه تُو نه مسیح و نه
الیاس پیغمبر و نه ام امو پیغمبر دیگه آستی،
پس چرا غُسلِ تعمید میدی؟" ۲۶ یحیی دَ جوابِ
ازوا گُفت: "ما قد آو غُسلِ تعمید میدم، مگم
دَ بَین شُمو یگ نفر ایسته یه که شُمو آو ره
نمینخشید. ۲۷ آو امو کس آسته که بعد از مه
مییه و ما حتی لیاقت ازی ره ندرُم که بند چپلی
شی ره واز کُنم." ۲۸ ای چیزا دَ آغیلِ بیت-عنیا
که دَ آو لبِ دریای اُردُن آسته، واقع شُد، یعنی
دَمزُو جای که یحیی مردُم ره غُسلِ تعمید میدد.

---

^a ۱:۲۴ بلده فامیدون «فریسی» دَ فهرست لغاتِ مُشکل

رُجوع کنید.

یحیای تعمید دهنده عیسی ره معرفی مونه

۲۹ روز دیگه شی یحیی دید که عیسی طرفِ ازو مییه. اوخته یحیی گفت: ”اونه، باره خدا^a که گناه دنیا ره باله مونه. ۳۰ ای امو کس آسته که ما د باره شی گفتدُم: بعد از مه یگ مرد مییه که از مه کده بزرگتر آسته، چراکه او پیش از مه وجود داشته. ۳۱ ما خود مه او ره نمیشنختم، مگم بخاطری که او د بنی اسرائیل معرفی شنه، ما امدُم تا قد او غسلِ تعمید بدُم. ۳۲ یحیی د شاهدی خو ادامه دده گفت: ”ما روح القدس ره دیدم که د شکل یگ کوتر از آسمو نازل شده د بله ازو ششت و امونجی مند. ۳۳ ما تا او غیت او ره نمی شنختم، مگم خدای که مَره ریی کد تا مردُم ره قد او غسل

---

^a ۱:۲۹ یحیی د باره عیسی پیشگویی مونه که او مثل باره بلده گناه مردُم دنیا قربانی موشه.

تعمید بدم، او دزمه گفت: 'دبله هر کسی که روح القدس نازل شده شست، او امو شخص آسته که قد روح القدس غسل تعمید میدیه.'
 ۳۴ ما دچیم خو دیدیم و شاهدی دده موگیم که او باچه خدا یه.

یارای اول مولا عیسی

۳۵ روز دیگه شی ام یحیی قد دو پیرو خو د امزو جای ایسته بود. ۳۶ وختی دید که عیسی ازونجی تیر موشه، او گفت: "اونه، باره خدا."
 ۳۷ وختیکه امو دو پیرو توره یحیی ره شنید، اونا از پس عیسی ربی شد. ۳۸ عیسی دور خورده دید که اونا از پس شی مییه و ازوا پُرسان کده گفت: "شمو چیزخیل ره موبالید؟" اونا دزشی گفت: "ربی - که «استاد» معنی میدیه - دکجا میشینی؟" ۳۹ او دزوا گفت: "ببید و بنگرید."
 پس اونا آمده دید که او دکجا میشست و اونا امو روز ره قد شی مند، چون ساعت دهم

روز^a بود. ^{۴۰} یکی امزو دُو نفر که تورِه یحییٰ ره شنید و از پسِ عیسیٰ ربی شد، نام شی اندریاس، برارِ شِمعون پترُس بود. ^{۴۱} او اوّل برارِ خو شِمعون ره پیدا کده دَزُو گُفت: ”مو مسیح ره پیدا کده“ که ترجمه شی «انتخاب شده خدا» آسته. ^{۴۲} او شِمعون ره پیشِ عیسیٰ اورد و عیسیٰ سون شی توخ کده گُفت: ”تو شِمعون باچه یونا آستی. ازی بعد نام تو کیفا بشه.“ که معنای شی «قاده» آسته.

^{۴۳} روزِ دیگه شی عیسیٰ قصد کد که د منطقه جلیلیه بوره. او فیلیپس ره پیدا کده دَزُو گُفت: ”از پشت مه بیه.“ ^{۴۴} فیلیپس از شارِ بیت-صیدا، یعنی از شارِ اندریاس و پترُس بود. ^{۴۵} اوخته فیلیپس رفته نتنائیل ره پیدا کد و دَزُو گُفت: ”مو کسی ره پیدا کده که موسیٰ د تورات و پیغمبرا د دیگه کتابا د

^a ۱:۳۹ یعنی ساعتِ چار بجه بعد از چاشت بود.

باره شی نوشته کده؛ اُو عیسیٰ باچه یوسُف
 از شارِ ناصرِه یه. " ^{۴۶} نَتَنائیل دَزُو گُفت: "آیا
 از ناصرِه ام چیزی خوب بُر موشه؟" فیلیپس
 گُفت: "بیه و توخ کو." ^{۴۷} وختی عیسیٰ دید
 که نَتَنائیل سُون شی مییه، دَ باره ازُو گُفت:
 "اینه، یگ اسرائیلی حقیقی که دروغ و فربب
 دَز شی نییه." ^{۴۸} نَتَنائیل دَز شی گُفت: "از
 کجا مره مینخشی؟" عیسیٰ دَ جواب ازُو گُفت:
 "پیش ازی که فیلیپس تُو ره کوی کنه، وختیکه
 دَ تی درختِ انجیر بودی، ما تُو ره دیدم."
^{۴۹} اوخته نَتَنائیل دَ جواب شی گُفت: "اُستاد، تُو
 باچه خُدا اُستی. تُو واقعاً پادشاهِ بنی اسرائیل
 اُستی." ^{۵۰} عیسیٰ دَزُو گُفت: "فقط امی که دَز
 تُو گُفتم تُو ره دَ تی درختِ انجیر دیدم، ایمان
 اُردی؟ ازی بعد ازی کده کارای بزرگتر ره ام
 مینگری." ^{۵۱} و اُو بسم دَ نَتَنائیل گُفت: "ما
 دَز شمو راست موگم: شمو آسمو ره مینگرید

که واز شُدِه ملایکه های خُدا از بلِه سرِ «باچه اِنسان»^a باله موره و تاه مییه. ”

مُعْجِزَه دَ شَارِ قَانَا

۲ دَ رُوزِ سِوَم، دَ شَارِ قَانَا جَلِيلِيه يِگ توی بُود و آبه عيسیٰ ام دَ اُونجی بُود. عيسیٰ و یارای شی ام دَمزُو توی دَعَوَت شُدِه بُود. ^۳ وختیکه شرابِ اِنگُور تامو شُد، آبه عيسیٰ دَزُو کُفت: ”شرابِ ازوا تامو شُدِه. ” ^۴ عيسیٰ دَزُو کُفت: ”آی خاتو، دَز مه و ازتُو چی غَرَض؟ تا آلی ره وخت مه نَرَسِيده. ” ^۵ آبه شی دَ خِدْمَتگارا کُفت: ”هر چیزی که شُموره مَوگه، امو رَقْم بُوکُنید. ”

۶ دَ اُونجی شَش کُوزِه سَنگی بَلدِه طَهَارَت مُطابِقِ رَواجِ يَهُودِيا ايشته بُود، هر کَدَم شی

---

^a ۱:۵۱ بَلدِه مَعْلُومَاتِ کَلوْتَر دَ بارِه «باچه اِنسان» دَ فِهْرَسْتِ لُغَاتِ مُشْکِلِ رُجُوعِ کُنید.

پنج یا شش سَطَل^a آو می‌گرفت. ^۷ عیسیٰ دَ خدمتگارا گفت: ”کوزه‌ها ره از آو پُر کنید.“ و اونا کوزه‌ها ره تا دان از آو پُر کد. ^۸ آو دَزوا گفت: ”آلی یگ کَمک وَری کشیده دَ پیشِ کِئِه مجلس بُبرید.“ و اونا بُرد. ^۹ وختی کِئِه مجلس آوی ره که شرابِ انگور جور شُدُد مزه کد، نَفامید که از کُجا اُورده شُدِه، مگم خدمتگاری که آو ره از چاه کشیدد، خبر دَشت. اوخته کِئِه مجلس داماد ره کوی کد ^{۱۰} و دَزو گفت: ”پگِ مردُم همیشه شرابِ خُوب ره دَ اوّل میره و غِیتیکه مهمونا نشه شُد، پس ازو شرابِ آرزو بی ره میره؛ مگم تُو شرابِ خُوب ره تا آلی ره نِگاه کُددی.“ ^{۱۱} امی مُعجزه اوّل ره عیسیٰ دَ شارِ قانای جلیلیه انجام دَد و جلال-و-بُزرگی خُو ره ظاهر کد و یارای شی دَزو ایمان اُورد.

^a ۲:۶ پنج یا شش سَطَلِ آو یعنی تقریباً هشتاد یا صد

لِتر.

۱۲ بعد از او قد آبه، برارو و یارای خو د شار
کفرناحوم رفت و د اونجی چند روز مند.

عیسی د خانه خدا

۱۳ عید پصح^a از یهودیا نزدیک شد و عیسی
د شار اورشلیم رفت. ۱۴ او د خانه خدا مردم ره
دید که گاو، گوسپو و کوتر سودا مونه و صرافا
د پشت میزای خو شسته یه. ۱۵ پس عیسی از
ریسپو یگ قمچی جور کد و پگ ازوا ره قد
گاو و گوسپون شی از خانه خدا رفته بر کد
و پیسه های صرافا ره تیت کده میزای شی ره
چپه کد ۱۶ و د کسای که کوتر سودا موکد،
گفت: ”امیا ره ازینجی گم کنید! خانه آته مَره
جای خرید-و-فروش جور نکیند!“ ۱۷ اوخته د
یاد یارای شی آمد که د کتاب مقدس نوشته

---

^a ۱۳:۲ عید پصح یادبود آزادی بنی اسرائیل از مصر
بود.

شده: ”چون غیرتی که د باره خانه تو دَرُم د وجود مه شعله ور آسته.“

۱۸ دَمَزُو غَیت یهُودیا دَزُو کُفت: ”چی مُعجزه-و-نشانی دَز مو نشو میدی تا ثابت شنه که تو اختیار ازی کارا ره دری؟“ ۱۹ عیسی د جواب ازوا کُفت: ”ای خانه خدا ره خراب کُنید و ما د مَنه سه روز ای ره دُوباره آباد مُونم.“ ۲۰ پس یهُودیا کُفت: ”آباد کدون امزی خانه خدا چل و شش سال ره دَربر گرفت. آکو تو ای ره د مَنه سه روز آباد مونی؟“ ۲۱ مگم مقصد عیسی از خانه خدا جسم خود شی بُود. ۲۲ و غَیتیکه عیسی بعد از مرگ دُوباره زنده شد، د یاد یارای شی آمد که او امی توره ره دَزوا کُفتد. پس اونا د نوشته های مُقَدَّس و د تورای که عیسی کُفتد، باور کد.

۲۳ وختیکه او د عید پِصَح د اورشَلیم بُود، غدر نفرای که مُعجزه های ازو ره دید، د نام ازو ایمان اُورد. ۲۴ لیکن عیسی خود شی دَزوا

اعتبار نکد، چراکه تمام مردم ره خوب مینخشید
۲۵ و لازم نبود که کس د باره انسان یگو چیز
دزو بگيه، چون او خود شی موفامید که د دل
انسان چی آسته.

عیسی و نيقوديموس

۳ یگ نفر د نام نيقوديموس که از فرقه
فريسي و یکی از رهبرای يهوديا بود،
۲ یگ شاوپيش عیسی آمده دزو گفت: ”آستاد،
مو میدنی که تو بحیث معلم-و-راهنما از طرف
خدا آمدی، چون معجزه های که تو موکنی
هیچ کس نمیتنه، سواي که خدا قد شی بشه.“
۳ عیسی د جواب شی گفت: ”دزتو راس موگم،
کسی که از نو^a تولد نشده بشه پادشاهی خدا
ره دیده نمیتنه.“^۴ نيقوديموس دزو گفت: ”چی
رقم امکان دره که یگ آدم پیر تولد شنه؟ آیا او

^a ۳:۳ «از نو» یا «از باله».

مِیتنه پس دَ کوره آبه خُو بوره و دُوباره دَ دنیا
 بییه؟^۵ عیسیٰ دَ جواب شی گُفت: "ما دَز تُو
 راس مُوگم، تا وختیکه یگ نفر از او و روح
 تَوُلد نَشنه او نَمِیتنه دَ پادشاهی خُدا داخل شُنه.
 ۶ چیزی که از جِسَم تَوُلد شُده، او جِسَم آسته
 و چیزی که از روح تَوُلد شُده، او روح آسته.
 ۷ تعجُب نَکو که دَز تُو گُفتم، شُمو باید از نو^a
 تَوُلد شُنید. ۸ باد هر جای که بِخایه پُف مونه و
 شُمو آواز شی ره میشنوید، مگم نَمیدنید که از
 کُجا مییه و یا دَ کُجا موره. امی رقم هر کسی
 که از روح اَلْقُدس تَوُلد موشه، او ام نَمیدنه که
 ای تَوُلد نو چطور رُخ دَده. ۹ نِیقودیموس دَزو
 گُفت: "ای چیزا چطور امکان دَره؟" ۱۰ عیسیٰ
 بسم دَزو گُفت: "تُو یگ معلّم-و-راهنمای بَنی
 اسرائیل آستی و هنوز ام ای چیزا ره نَموفامی؟
 ۱۱ دَز تُو راس مُوگم، مو از چیزی توره مُوگی که

^a ۳:۷ «از نو» یا «از باله».

ازو خبر دَرے و دَ باره چیزِ شاهدی میدی که
 مو دیدے؛ مگم شُمو مردُم شاهدی مو ره قبول
 نَمونید. ۱۲ ما که دَ باره کارای دُنیایی دَز شُمو
 توره مُوگم و شُمو باور نَمونید، اگه دَ باره کارای
 آسمانی نقل کنم، شُمو چطور باور مَونید؟
 ۱۳ هیچ کس دَ عالمِ باله نرفته بَغیر از کسی
 که از عالمِ باله تاه اَمده، یعنی «باچه انسان»
 [که جای شی دَ عالمِ باله یه.]^a ۱۴ امو رقمیکه
 موسی مارِ برونزی ره دَ بیابو دَ شَخِ چِو باله
 کد، امو رقم «باچه انسان» ام باید باله شُنه،
 ۱۵ تا هر کسی که دَزو ایمان بیره صاحبِ زندگی
 اَبدی شُنه. † ۱۶ چُون خُدا دُنیا ره ایقَس دوست
 دَشت که باچه یگانه خُو ره دَد تا هر کسی که
 دَزو ایمان بیره نابود نَشُنه، بَلکه صاحبِ زندگی

---

^a ۱۳:۳ امی عبارت «که جای شی دَ عالمِ باله یه» دَ چند
 نُسخه های قدیمی نوشته نییه.

† ۱۵:۳ عددها ۹-۶:۲۱

اَبَدی شُنه. ۱۷ خُدا باچه خُوره دَ دُنیا رَبی نَکد
 تا از مَرْدُمِ دُنیا بازخاست کُنه، بَلکِه تا دُنیا دَ
 وَسِیلِه اَزو نِجات پَیدا کُنه. ۱۸ کسی که دَزُو
 ایمان بِیره، مَحکُوم نَمُوشه؛ لیکن کسی که دَزُو
 ایمان نَیره، اُو امی آلی مَحکُوم شُدِه، چِراکه دَ
 نامِ باچه یِگانِه خُدا ایمان نُورده. ۱۹ مَحکُومِیت
 ازی خاطر آسته که نُور دَ ای دُنیا آمَد، مَگم
 مَرْدُمِ دُنیا تَریکی ره از نُور کده کَلو خوش کد،
 چُون کارای ازوا بَد بُود. ۲۰ هر کسی که کارای
 شَیطانی مُونه، اُو از نُور بَد شی مییه و نزدیکِ
 نُور هیچ نَمییه، تاکه اعمال و کِردارِ بَد شی بَرَمَلا
 نَشُنه. ۲۱ مَگم آدمی که دَ راستی و نیکی عمل
 مُونه، اُو سُونِ نُور مییه تا ظاهِر شُنه که اعمالِ
 اَزو دَ مُطابِقِ خاستِ خُدا یِه. ”

عیسیٰ و یحییٰ

۲۲ بعد ازو عیسیٰ قد یارای خو د سرزمین
یهودیہ رفتہ چند دیر قد ازوا قتی د اونی مند
و مردم ره غسلِ تعمید دد.

۲۳ یحییٰ ام د عینون نزدیکِ منطقه سالیم
مردم ره غسلِ تعمید میدد، چراکه د اونی
او کلو بود و مردم آمده غسلِ تعمید میگرفت،
۲۴ چون یحییٰ تا او وخت بندی نشدد.

۲۵ دمزو غیت بین یارای یحییٰ و یگ عالم
یهودی د باره طهارت-و-پاکی بحث شد.

۲۶ و اونا د پیش یحییٰ آمده دزشی گفت:
”استاد، امو نفر که د او سون دریای اردن
قد تو بود و تو د باره شی شاهی ددی، آلی
او غسلِ تعمید میدیه و پگ مردم د بیخ ازو
موره.“ ۲۷ یحییٰ دزوا گفت: ”انسان هیچ چیز
ره حاصل نمیتنه، سواي که از عالم باله دزو دده
شنه.“ ۲۸ خودون شمو شاهد استید که ما گفتدم:

' ما مسیح نییم، بلکه امو کس استم که خدا مَره
 پیشلونِ مسیح رِبی کده. ' ۲۹ بیری دَ داماد تعلق
 دَره، مگم رفیقِ داماد که دَ یگ گوشه ایسته یه
 و آوازِ داماد ره میشنوه، او از شنیدونِ آواز شی
 غدر خوشحال موشه. اینمی رقم ما ام خوش
 استم و آلی خوشی مه کامل شده. ۳۰ او باید
 بزرگتر شنه دَ حالیکه ما باید ریزه تر شئم.

عیسی از عالمِ باله آمده

۳۱ کسی که از باله مییه، از پگ کده باله یه
 و کسی که از زمی آسته دَ زمی تعلق دَره و از
 چیزای زمی توره موگه. ارے، کسی که از عالمِ
 باله آمده، از تمام کده باله تر آسته. ۳۲ او دَ باره
 چیزای که شنیده و دیده شاهدهی میدیه، مگم
 هیچ کس شاهدهی و توره شی ره قبول نمونه.
 ۳۳ کسی که شاهدهی ازو ره قبول مونه، تصدیق
 موکنه که خدا حق-و-راست آسته. ۳۴ کسی ره
 که خدا رِبی کده، او توره خدا ره موگه، چون

خُدا رُوحِ خُو رِه بے اندازہ دَزُو بَخشیدہ. ^{۳۵} آتہ،
 باچہ خُو رِه دوست دَرہ^a و تمام چیزا رِه دَ دِسْتِ
 اَزُو دَدہ. ^{۳۶} کسی کہ دَ باچہ ایمان بیرہ، اُو
 صَاحِبِ زِندگی اَبَدی مُوشہ؛ لیکن کسی کہ از
 اید شی نَمُوشہ، زِندگی اَبَدی رِه نَمینگرہ، بَلکہ
 دَ غُضَبِ خُدا گِرِفْتار مُوشہ.

تورہ عیسیٰ قد خاتون سامری

۴
 ۱ وختی مَولا عیسیٰ فامید کہ فریسیا خبر
 شُدہ کہ اُو از یحییٰ کدہ کَلو پیر و پیدا کدہ
 و غُسلِ تَعْمیدِ مِیدِیہ، ^۲ - اگرچہ عیسیٰ خود
 شی غُسلِ تَعْمیدِ نَمِیدَد، بَلکہ یارای شی مِیدَد
 - ^۳ عیسیٰ یهُودیہ رِه ایلہ کدہ پس دَ جَلیلیہ
 رفت.

^a ۳:۳۵ «آتہ باچہ خُو رِه دوست دَرہ» یعنی «خُدا عیسیٰ

مسیح رِه دوست دَرہ.»

^۴ دَزی سَفَرِ لَازِمِ بُوَد کِه از مَنطِقَه سَامِرِه تیر
 شَنه. ^۵ اَو دَیگِ شَارِ سَامِرِه دَ نَامِ سُوخارِ رَسید،
 دَ نَزْدِیکِ اَمزُو پَتی زَمی کِه یَعقُوبِ دَ بَاجِه خُو
 یوسُفِ دَدِه بُوَد. ^۶ چَاهِ یَعقُوبِ اَم دَ اُونجی بُوَد
 و عیسیٰ کِه از زورِ راهِ رِفَتو مَنده و زَلَّه شُدُد،
 دَ لَبِ اَمزُو چَاهِ شِشْت؛ وختِ سَاعَتِ شَشْمِ رُوز^a
 بُوَد. ^۷ دَمزُو غَیتِ یگِ خَاثُونِ سَامِرِی اَمَد تا
 از چَاهِ اَو بِکَشِه. عیسیٰ دَزُو کُفَت: ”کَم وَری
 اَو دَز مِه بَدی،“ ^۸ چُون یَارایِ شی دَمزُو وخت
 بَلدِه نَانِ خَریدو دَ شَارِ رِفَتُد. ^۹ خَاثُونِ سَامِرِی
 دَزُو کُفَت: ”تُو کِه یگِ یَهُودی اَسْتی و ما یگِ
 خَاثُونِ سَامِرِی، چَطور شُد کِه از مِه اَو طَلَبِ
 مُونی؟“ اَمی رِه کُفَت از خَاطری کِه یَهُودیا قَد
 سَامِرِی هَا شِشْت و بَرخاست نَمُوکد. ^{۱۰} عیسیٰ
 دَ جَوَابِ اَزُو کُفَت: ”اگِه تُو بَخَشِشِ خُدا رِه
 مِیدَنِستی و مُوفامِیدی کِه کِی اَسْتِه کِه از تُو

^a ۴:۶ یعنی چاشت بُوَد.

آو طلب مونه، تُو ازو طلب موكدی و آو دز
 تُو آب حیات موبخشید. " ۱۱ خاتو دزو گفت:
 "صاحب، تُو دوله ندری و چاه ام چقور آسته.
 پس امو آب حیات ره از کجا مونی؟" ۱۲ آیا از
 بابه کلون مو یعقوب که امی چاه ره دز مو دد و
 از آو امزی چاه خود شی و باچه های شی، گله
 و رمه شی خورد، تُو بزرگتر آستی؟" ۱۳ عیسی
 دزو گفت: "هر کسی که ازی چاه آو وچی کنه،
 بسم تشنه موشه، ۱۴ مگم هر کسی که امزو آو
 که ما دز شی میدم وچی کنه، آو دیگه هرگز
 تشنه نموشه. چون امو آو ره که ما دزو میدم
 د وجود شی یگ چشمه آب حیات جور موشه
 که تا زندگی ابدی بلبلاغ مونه." ۱۵ خاتو دزو
 گفت: "صاحب، دز مه امزو آو بدی تاکه دیگه
 تشنه نشنم و تمام راه تا اینجی پشت آو نیم."
 ۱۶ عیسی دزو گفت: "بورو، شوی خوره کوی
 کده اینجی بیر." ۱۷ خاتو د جواب ازو گفت:
 "ما شوی ندرم." عیسی گفت: "امی توره تُو

راست آسته که گُفتی: 'ما شوی نَدَرُم'.^{۱۸} پَنج
 دفعه تُو شوی کدے و اُمُو مردی ره که آلی دَری
 اُو شوی تُو نییه. ای گب تُو راسه.^{۱۹} خاتُو
 دَزُو گُفت: "صاحب، ما فکر مُونُم که تُو پیغمبر
 آستی.^{۲۰} بابَه کلونای مو دَمزی کوه عِبادت
 مُوکد و شُمُو مردُم مُوگید، جای که باید دَزشی
 عِبادت شُنه دَ اورشَلیم آسته."^{۲۱} عیسی دَزُو
 گُفت: "آی خاتُو، دَزمه باوَر کُو، زمانی مییه
 که مردُم آتِه آسمانی ره نَه دَ ای کوه عِبادت
 مونه و نَه ام دَ اورشَلیم.^{۲۲} شُمُو سامری ها
 چیزی ره عِبادت مُونید که نَمینخَشید؛ مگم مو
 اُمُو ره عِبادت مونی که مینخشی، چراکه نجاتِ
 بَشَر دَ وسیله قومِ یهُود مییه.^{۲۳} یگ زمان مییه،
 بلکه اُو زمان امیالی آمدَه که عِبادت کُننده های
 حقیقی آتِه آسمانی ره دَ روح و راستی عِبادت
 مونه، چراکه آتِه آسمانی اُمُو رقم عِبادت کُننده
 ها ره میخایه.^{۲۴} خُدا روح آسته و کسای که
 اُو ره عِبادت مونه باید دَ روح و راستی عِبادت

کُنَه. " ۲۵ خاتو دَزُو کُفت: " ما مِیدَنُم که مسیح^a
مییه؛ غِیتیکه او بییه، او مو ره از تمام چیزا با
خبر مونه. " ۲۶ عیسی دَزُو کُفت: " ما که قد
تو توره موگم، امو آستم. " ^b

۲۷ دَمَزُو غِیت یارای شی آمد و تعجب کد که
او قد یگ خاتو توره موگیه، مگم هیچ کس
نکُفت که "چی کار دشتی؟" یا "چرا قد ازو
خاتو توره موگفتی؟" ^{۲۸} پس امو خاتو کوزه خو
ره د اونی ایله کد و د شار رفته د مردم کُفت:
" بیید یگ آدم ره بنگرید، هر کاری ره که
ما ازی پیش کددم، دز مه کُفت. آیا او مسیح
نییه، یا آسته؟ " ^{۳۰} اونا از شار بر شده د دیر
عیسی آمد.

۳۱ دَمَزُو غِیت یارای عیسی دَرُو موگُفت:
" اُستاد، نان نوش جان کو. " ^{۳۲} مگم او دزوا

---

^a ۴:۲۵ مسیح یعنی «انتخاب شده خدا». ^b ۴:۲۶ بلده
فامیدون «ما ... امو آستم» د کتاب خروج فصل ۳ آیه
۱۴ رجوع کنید.

گفت: "ما نانی بلده خوردو درم که شمو د باره ازو خبر ندرید." ^{۳۳} پس یارای شی قد یگدیگه خو گفت: "آیا یگو کس دزو نان اُورده بشه؟" ^{۳۴} عیسی دزوا گفت: "نانِ ازمه امی آسته که خاستِ امزو ره که مَره ریی کده، د جای بیرم و کارای شی ره تکمیل کنم." ^{۳۵} آیا شمو نموگید که تا وختِ درو چار ماهِ دیگه منده؟ ولے ما دز شمو موگم که سر^a خو ره باله کده کشت ها ره توخ کنید که زرد شده و وختِ درو شی امی آلی آسته. ^{۳۶} کسی که درو مونه مُزد خو ره میگیره و بلده زندگی ابدی ثمر جم مونه. دَمزی رقم کشت کِنده و دروگر هر دو یگ جای خوشحال موشه. ^{۳۷} د اینجی امو مثل راس آسته که موگه: 'یگ نفر کشت مونه و دیگه کس درو.' ^{۳۸} ما شمو ره ریی کدم تا امو کشت ره درو کنید که شمو بلده ازو زحمت نکشیدید.

^a ۴:۳۵ د جای «سر» د زبونِ یونانی «چیما» نوشته یه.

دیگرو زَحمتِ ازو ره کشید و شُمو دَ حاصِلِ
زَحمتِ ازوا شَرِیگِ شُدید.

^{۳۹} غدرِ مردُمِ سامِری دَمزُو شارِ بخاطرِ شاهِدی
امزُو خاتُو دَ عِیسیٰ ایمانِ اُورد که گُفتُد: ”هر
کاری که کدُدُم، تمامِ شی ره دَز مه گُفت.“
^{۴۰} پس وختیکه سامِری ها دَ دِیرِ عِیسیٰ اَمَد،
اونا اُو ره شَلَّه شُد که قد ازوا بُمَنه و عِیسیٰ
دُو روز قد ازوا مَند ^{۴۱} و غدرِ مردُمِ دِیگه از
خاطرِ کلامِ خودِ شی، دَزُو ایمانِ اُورد. ^{۴۲} اونا
دَمزُو خاتُو گُفت: ”از آلی، دِیگه از خاطرِ گِپای
ازتُو نَبیه که مو دَزُو ایمانِ دَری، بَلِکِه خودون
مو شَنِیدے و آلی موفامی که اینمی آدمِ واقِعاً
نجاتِ دِهِنِدِه دُنیا اَسته.“

^{۴۳} بعدِ امزُو دُو روز، عِیسیٰ ازونجی سُونِ
جَلیلِیه رفت، ^{۴۴} چُون خودِ شی گُفتُد: ”پِیغمبرِ دَ

منطقه خود خو^a قدر ندره. " ۴۵ مگم وختیکه او د جلیلیه رسید، مردم جلیلیه غدر او ره خوشامد و پیشامد کد، چون تمام کارای ره که د اورشلیم د روز عید کدد، اونا دیدد، چراکه اونا ام د وخت عید د اونجی رفتد.

۴۶ پس عیسی بسم د قانای جلیلیه آمد، دمزو جای که او ره د شراب انگور تبدیل کدد.

دمزو غیت د کفرناحوم باچه یگ کارمند حکومت سخت ناجور بود. ۴۷ وختی امو کارمند شنید که عیسی از یهودیه د جلیلیه آمده، او پیش شی رفت و خواهش کد که آمده باچه شی ره که د حال مردو یه، شفا بدیه. ۴۸ عیسی دزو گفت: "تا شمو معجزه ها و چیزای عجیب ننگرید، ایمان نمیرید." ۴۹ کارمند حکومت دزو گفت: "صاحب، پیش ازی که باچه مه

a ۴:۴۴ امکان دره که مقصد عیسی د باره «مَلکِ خود خو» منطقه یهودیه بشه، چون او د شار بیت اللحم یهودیه تولد شد. امچنان د لوقا فصل ۲ رجوع کنید.

بُمره بیه که بوری. " ۵۰ عیسیٰ دَزُو کُفت: "بُورُو، باچه تُو زنده مُومنه. " امو آدم د کلام عیسیٰ اِعتبار کد و سُون خانِه خُو رِبی شُد. ۵۱ د حالیکه سُون خانِه خُو مورفت، غُلامای شی د دَمِ راهِ ازو اَمَد و کُفت: "باچه تُو زنده یه. " ۵۲ کارمَنِدِ حُکومت ازوا پُرسان کد: "چی غیت و د کُدَم ساعت باچه خُوب شُد؟" اونا دَزُو کُفت: "دِیروز ساعتِ یگ بَجِه بعد از چاشت تَو اُو ره ایله کد. " ۵۳ اوخته آتِه باچه پی بُرد که دَمزُو ساعت عیسیٰ کُفتُ: "باچه تُو زنده مُومنه. " پس خودِ امزُو آدم و پگِ خانوار شی ایمان اُورد. ۵۴ و ای مُعجزه دَوَمِ عیسیٰ بعد از اَمَدون شی از یهُودیه د جلیلیه بُود.

عیسیٰ یگ آدمِ شَل ره د روزِ عیدِ شفا میدیه

۱ بعد ازی چیزا یگ عیدِ یهُودیا اَمَد و عیسیٰ د اورشَلیم رفت.

۲ دَ اورُ شَلِيمِ نَزْدِيكِ دَرِگِه گوسپندو یگ حَوْض
 بُود که دَ زِبُونِ عِبْرَانِي اُو رِه «بَيْتِ حِسْدَا»^a
 مُوگُفَت. دَ گِرْدِ امزُو حَوْضِ پَنَجِ بَرَنْدِه بُود.
 ۳ دَمزُو بَرَنْدِه هَا غَدْرِ آدْمَايِ نَاجورِ، کورِ، لَنگِ
 و فَلَجِ خَاوِ مُوگِدِ [و مَعْطَلِ شُورِ خورْدُونِ اُو
 حَوْضِ مِيشِشْتِ،^۴ چُونِ دَ وختايِ مُعِينِ يگِ
 مَلَايِكِه خُداوندِ تاهِ مِيْمَدِ و اُو رِه شُورِ مِيْدَدِ.
 هرِ نَفْرِي که بَعْدِ ازِ شُورِ خورْدُونِ اُو اَوَّلِ دَ
 مَنِه حَوْضِ مورْفَتِ، ازِ هرِ نَاجورِي که دَشْتِ
 شَفَا پِيْدَا مُوگِدِ.]^b ۵ دَ اُونجِي يگِ آدَمِ مَوْجُودِ
 بُود که سِي و هَشْتِ سَالِ مُوشُدِ مَرِيضِ بُود.
 ۶ وختِي عِيسِي اُو رِه دِيْدِ که دَ اُونجِي خَاوِ اَسْتِه
 و پِي بُرْدِ که ازِ غَدْرِ دِيرِ نَاجورِ اَسْتِه، دَزُو گُفَتِ:
 ”مِيخَاهِي که جُورِ شُنِي؟“^۷ ۷ آدَمِ نَاجورِ دَ جَوَابِ
 شِي گُفَتِ: ”صَاحِبِ، کَسِي رِه نَدْرُمِ که دَ وختِ

a ۵:۲ «بَيْتِ حِسْدَا» يَعْنِي «خَانِه رَحْمَتِ.»

b ۵:۴ بَعْضِي نُسْخَه هَا مَتْنِ دَاخِلِ قَوْسِ رِه دَ اَصْلِ مَتْنِ

شَامِلِ نَمُوگَنِه.

شور خوردونِ او مَره دَ مَنه حَوْضِ بِنْدَزَه؛ امی
که ما حَرکتِ مُونُم، یَگو کسِ دِیگه از مه پیش دَ
مَنه او مِیرسه. ”^۸ عیسی دَزُو کُفت: ”باله شُو،
جاگه خُو ره جَم کُو و بورُو. ”^۹ امو آدم فوراً
جور شد و جاگه خُو ره جَم کده ریی شد.

امو روز، روزِ آرام^a بود. ^{۱۰} پس یهودیا دَمَزُو
آدم که جور شُد کُفت: ”امروز، روزِ آرام آسته
و دَمزی روزِ بلده تُو روا نییه که بستره خُو ره
گرفته بُری!“ ^{۱۱} مگم او دَ جوابِ ازوا کُفت:
”امو کس که مَره شفا دَد، دَز مه کُفت، بستره
خُو ره جَم کده بورُو. ”^{۱۲} اونا از شی پُرسان
کد: ”کی آسته امو نفر که دَز تُو کُفته، بستره
خُو ره جَم کده بورُو؟“ ^{۱۳} مگم او آدم که شفا
پیدا کُدد، نَمیدنست که او کی بود، چُون دَ
اونجی مردُم غدر بود و عیسی دَ بَینِ ازوا کُم
شُد. ^{۱۴} بعد ازو عیسی او ره دَ خانه خدا پیدا

---

^a ۵:۹ یعنی «روزِ شَمبِه».

کد و دزشی گُفت: ”اینه، تُو جور شُدے؛ دیگه گُناه نَکُو تاکه گِرِفَتارِ چِیزِ بَدَتَرِ ازی نَشُنی.“
 ۱۵ اوخته امو آدم رفته دَ یهُودیا خبر دده گُفت:
 ”کسی که مَره شفا دَد، عیسیٰ یه.“ ۱۶ امزی
 خاطر کُنه کلونای یهُودی عیسیٰ ره آزار-و-اَذیتِ
 مُوکد، چراکه امی چیزا ره اُو دَ روزِ آرام انجام
 میدَد.

۱۷ مگم عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”رقمیکه
 آتِه^a مه تا هنوز کار مونه، ما ام کار مُونم.“
 ۱۸ دَمزی دَلیلِ یهُودیا کلوتر دَ قَصِدِ کُشتونِ ازو
 بُر شُد، چراکه اُو نَه تنها روزِ آرام ره نادیده
 میگِرِفَت، بلکه خُدا ره ام آتِه خُو مُوگُفت و امی
 رقم خود خُو ره برابرِ خُدا جور مُوکد.

---

^a ۱۷:۵ مقصدِ عیسیٰ مسیح از «آتِه» دَ اینجی «خُدا»
 آسته. هر وختی که عیسیٰ مسیح دَ باره «آتِه خُو» گپ
 میزنه، مقصد شی خُدا آسته.

مقام و اختیاراتِ عیسیٰ مسیح

۱۹ پس عیسیٰ دَ جوابِ یهودیا گفت: ”ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگُم، باچه از پیشِ خود خُو هیچ کار نَمیتنه، بلکه اُمُو کارا ره مُونه که از آتِه خُو مینگره. هر کاری که آتِه مُوکنه، باچه ام رقمِ ازو وَری مُونه. ۲۰ چُون آتِه باچه خُو ره دوست دَره و هر کاری که مُونه دَ باچه خُو نشو میدیه و ازی کده کارای بزرگتر ام دَزو نشو میدیه تا که شُمو حیر و بُمنید. ۲۱ چُون اُمُو رقمیکه آتِه آسمانی مُرده ها ره از قبر باله کده زنده مُونه، باچه شی ام اُمُو رقم دَ هر کسی که دل شی شُنه، زندگی میدیه. ۲۲ امچنان، آتِه آسمانی هیچ کس ره قضاوت نَمونه، بلکه اختیارِ قضاوت کدو ره دَ دستِ باچه خُو دده، ۲۳ تا پگِ مردُم باچه ره احترام کنه، اُمُو رقم که اونا دَ آتِه آسمانی احترام مُونه. کسی که دَ باچه

بے احترامی کُنہ، اُو د آتہ کہ اُو رِہ رِبی کدہ، ام
بے احترامی مُونہ.

۲۴ ما حقیقت رِہ دَز شُمُو مُوگُم: کسی کہ دَ کلامِ ازمہ گوشِ بَدیہ و دَ امزُو کہ مَرِہ رِبی کدہ ایمانِ بیره، زندگیِ اَبَدی نَصیبِ شی مُوشه. اُو ملامت-و-محکومِ نَمُوشه، بلکه از مَرگِ نجات پیدا کدہ دَ زندگیِ اَبَدی مِیرسه. ۲۵ ما دَز شُمُو راست مُوگُم: یگِ زمانِ مییه، بلکه اُو زمانِ امی اَلی رسیده که مُرده ها آوازِ باچه خُدا رِہ میشنوه و اُونای که قبولِ کنه، زنده مُوشه. ۲۶ چُون اُمُو رقمیکه آتہ آسمانی سرچشمه زندگی یه، اُمُو رقم اُو دَ باچه خُو ام قُدرتِ دَدِه تا سرچشمه زندگی بَشه ۲۷ و دَزُو اِختیارِ دَدِه که قضاوتِ کنه، چراکه اُو «باچه اِنسان»^a آسته. ۲۸ دَزی تورا تعجبِ نَکُنید؛ زمانی مییه که پگِ مُرده

---

^a ۲۷:۵ دَ باره «باچه اِنسان» دَ کِتَابِ دانیالِ دَ فصلِ ۷،

آیه های ۱۳ و ۱۴ رُجوعِ کُنید.

ها دَ قبرستو آوازِ «باچه انسان» ره می‌شنوه
۲۹ و از قبر بُر موشه: اُونای که نیکوکار بُوده
بلدِه زندگی اَبَدی بَرخاست مونه و آدمای بدکار
بَرخاست مونه تا که دَ جَزای خُدا گِرِفَتار شُنه.

۳۰ ما از پیشِ خود خُو هیچ کار نمی‌تَنَم، بَلِکِه
اُمُو رَقْمِیکه می‌شَنُوم، اُمُو رَقْمِ قضاوتِ مُونَم
و قضاوتِ مه عادِلانه اَسْتِه، چرَاکه ما دَ فِکِرِ
رِضايتِ خود خُو نییَم، بَلِکِه دَ فِکِرِ رِضايتِ اَمزُو
اَسْتَم که مَره رَبی کده.

۳۱ اگه ما دَ باره خود خُو شاهدی بَدَم، شاهدی
مه راست نییه. ۳۲ لیکن یگو کسِ دیگه اَسْتِه
که دَ باره ازمه شاهدی میدیه، و ما میدَنَم
شاهدی که اُو دَ باره ازمه میدیه، راس اَسْتِه.
۳۳ شُمُو نفرا ره دَ پیشِ یحییٰ رَبی کدِید و اُو دَ
باره حقیقت شاهدی دَد. ۳۴ اِیْطور نییه که ما دَ
شاهدی یگو انسان ضرورتِ دَرَم؛ بَلِکِه ای توره
ره بلدِه ازی مُوگیَم تا که شُمُو نجات پیدا کنِید.

۳۵ یحییٰ رَقْمِ یگ چِراغِ اَلّی بُوَد که مُوسوخت

و روشنی میدد و شُمو خاستید که چند وخت ره
دَ نُورِ ازو خوش تیر کنید.

^{۳۶} مگم شاهدی که ما میدم از شاهدی یحیی
کده بزرگتر آسته، چُون کارای ره که آته آسمانی
دَ گردون مه ایشته تا تکمیل کنم، امو کارا ره
که انجام میدیم خودون شی دَ باره مه شاهدی
میدیه که مَره آته آسمانی رَبی کده. ^{۳۷} و آته
آسمانی که مَره رَبی کده، خود شی دَ باره ازمه
شاهدی دده. شُمو هرگز نه آواز شی ره شنیدید
و نه شکل شی ره دیدید ^{۳۸} و نه ام کلام ازو
دَ دل شُمو جای میگیره، چُون امو کس ره که
آته آسمانی رَبی کده شُمو دَزشی ایمان نمیرید.
^{۳۹} شُمو نوشته های مُقَدَّس ره خُوب مُطَالِعَه
مُونید، چُون فکر مُونید که دَ وسیله ازوا شُمو
میتنید زندگی ابدی پیدا کنید، دَ حالیکه امو
نوشته ها دَ باره ازمه شاهدی میدیه. ^{۴۰} باوجود
ازی ام شُمو نمیخواهید که پیش ازمه بیید تا
زندگی ابدی ره پیدا کنید.

۴۱ ما دَ فِکْرِ پَیْدَا کَدُونِ عِزَّتِ-و-اِحْتِرَامِ از مَرْدَمِ
 نَبِیْمِ. ۴۲ عِلَاوَه ازی، ما شُمُو رَه مِیْنَخُشْمِ و
 مِیْدَنُمُ کِه مَحَبَّتِ خُدا دَ دِلِ شُمُو نَبِیّه. ۴۳ ما کِه دَ
 نَامِ آتِه خُو اَمَدِیْمِ، شُمُو مَرَه قَبُولِ نَمُوْنِیْدِ؛ لَیْکِنِ
 اگِه یِگُو اَدَمِ دِیْگِه دَ نَامِ خُودِ خُو بَیْیَه، شُمُو اُو
 رَه قَبُولِ مُوْنِیْدِ. ۴۴ چَطُورِ شُمُو مِیْتَنِیْدِ کِه اِیْمَانِ
 بَیْرِیْدِ دَ حَالِیْکِه از یِگَدِیْگِه خُو عِزَّتِ-و-اِحْتِرَامِ
 مِیْخَاهِیْدِ، و لِه دَ طَلَبِ عِزَّتِ-و-اِحْتِرَامِی کِه از
 خُدا یِکْتَا مِیْیَه نِیْسْتِیْدِ.

۴۵ فِکْرِ نَکُنِیْدِ کِه ما شُمُو رَه پِیْشِ آتِه اَسْمَانِی
 مِلَامَتِ مُوْنَمُ؛ مِلَامَتِ کُنِنْدِه شُمُو مُوسِی اِیّه،
 کِسی کِه شُمُو اَمِیْدِ خُو رَه دَزُو بَسْتِه کَدِیْدِ.
 ۴۶ اگِه شُمُو دَ مُوسِی اِیْمَانِ مِیْدَشْتِیْدِ، دَزِ مِه
 اِم اِیْمَانِ مِیُورْدِیْدِ، چِرَاکِه اُو دَ بَارِه اَزْمِه نُوْشْتِه
 کَدِه. ۴۷ لَیْکِنِ اگِه شُمُو دَ نُوْشْتِه هَا یِ اَزُو بَاوَرِ
 نَدَشْتِه بَشْتِیْدِ، دَ تُوْرَا یِ اَزْمِه چَطُورِ بَاوَرِ مُوْنِیْدِ؟

نان بلده پنج هزار نفر

۶ بعد از عیسی^۱ د او طرف دریای جلیلیه یعنی دریای تیبریّه رفت. ^۲ غدر مردم از پشت شی مورفت، چون معجزه های ره که او د حق ناجورا موكد، اونا میدید. ^۳ دمزو غیت عیسی^۱ د بله کوه رفت و قد یارای خو د اونجی ششت. ^۴ عید پصح که عید یهودیا آسته، نزدیک بود.

^۵ پس عیسی^۱ سر خو ره باله کد و دید که جمعیت کته مردم سون شی مییه. اوخته او د فیلیپس گفت: "نان از کجا بخری تا ای مردم بخوره؟" ^۶ مگم ای ره فقط بلده امتحان دزو گفت، چراکه خود شی موفامید که چیز کار کنه. ^۷ فیلیپس د جواب شی گفت: "دو صد دینار نان امی نفره ره بس نموکنه و بلده هر کدم شی یگ لغمه ام نمیرسه." ^۸ یکی از یارای عیسی^۱، اندریاس برار شمعون-پتروس دز

شی گفت: ^۹ ” یگ باچه دَ اینجی آسته که پَنج
 دانه نانِ جَو و دُو ماهی دَره؛ مگم اُو دَ ایقس
 نفر چی مُوشه؟ ” ^{۱۰} عیسیٰ گفت: ” مردُم ره تاه
 بِشَنید. ” دَمزُو جای غَدِر عَلَف بُود و اُمُو کسای
 که دَ اُونجی شِشت، تقریباً پَنج هزار مَرِد بُود.
^{۱۱} پس عیسیٰ اُمُو نان ها ره گِرِفته شُکرگزاری
 کد و بلده مردُمی که شِشتُد، هر قدرِ که اونا
 خاست بَخش کد. و ماهی ره ام اُمُو رقم کد.
^{۱۲} وختیکه اونا سیر شُد، اُو دَ یارای خُو گفت:
 ” تُوته-و-پَرچه باقی منده ره جَم کُنید تاکه هیچ
 چیز ضایع نَشنه. ” ^{۱۳} اوخته اونا دوازده سَبَد
 ره از تُوته-و-پَرچه باقی منده امزُو پَنج نانِ جَو
 جَم کده پُر کد. ^{۱۴} وختی مردُم مُعجزه ره که
 عیسیٰ انجام دَدُ دید، اونا گفت: ” واقعاً ای
 اُمُو پیغمبر آسته که باید دَ دُنیا بییه. ” ^{۱۵} وختی
 عیسیٰ فامید که اونا قصد دَره اُو ره دَ زور بُرده
 پادشاه تعیین کُنه، اُو بسم خود ره خطا دَد و
 تنهای خُو دَ کوه رفت.

۱۶ غَیْتِیکه بیگاه شد، یارای شی سرشیو طرفِ
 دریا رفت. ۱۷ اونا دَ کِشتی سوار شده دَ او لبِ
 دریا سُون کفرناحوم رَبی شد. هوا تریک شُد و
 عیسیٰ هنوز ام دَ پیش ازوا نَمَدَد. ۱۸ او دریا از
 خاطرِ بادِ تَنَد دَ لَپه خورد و شروع کد. ۱۹ وختی
 یارا تقریباً یگ ساعت^a دَ کِشتی پیش رفتد،
 اونا عیسیٰ ره هُوش کد که دَ بَله او راه موره و
 طرفِ کِشتی نزدیک موشه و اونا ترس خورد.
 ۲۰ مگم او دزوا گُفت: ”ما اَسْتَم، نترسید.“
 ۲۱ وختی اونا میخواست که او ره دَ مَنه کِشتی
 بیره، دَمزُو غَیت کِشتی دَ جایی که اونا رَبی
 بُود، رسید.

۲۲ روزِ دیگه شی مردمی که دَ او سُونِ دریا
 ایسته بُود، دید که دَ اُونجی تنها یگ کِشتی

---

^a ۱۹:۶ دَ جای «تقریباً یگ ساعت» دَ زبونِ یونانی
 «۲۵ یا ۳۰ دَوره اِسْتَدِیم» نوشته یه که دَوره هر اِسْتَدِیم
 یگ صد و نود و دو متر آسته و تقریباً پنج یا شش کیلومتر
 موشه.

آسته و عیسیٰ قد یارای خُو دَمزُو کِشتی نَرَفْتَد،
 بَلِکِه یارای شی تنها حَرکت کُدَد. ^{۲۳} لیکِن دِیگِه
 کِشتی ها از تِیبریه دَ نَزدِیکِ امزُو جای که مولا
 نان ها ره بَرکت دَدَد و مَرْدُم خورَدَد، رَسید.
^{۲۴} وختی مَرْدُم دِید که نَه عیسیٰ دَ اُونجی آسته
 و نَه یارای شی، اونا دَ مَنه کِشتی های خُو
 سوار شُدِه دَ کَفَرناحوم دَ طَلبِ عیسیٰ رفت.
^{۲۵} وختیکه اُو ره دَ اُو سُونِ دریا پَیدا کد، اونا
 دَزُو کُفت: ”اُستاد، دَ اینجی چی وخت اَمدی؟“
^{۲۶} عیسیٰ دَ جوابِ ازوا کُفت: ”ما حَقِیقت
 ره دَز شُمُو مُوگُم: شُمُو مَرِه مُوپالید، لیکِن نَه
 بخاطرِ ازی که مُعجزه ها دِیدید، بَلِکِه بخاطرِ
 نان های که خورَدید و سیر شَدید. ^{۲۷} بَلِدِه
 خوراکِی که از بَین موره زَحمت نَکشید، بَلِکِه
 بَلِدِه خوراکِی زَحمت بَکشید که تا زِندگی اَبَدی
 باقی مُومنه، و اَمُو زِندگی اَبَدی ره «باچِه
 اِنسان» دَز شُمُو مُوبَخشه؛ چُون آتِه مو خُدا،
 مُهرِ تَایید خُو ره دَ بِلِه اَزُو زَدِه. ^{۲۸} ”پس اونا

دَزشی گُفت: ”مو باید چی کار کُنی تا کارای
ره که خُدا میخایه انجام بَدی؟“ ^{۲۹} عیسی دَ
جوابِ ازوا گُفت: ”کار و رضای خُدا اینی آسته
که شُمو دَمزُو کس که خُدا رِبی کده، ایمان
بیرید.“

^{۳۰} اوخته اونا دَزُو گُفت: ”پس تُو چی مُعجزه
مُونی که مو او ره دیده دَز تُو ایمان بیری؟ تُو
چیز کار بَلدِه مو انجام میدی؟“ ^{۳۱} بابِه کَلونای
مو دَ بیابو «مَن» ره خورد، امو رقم که نوشته
شده، اُو از آسمو دَزوا نان دَد تاکه بُخوره.“
^{۳۲} اوخته عیسی دَزوا گُفت: ”ما حقیقت ره دَز
شُمو مُوگُم، اُو مُوسی نَبود که از آسمو دَز شُمو
نان دَد، بَلکِه آتِه مه آسته که نان حقیقی ره
از عالمِ باله دَز شُمو میدیه.“ ^{۳۳} چُون نانِ خُدا
امی آسته که از عالمِ باله نازلِ مُوشه و دَ دُنیا
زندگی میدیه.“ ^{۳۴} اونا دَزُو گُفت: ”مولا، ازی
نان همیشه دَز مو بَدی.“ ^{۳۵} عیسی دَزوا گُفت:
”ما نانِ زندگی آستُم؛ هر کسی که دَ دیرِ ازمه

بیبه هرگز گُشنه نمُوشه و هر کسی که دَز مه ایمان بیره هرگز تُشنه نمُوشه.

۳۶ مگم اُمورقم که دَز شُمو گُفتم، اگرچه شُمو مَره دیدید، ولے ایمان نَمیرید. ۳۷ کسای ره که آتِه آسمانی دَز مه میدیه، اونا طرفِ ازمه مییه و کسای که طرفِ ازمه مییه، ما هرگز اونا ره رد نَمونم. ۳۸ ما از عالمِ باله نازل شُدُم، لیکن نه بلده ازی که خاست-و-اراده خود ره دَ جای بیرم، بلکه خاست-و-اراده امزو ره که مَره رِبی کده. ۳۹ و خاست-و-اراده امزو که مَره رِبی کده اینی آسته که تمام کسای ره که اُو دَز مه دده، ما باید هیچ کُدم ازوا ره گُم نکنم، بلکه دَ روزِ آخِرَت اونا ره زنده کنم. ۴۰ چُون اراده آتِه مه امی آسته که هر کسی که سُونِ باچه توخ کنه و دَ زشی ایمان بیره، اُو صاحبِ زندگی اَبَدی شنه، و ما اُو ره دَ روزِ آخِرَت زنده مُونم.

۴۱ اوخته یهودیا منه خُو دَ باره ازو زُنگ زُنگ کد، چُون اُو گُفتد: ”ما نانی آستم که

از عالمِ باله نازل شده. " ۴۲ و اونا گُفت: "آیا
امی عیسیٰ باچه یوسُف نییه که مو آته و
آبه شی ره مینخشی؟ آلی او چطور مَوگه که
'ما از عالمِ باله امدیم؟'" ۴۳ عیسیٰ د جواب
ازوا گُفت: "قد یگدیگه خُو زُنْگ زُنْگ نَکُنید.

۴۴ هیچ کس د دیرِ ازمه اَمده نَمیتنه، سِوای که
آته آسمانی که مَره رِبی کده، او ره سُون مه
کش کنه و ما او ره د روزِ آخِرَت زنده مُونم.

۴۵ د کتابای انبیا نوشته یه که

'اونا پگ شی د وسیله خدا تعلیم

دده موشه.'

پس هر کسی که از آته آسمانی میشنوه و
یاد میگیره سُون ازمه مییه. ۴۶ هیچ کس آته
آسمانی ره ندیده، بَغیر از کسی که از طرفِ خدا
آسته؛ او آته ره دیده. ۴۷ ما حقیقت ره دَز شمو
مُوگم: هر کسی که دَز مه ایمان بیره، زندگی
آبدی نصیب شی موشه. ۴۸ ما نانِ زندگی
آستُم. ۴۹ بابَه کلونای شمو «مَن» ره د بیابو

خورد، ولے مُرد. ^{۵۰} لیکن نانی که دَ اینجی آسته از عالمِ باله نازلِ شُدِه و هر کسی که ازی بُخوره نَمُومره. ^{۵۱} ما امونانِ زنده آسْتُم که از عالمِ باله نازلِ شُد؛ هر کسی که ازی نانِ بُخوره همیشه زنده مومنه و نانی ره که ما بلده زندگی مُردُم دُنیا میڈم، جسم مه آسته.

^{۵۲} پس یهودیا قد یگدیگه خُو جنجال ره شروع کده گُفت: "چی رقم ای آدم میتنه که جسم خُو ره دَز مو بدیه تا مو بُخوری؟" ^{۵۳} مگم عیسی دزوا گُفت: "ما حقیقت ره دَز شُمُو مُوگُم، تا وختیکه شُمُو از جسمِ «باچه انسان» نخورید و از خُون شی وُچی نکنید دَ وجود خُو زندگی ندرید. ^{۵۴} a هر کسی که جسم مره مُوخوره و خُون مره وُچی مونه، او زندگی ابدی دره و ما او ره دَ روزِ آخِرَت زنده مُوئُم، ^{۵۵} چراکه جسم مه

^a ۶:۵۳ بلده معنای امزی آیه دَ متی ۲۹-۲۶:۲۶ و یا

لوقا ۲۰-۱۷:۲۲ رُجوع کنید.

نانِ حَقِيقِی و خُونِ مِه وُچِی کدنی حَقِيقِی آسته. ^{۵۶} هر کسی که جسم مَرِه مُوخوره و خُون مَرِه وُچِی مُونه، اُو دَز مِه مُومنه و ما دَزُو. ^{۵۷} اُمُو رقم که آتِه زنده^a مَرِه رَبِی کده و ما دَ وَسِیلِه آتِه زنده آسْتُم، دَمزِی رقم هر کسی که جسم مَرِه بُخوره اُو ام دَ وَسِیلِه از مِه زنده مُومنه. ^{۵۸} اینمی نانی آسته که از عالمِ باله نازل شده و رقمِ نانی نییه که بابه کلونای شُمُو خورد، ولے مُرد. هر کسی که ای نان ره بُخوره، اُو همیشه زنده مُومنه.

^{۵۹} ای چیزا ره عیسیٰ دَ کفرناحوم وختیکه دَ عبادت‌خانه تعلیم میدد، گُفت.

^{۶۰} پس غدرِ پیرِوای شی وختی ای توره ره شنید، گُفت: ”ای گب کلو سخت آسته؛ کی میتنه که ای ره گوش کنه؟“ ^{۶۱} مگم وختی عیسیٰ احساس کد که پیرِوای شی دَ باره ازی

^a ۵۷:۶ «آتِه زنده» یعنی «خُدا».

توره زُنْگ زُنْگ مُونه، اُو دَزُوا گُفت: ”آیا ای توره باعِثِ رَنجِش شُمو شُدِه؟“^{۶۲} پس اگه «باچه اِنسان» ره بِنگرید که دَ جای سَابِقِه خُو باله موره، چی مُونید؟^{۶۳} روح آسته که زندگی میدیه، جِسْم کُدم فایده ندره. تورای که ما قد شُمو گُفتیم روح و زندگی یه.^{۶۴} مگم بعضی از شُمو آسته که ایمان نَمیره. ”چون عیسی از اوّل میدَنست که کُدم کسا ایمان نَمیره و کی اُو ره دَ گیر میدیه.“^{۶۵} اوخته اُو گُفت: ”امزی خاطر ما دَز شُمو گُفتُم که هیچ کس دَ دِیرِ ازمه اَمده نَمیتنه سِوای که آته آسمانی امو توانایی ره دَزُو بدیه.“

^{۶۶} بعد ازُو غدر پِیروای شی پس دور خورد و دیگه از دُمبالِ ازُو نرفت.^{۶۷} اوخته عیسی دَمزُو دوازده یار گُفت: ”نه که شُمو ام میخاهید بورید، یا نَمورید؟“^{۶۸} شِمعون پِتْرُس دَ جواب شی گُفت: ”یا مولا، مو پیشِ کی بوری؟ تنها تُو توره های زندگی اَبَدی دَری،^{۶۹} و مو ایمان

اوردی و شِنَخْتِی که تُو اَمُو مُقَدَّسِ خُدا اَسْتِی. ”
 ۷۰ عیسیٰ دَ جَوَابِ اَزُو کُفْت: ”آیا ما شُمُو
 دوازده نفر ره اِنْتِخَابِ نَکدِیم؟ دَ حَالِیکه یکی
 از شُمُو شَیْطُو اَسْتِه. ” ۷۱ ای ره دَ باره یَهُودا
 باچِه شَمِعُونِ اِسْخَرِیوْطِی کُفْت، چُون اُو یکی
 امزُو دوازده یارا و کسی بُود که عیسیٰ ره دَ
 اَینده دَ گِیر مِیدَد.

عیسیٰ و برارون شی

۱ بعد ازی چیزا عیسیٰ دَ جَلِیلِیه
 گشت-و-گُذار مُوکد و نَمِیخاست که دَ
 مُلکِ یَهُودِیه سَفَر کُنِه، چَراکه یَهُودِیا دَ قَصِدِ
 کُشتون شی بُود.

۲ امی که عیدِ یَهُودِیا، یعنی عیدِ چَپری
 ها نزدیک شُد، ۳ برارای عیسیٰ دَ زشی کُفْت:
 ”اینجی ره ایلِه کُو و دَ یَهُودِیه بورُو تا پِیرِوای تُو
 کارای ره که تُو مُونِی بِنِگرِه، ۴ چُون هر کسی
 که بَخایِه معلُوم شُنِه، اُو تاشکی کار نَمُونِه.

اگه امی کارا ره مونی، خود ره دَ دُنیا معلوم کو. ^۵ حتیٰ برارای شی ام دَ زشی ایمان نوردد. ^۶ پس عیسیٰ دَ زوا گفت: ”وختِ ازمه تا آلی ره نَمده؛ مگم بلده شمو هر وختِ مناسب آسته. ^۷ دُنیا از شمو نفرت نَمونه، مگم از مه نفرت مونه، چراکه ما دَ باره ازو شاهدی میدم که کارای شی بد آسته. ^۸ شمو دَمزی عید بورید؛ ما آلی نَمورم، چراکه وختِ ازمه تا آلی ره پوره نَشده. ^۹ ” امی چیزا ره دَ زوا گفته دَ جلیلیه مند.

عیسیٰ دَ اورشلیم

^{۱۰} لیکن بعد ازی که برارون شی بلده عید دَ اورشلیم رفت، او ام رفت، مگم نه برملا، بلکه تاشکی. ^{۱۱} یهودیا دَ روزای عید او ره موبالید و موگفت: ”او دَ کجا بشه؟“ ^{۱۲} دَ مینکلِ مردم دَ باره ازو کلو شک شُکک بود؛ بعضی ها موگفت: ”او یگ آدمِ خوب آسته.“ مگم دیگران شی موگفت: ”نه، او مردم ره گمراه

مونه. " ۱۳ مگم از ترسِ یهودیا هیچ کس دَ باره
ازو بَرَملا توره نَموگفت.

۱۴ نیمِ عید تیر شُدَد که عیسی دَ خانه خُدا رفته
تعلیم خُوره شروع کد. ۱۵ اوخته یهودیا خیرو
منده گُفت: "ای آدم چطور نوشته های مُقدَّس
ره موفامه، دَ حالیکه هرگز تعلیم نیافته؟"
۱۶ عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: "تعلیمی که ما

میدیم از مه نییه، بلکه امزو آسته که مَره ربی
کده. ۱۷ اگه کسی بخایه خاست-و-اراده ازو ره
دَ جای بیره، اوخته او دَ باره تعلیم ازمه موفامه
که از طرفِ خُدا آسته یا ما از پیشِ خود خُوره
نقل مونم. ۱۸ کسی که از خود خُوره نقل مونه،
او بزرگی خود خُوره میخایه، مگم کسی که
بزرگی ربی کُننده خُوره طلب مونه، او آدم
راست آسته و دَزو ناراستی-و-بدی وجود ندره.

۱۹ آیا موسی شریعت ره دَز شمو ندده؟ مگم
هیچ کدم شمو شریعت ره دَ جای نَمیرید.
پس چرا دَ پُشتِ یگ فرصت میگردید تا مَره

بُكْشِيد؟“ ۲۰ مَرْدُم دَ جَوَابِ شَى كُفْت: ”تُو
 جِنْدَى شُدے؛ كِى مِيخايه تُو رِه بُكْشِه؟“
 ۲۱ عِيسَى دَ جَوَابِ اَزْوَا كُفْت: ”مَايِگِ مُعْجَزَه
 كُدْم^a و پِگِ شُمُو حَيِرُو مَنْدِيد. ۲۲ دَ حَالِيكِه
 مُوسَى حُكْمِ خَتْنِه رِه دَز شُمُو دَد -- اَلْبَتَه اُو نَه
 اَز مُوسَى، بَلَكِه اَز بابَه كَلُونَا مَنْدِه -- و شُمُو
 يِگِ اَدَم رِه دَ رُوزِ اَرَامِ خَتْنِه مُونِيد، ۲۳ پَس اِگِه
 يِگِ اَدَم دَ رُوزِ اَرَامِ خَتْنِه مُوشِه تَاكِه شَرِيعَتِ
 مَيِدِه نَشْنِه، چَرَا شُمُو بَخَاطِرَى كِه مَآ تَمَامِ جِسْمِ
 يِگِ اَدَم رِه دَ رُوزِ اَرَامِ شَفَا دَدِيم دَ بَلِه مِه
 قَارِ اَسْتِيد؟ ۲۴ قَضَاوَتِ ظَاهِرَى نَكْنِيد، بَلَكِه
 صَادِقَانِه قَضَاوَتِ كْنِيد!“

۲۵ بَعْضَى مَرْدُمِ اَوْرُشَلِيمِ كُفْت: ”اَيَا اِي اُمُو
 اَدَمِ نَبِيَه كِه اُونَا مِيخايه اُو رِه بُكْشِه؟“ ۲۶ اَيْنِه،

---

^a ۷:۲۱ اَزَى كِه عِيسَى دَ رُوزِ اَرَامِ، يِعْنَى دَ رُوزِ شَمْبِه
 مُعْجَزَه كُدْد، بَلَدِه پِگِ اَزْوَا عَجِيبِ مَعْلُومِ شُدْد، چُونِ نَظَرِ
 دَ شَرِيعَتِ مُوسَى دَ رُوزِ اَرَامِ هِيچِ كَسِ حَقِ هِيچِ كَارِ رِه
 نَدَشْت.

ای خُو بَرَمَلا توره مُوگیه و اونا اُو ره هیچ چیز
نَموگه. نَه که کُته کلونا واقعا میدنه که ای امو
مسیح آسته، یا نَمیدنه؟ ^{۲۷} ولے مو میدنی که
اُو از کُجا یه. دَ عینِ حال وختیکه مسیح ظُهور
مونه هیچ کس پی نَموفته که اُو از کُجا اَمده. ”
^{۲۸} اوخته عیسی که دَ خانه خُدا دَرَو تعلیم میدد دَ
اوازِ بلند اعلان کده گُفت: ” شُمو مَره مینَخشید
و ام خبر دَرید که از کُجا اَسْتُم. ما از پیشِ خود
خُو نَمَدیم، لیکن امو که مَره رَبی کده حق آسته
و شُمو اُو ره نَمینَخشید. ^{۲۹} ما اُو ره مینَخشُم،
چراکه ما از طرفِ ازو اَمدیم و اُو مَره رَبی کده. ”
^{۳۰} بخاطرِ امزی توره ها اونا میخواست اُو ره
دِستگیر کُنه، مگم هیچ کس دَ بله ازو دِست
نَدخت، چراکه هنوز وخت شی نَرسیدد.

کوشش بلده گرفتار کدونِ عیسی

^{۳۱} دَ عینِ حال از مینکلِ مردُم غدر کسا
دزو ایمان اُورد و گُفت: ” وختیکه مسیح ظُهور

مونه، آیا او ازی آدم کده گلوتر مُعجزه مونه؟
 ۳۲ فریسیا امو چیزای ره که مردُم د باره عیسی
 شُک شُکک کده موگفت شنید و پیشوایون
 عالی مقام و فریسیا چند پیره دار ره رَبی کد
 تاکه او ره دستگیر کُنه. ۳۳ اوخته عیسی گُفت:
 ”بلده یگ مدت دیگه قد شُمو اَسْتُم و بعد ازو
 د دیر امزو مورُم که مره رَبی کده. ۳۴ د او غیت
 شُمو مره موبالید، مگم پیدا نمیتنید و د جایی
 که ما اَسْتُم، شُمو آمده نمیتنید. ” ۳۵ پس یهودیا
 قد یگدیگه خو گُفت: ”ای آدم د کجا رَبی یه
 که مو او ره پیدا نمیتنی؟ نه که میخایه د پیش
 یهودیای بوره که د مینکل یونانیا تیت پرک آسته
 تا د یونانیا تعلیم بدیه، یا نموره؟ ۳۶ خی او چی
 مقصد دره که موگیه: ’شُمو مره موبالید، ولے
 پیدا نمیتنید’ و ام موگیه، ’د جایی که ما اَسْتُم
 شُمو آمده نمیتنید؟’ ”

۳۷ د روز آخر عید، یعنی د روز بزرگ، عیسی
 ایسته شد و اعلان کده گُفت: ”کسی که تُشنه

یه، بیل که دَ دِیرِ ازمه بییه و وُچی کُنه.
 ۳۸ کسی که دَز مه ایمان بیره، امو رقم که
 نوشته های مُقَدَّس مُوگیه، از درونِ ازو جوی
 های آبِ حیات جاری مُوشه. ” ۳۹ ای ره دَ باره
 روح اَلْقُدَس کُفت، چُون هر کسی که دَزو ایمان
 بیره روح اَلْقُدَس دَز شی دَده مُوشه. ولے روح
 اَلْقُدَس تا هنوز عطا نَشُدَد، چراکه عیسیٰ تا او
 غیت دَ بَزُرگی-و-جلال خُو نَرَسیدَد.

۴۰ بعضی کسا از مینکلِ مردُم وختیکه امی
 تورا ره شنید، کُفت: ” دَ راستی، ای آدم امو
 پیغمبر آسته. ” ۴۱ بعضی مردُم دیگه کُفت:
 ” ای آدم امو مسیح آسته. ” و یگ تعدادِ دیگه
 کُفت: ” مسیح خُو از جلیلیه نَمییه، یا مییه؟
 ۴۲ آیا نوشته های مُقَدَّس نَکُفته که مسیح از
 نسلِ داوود و از بیت-لَحَم مییه، از آغیلی که
 داوود دَ اُونجی زندگی مُوکد؟ ” ۴۳ پس از خاطرِ
 عیسیٰ دَ بَینِ مردُم تفرقه اُفتَد. ۴۴ بعضی ازوا

میخواست که او ره دستگیر کنه، مگم هیچ کس
د بِلَه ازو دست نندخت.

بے ایمانی کتھ کلونای یهود

۴۵ وختیکه پیره دارا د دیر پیشوایونِ عالی مقام
و فریسیا پس آمد، اونا از پیره دارا پُرسان کده
گُفت: ”چرا اوره نوردید؟“ ۴۶ پیره دارا د جواب
ازوا گُفت: ”تا آلی ره هیچ کس رقم امزی
آدم وری توره نگفته.“ ۴۷ اوخته فریسیا دزوا
گُفت: ”نه که شمو ام گمراه شدید، یا نشدید؟“
۴۸ آیا یکی از کتھ کلونا یا فریسیا دزو ایمان
اُورده؟ نه! ۴۹ لیکن امی مردم که شریعت ره
نموفامه لعنتی آسته.“ ۵۰ نیقودیموس، امو آدم
که شاو پیش عیسی آمدد و یکی ازوا بود گُفت:
۵۱ ”آیا شریعت ازمو د بِلَه یگو کس فتوا میدیه،
بدون ازی که توره شی ره بشنوه و بدنه که چیز
کار کده؟“ ۵۲ اونا د جواب ازو گُفت: ”نه که
تو ام از جلیلیه آستی، یا نیستی؟ خوب تحقیق

کُو و تُوخ کُو که هیچ پیغمبر از جلیلیه ظهور نکرده.

۵۳^a] اوخته هر کس دَ خانه خُو رفت،

خاتونی که دَ بدکاری گرفتار شد

۱ مگم عیسی دَ کوه زیتون رفت. ۲ روز
دیگه شی صباح گاه، او بسم دَ خانه خدا
آمد. دَ اونجی تمام مردم دَ پیش شی جم شد و او
تاه ششته دَ تعلیم ددون ازوا شروع کد. ۳ دمزو
غیت عالمای دین و فریسیا یگ خاتو ره که دَ
زناکاری گرفته شدد اورد. اونا او ره دَ غول مردم
ایستلجی کد ۴ و دَ عیسی گفت: "استاد، ای
خاتو دَ حین زنا گرفته شده. ۵ دَ مطابق شریعت،
موسی حکم دده که ای رقم خاتونو باید سنگسار
شنه. آلی تو دزی باره چی موگی؟" ۶ اونا ای

^a ۷:۵۳ بعضی نسخه های قدیمی و معتبر از ۷:۵۳ تا

۸:۱۱ ره ندره.

توره ره بلده امتحان د عیسیٰ گُفت تا که د خِلاف
 شی یگو دلیل پیدا کنه. لیکن عیسیٰ سر خُو
 ره تا اندخته قد ناخون خُو د زمی نوشته موكد.
 ۷ وختیکه اونا دَرَو سوال کده مورفت، عیسیٰ
 یگ دفعه سر خُو ره باله کد و گُفت: ”امو کس
 که د بِن شمو بے گناه یه، سنگِ اوّل ره امو
 پزنه. ” ۸ و بسم سر خُو ره تاه اندخته د زمی د
 نوشته کدو شد. ۹ وختیکه اونا ای توره ره شنید
 از پیرترین شروع شد و پگ ازوا، یکه یکه بُر
 شده رفت و د آخر فقط عیسیٰ و امو خاتو که
 د غول ایسته بود مند. ۱۰ اوخته عیسیٰ خود
 ره رُست کده دَزُو گُفت: ”او خاتو، اونا کجا
 شد؟ آیا هیچ کس توره محکوم نکد؟ ” ۱۱ خاتو
 گُفت: ”نه صاحب، هیچ کس. ” پس عیسیٰ

گفت: "ما ام تو ره محکوم نمونم. د راه خو
بورو و بعد ازی دیگه گناه نکو."^a

عیسیٰ نُورِ دُنیا آسته

۱۲ عیسیٰ بسم د مردم گفت: "ما نورِ دُنیا
آستم. کسی که از مه پیروی کنه د تریکی
پای نمیله، بلکه نورِ زندگی میدشته بشه."
۱۳ اوخته فریسیا دزو گفت: "تو د باره خود
خو شاهدی میدی؛ شاهدی تو راست نییه."
۱۴ عیسیٰ د جواب ازوا گفت: "حتی اگه ما د
باره خود خو شاهدی میدم، شاهدی مه راست
آسته، چراکه ما خبر درم از کجا آمدیم و د کجا
مورم. مگم شمو خبر ندرید که ما از کجا آمدیم
و د کجا مورم." ۱۵ شمو د مطابقِ فکرِ انسانی
خو قضاوت مونید. ما هیچ کس ره قضاوت

---

^a ۸:۱۱ بعضی نسخه های قدیمی و معتبر از ۷:۵۳ تا

۸:۱۱ ره ندره.

نَمُونُمْ. ۱۶ ولے اگہ ما قضاوت ام کنم، قضاوت
 مه صحیح آستہ، چراکہ ما د قضاوت کدو تنہا
 نییم، بلکہ ما و آتہ آسمانی کہ مرہ ربی کدہ
 قتی قضاوت مونی. ۱۷ د شریعت شمو نوشته
 یہ کہ شاہدی دُو نفر د بارہ یگو چیز راست
 آستہ. ۱۸ ما خود مه د بارہ خو شاہدی میدم و
 آتہ کہ مرہ ربی کدہ، او ام د بارہ مه شاہدی
 میدیہ. ۱۹ اوختہ اونا دزو گُفت: ”آتہ تو کجا
 یہ؟“ عیسیٰ د جواب ازوا گُفت: ”شمو نہ مرہ
 مینخشید و نہ آتہ مرہ. اگہ مرہ مینخشید آتہ
 مرہ ام مینخشید.“ ۲۰ ای توره ها ره عیسیٰ
 د بیت‌المال خانہ خدا د حالیکہ مردم ره تعلیم
 میدد، گُفت. ولے هیچ کس او ره گرفتار نکد،
 چراکہ وخت شی ہنوز نرسیدد.

عیسیٰ از رفتو د عالمِ بالہ توره موگہ

۲۱ پس عیسیٰ بسم دزوا گُفت: ”ما مورم و
 شمو مرہ موبالید و د گناہ خو مومرید. د جایی

که ما مورم شمو آمده نَمیتنید. ” ۲۲ بعد ازو
 یهودیا دَ بِنِ خُو گُفت: ” اُو کُو خود کُشی
 نَمونه، یا مُوکنه؟ چُون اُو مُوگه که دَ اُو جای
 که ما مورم شمو آمده نَمیتنید. ” ۲۳ عیسی
 دَزوا گُفت: ” شمو دَ عالمِ پاین تعلقِ دَرید و
 ما دَ عالمِ باله؛ شمو ازی دُنیا اَستید، و لے
 ما ازی دُنیا نییم. ” ۲۴ امزی خاطر ما دَز شمو
 گُفتُم که شمو دَ گناه های خُو مُومرید. اگه باور
 نَکنید که ما اُمُو اَسْتُم،^a شمو دَ گناه های خُو
 مُومرید. ” ۲۵ اونا دَزو گُفت: ” تُو کی اَسْتی؟ ”
 عیسی دَزوا گُفت: ” اُمُو که از اوّل قد شمو
 گُفتُم. ” ۲۶ ما چیزای غدرِ دَرُم که دَ باره از شمو
 بُگُم و قضاوتِ کُنم. لیکن اُمُو که مره ریی کده
 حق اَسْته و تورای که ما ازو شنیدیم اونا ره دَ
 دُنیا مُوگُم. ” ۲۷ مگم مردُم نَموفامید که اُو دَ باره

^a ۲۴: ۸ بلده فامیدون «ما اُمُو اَسْتُم» دَ کتابِ خُرُوج

فصل ۳ آیه ۱۴ رُجوعِ کُنید.

آته آسمانی دزوا مُوگیه. ۲۸ پس عیسیٰ گفت: ”وختیکه شُمو «باچه انسان» ره باله کدِید او غیت مُوفامید که ما امو آسْتُم و ما هیچ کار ره خودسرانه نمونم، بلکه چیزای ره که آته آسمانی دز مه یاد دده، اونا ره دز شُمو مُوگم. ۲۹ امو که مره ربی کده قد ازمه قتی آسته. او مره تنها نه ایشته، چون ما همیشه کارای ره انجام میدیم که باعثِ خوشی و رضایتِ ازو مُوشه.“

آزادی از گناه

۳۰ وختیکه عیسیٰ امو توره ها ره گفت، غدر مردم دزو ایمان آورد. ۳۱ پس او دمزو یهودیای که دزشی ایمان آورد گفت: ”اگه شُمو د کلامِ ازمه پایبند بُمنید، شُمو پیروای واقعی مه مُوشید ۳۲ و حقیقت ره مُوفامید و حقیقت شُمو ره آزاد مونه.“ ۳۳ اونا دزو گفت: ”مو اولاده ابراهیم آستی و هیچ وخت غلامِ کس نبوده. پس چطور مُوگی که شُمو آزاد مُوشید؟“

۳۴ عیسیٰ دَ جواب ازوا گُفت: ”ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگُم، هر کسی که گُناه کُنه، اُو بنده گُناه آسته. ۳۵ غُلام بلده تمام عُمر دَ خانه صاحب خُو نُمومنه، مگم باچه همیشه دَ خانه مومنه. ۳۶ پس اگه باچه شُمو ره آزاد کُنه، شُمو واقعاَ آزاد مُوشید.

۳۷ ما میدنُم که شُمو اولاده ابراهیم آستید، لیکن شُمو دَ پُشتِ یگ فرصت میگردید تا مره بُکشید، چراکه کلامِ ازمه دَ سینه شُمو جای ندره. ۳۸ چیزای ره که ما دَ حُضُورِ آته خُو دیدیم دَز شُمو مُوگیم و شُمو ام چیزای ره که از آته خود خُو شنیدید، انجام میدید. ” ۳۹ اونا دَ جواب شی گُفت: ”آته از مو ابراهیم آسته. ” عیسیٰ دَزوا گُفت: ”اگه اولاده ابراهیم مُبودید، شُمو رقمِ ازو وَری عمل مُوکدید. ۴۰ ما آدمی آسُم که تورای حقیقت ره که از خدا شنیدیم دَز شُمو گُفتیم، مگم آلی شُمو دَ پُشتِ یگ فرصت میگردید تا مره بُکشید؛ ابراهیم ای کارا

ره نَمُوکد. ^{۴۱} شُمُو کارای آتِه خود ره مُونید. ”
 اونا دَزُو کُفت: ” مو حرامزاده نیستی؛ مو فقط
 یگ آتِه دَری که او خُدا آستِه. ” ^{۴۲} عیسی
 دَزُوا کُفت: ” اگه خُدا آتِه شُمُو موبُود، شُمُو
 مَرِه دوست میدَشْتید، چراکه ما از طرفِ خُدا
 رَبی شُدیم و اَمَدیم. ما از پیشِ خود خُو نَه
 اَمَدیم، بلکه خُدا مَرِه رَبی کده. ” ^{۴۳} بچی توره
 مَرِه پی نَمُوبرید؟ چراکه طاقتِ شَنِیدونِ توره
 مَرِه ندرید. ^{۴۴} شُمُو از آتِه خُو اِبلیس آستید و
 میخاهید آرزوهای آتِه خُو ره پوره کُنید. او از
 شُرُوع یگ قاتِل بُود و دَ راستی-و-حقیقت پایبند
 نییه، چراکه راستی دَزُو هیچ وجود ندره. هر
 غیتیکه دروغ مَوگه، او از ذاتِ خود خُو نقل
 مونه، چُون او دروغگوی و آتِه هر قسم دروغ
 آستِه. ^{۴۵} مگم ما که حقیقت ره مَوگم شُمُو
 دَز مه باور نَمُونید. ^{۴۶} کَدَم از شُمُو میتنه مَرِه
 بخاطرِ یگو گناه محکوم کُنه؟ پس اگه ما راست
 مَوگم چرا دَز مه باور نَموکُنید؟ ^{۴۷} کسی که از

خُدا یِه تورا ی خُدا ره میسَنوَه. دلیلی که شُمو
تورای خُدا ره نَمیسنوید ای آسته که شُمو از
خُدا نیستید.

۴۸ یهودیا دَ جواب ازو گُفت: ”آیا مو دُرست
نَگفتی که تُو یگ سامری و جندی آستی؟“
۴۹ عیسی دَ جواب ازوا گُفت: ”ما جندی نییم،
بلکه دَ آته خُو احترام مُونم، ولے شُمو دَز مه
بے احترامی مُونید. ۵۰ ما دَ طلب بزرگی بلده
خود خُو نییم؛ مگم یگ دیگه طلبگار بزرگی
مه آسته که او قضاوت کُننده یه. ۵۱ ما حقیقت
ره دَز شُمو مُوگم، کسی که از کلام مه
اطاعت کنه، او هرگز رُوی مرگ ره نَمینگره.“
۵۲ یهودیا دَزو گُفت: ”آلی مو فامیدی که تُو
جندی آستی. ابراهیم فُوت کد و تمام پیغمبرا
مُرد، ولے تُو مُوگی هر کسی که توره مره نگاه
کنه، او هرگز مرگ ره نَمیچشه. ۵۳ تُو خُو از
آته مو ابراهیم که فُوت کد و از پیغمبرای که مُرد
بزرگتر نیستی، یا آستی؟ تُو خود ره چی فکر

مونی؟^{۵۴} عیسیٰ گفت: ”اگه ما خود ره بزرگ و مُعْتَبَرِ نِشو بَدَم، بزرگی مه هیچ چیز نییه. مگم آته مه، امو که شمو خدای خو موگید، او مره بزرگی-و-جلال میدیه^{۵۵} و شمو او ره نَمینَخشید، لیکن ما او ره مینَخشم. اگه بگم که او ره نَمینَخشم ما ام رقم از شمو آلی دروغگوی موشم. مگم ما او ره مینَخشم و از کلام شی اطاعت مونم.^{۵۶} آته شمو ابراهیم خوش بود که روز آمدون مره دزی دنیا بنگره. او امو روز ره دید و خوشحال شد.“^{۵۷} پس یهودیا بسم دزو گفت: ”تو تا آلی ره پنجاه ساله نشدے، چطور ابراهیم ره دیدی؟“^{۵۸} عیسیٰ دزوا گفت: ”ما دز شمو راست موگم، پیش ازی که ابراهیم تولد شنه، «ما آستم»!^{a ۵۹} پس اونا سنگا ره گرفت

^a ۵۸: ۸ بلده فامیدون «ما آستم» د کتاب خروج فصل ۳ آیه ۱۴ رجوع کنید.

تاکه عیسیٰ ره بزنه، مگم او خود ره تاشه کد
و از خانه خدا بر شده رفت.

یگ آدم کور پینا موشه

۹ دَ حالیکه او ریی بُود، یگ آدم ره دید که
از رَحِمِ آبه خُو کور دَ دُنیا اَمَدَد. ۲ یارای
شی ازو پُرسان کده گُفت: ”اُستاد، گُناه کی
بُوده که ای آدم کور تَوَلد شُدِه؟ از خود شی
یا از آته و آبه شی؟“ ۳ عیسیٰ دَ جوابِ ازوا
گُفت: ”نه ای آدم گُناه کده و نه آته و آبه شی،
بلکه ای کور تَوَلد شُدِه تا کارای خُدا دَ وسِیلِه
شی بَرَملا شُنه. ۴ تا وختیکه روز آسته، مو باید
کارای امزور ره انجام بَدی که مَره ریی کده. شاو
مییه و دَ او غَیت هیچ کس کار کده نَمیتنه.
۵ تا وختیکه ما دَ دُنیا اَسْتَم، نُورِ دُنیا اَسْتَم.“
۶ ای چیزا ره که گُفت، دَ بِلِه زمی تَف کد و قد
تَف خُو یگ مِقْدار لی جور کده دَ بِلِه چیمای ازو
آدم کور مَلید ۷ و دَزو گُفت: ”بورو، چیمای خُو

ره دَ حَوْضِ سَيْلُوحَا بُشْوَى. «سَيْلُوحَا» یعنی
«رَبِی شُدَه.» پس اُو رفته چیمای خو ره شُشت
و بِنَا شُدَه پس اَمَد.

همسایه گو و کسای که پیش ازو اُو ره بحیثِ
یگ گدایگرِ کور مینخشید، قد یگدیگه خو
گفت: «آیا ای امو آدم نییه که ششته گدایگری
مُوکد؟»^۹ بعضی ها گفت: «امو آسته.» ولی
بعضی های دیگه شی گفت: «نه، اُو نییه، مگم
رقم امزو آلی آسته.» لیکن اُو خود شی گفت:
«ما امو آدم آستم.»^{۱۰} اوخته اونا ازو پُرسان
کده گفت: «پس چیمای تُو چطور بِنَا شُد؟»
^{۱۱} اُو دَ جوابِ ازوا گفت: «امو آدم که عیسی
نام دَره، گِل جور کده دَ بِلَه چیمای مه مَلید و دَز
مه گفت که 'بورُو، دَ حَوْضِ سَيْلُوحَا بُشْوَى.'
پس ما رفته شُشتم و بِنَا شُدَم.»^{۱۲} اوخته اونا
دَزو گفت: «اُو نفر دَ کُجا آسته؟» اُو گفت: «ما
چی خبر دَرَم!»

سوال و جوابِ فریسیا دَ بارِه شفای آدمِ کور

۱۳ اونا امو آدم ره که سابق کور بود، دَ پیشِ فریسیا بُرد. ۱۴ دَمزُو روزِ که عیسیٰ گِل جور کده چیمای ازو آدم ره بینا کُدد، روزِ آرام بود. ۱۵ پس فریسیا ام ازو نفر پُرسان کده گُفت: ”چطور بینا شدی؟“ و او دَزوا گُفت: ”عیسیٰ دَ بله چیمای مه گِل مَلید، ما شُشتُم و آلی مینگرُم.“ ۱۶ اوخته بعضی از فریسیا گُفت: ”ای آدم از طرفِ خدا نییه، چراکه روزِ آرام ره احترام نَکده.“ لیکن دیگای شی گُفت: ”یگِ آدمِ گناهکار چطور میتنه ای رقم مُعجزه کُنه؟“ پس اونا مَنه خُو دُو شَق شد. ۱۷ اونا بسم از آدمی که سابق کور بود پُرسان کده گُفت: ”تُو دَ بارِه امزُو آدم چی مُوگی، امو که چیمای تُو ره واز کده؟“ او گُفت: ”او یگِ پیغمبر آسته.“ ۱۸ مگم یهودیا باز ام دَ توره ازو باور نَکد که او کور بوده و بینا شده، تا غیتیکه آته و آبه ازو

آدمِ بِنَا شُدِه رِه کُوی کد ۱۹ و ازوا پُرسان کده
 گُفت: ”آیا امی باچه شُمو آسته که مُوگید کور
 دَ دُنیا اَمده؟ پس آلی چِطور مینگره؟“ ۲۰ آته و
 اِبِه شی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”مو میدنی که ای
 باچه مو آسته و کور دَ دُنیا اَمده. ۲۱ مگم ای
 که آلی اُو چِطور مینگره، مو خبر نَدری و ای
 ره ام نَمیدنی که کی چیمای شی ره واز کده.
 از خود شی پُرسان کُنید. اُو جوان شُدِه؛ جواب
 خُو ره خود شی میدیه.“ ۲۲ امی توره ره آته و
 اِبِه شی از ترسِ یهودیا گُفت، چُون یهودیا گاه
 موافقت کُدد که اگه کسی اقرار کُنه که عیسی
 اُمُو مسیح آسته، اُو ره از عِبادت خانه بُر مُونه.
 ۲۳ امزی خاطر آته و اِبِه شی گُفت: ”اُو جوان
 شُدِه، از خود شی پُرسان کُنید.“

۲۴ پس اونا دفعه دَوَم اُمُو آدم ره که سابق کور
 بُود، کُوی کده گُفت: ”خُدا ره ستایش-و-تَمجید
 کُو! مو میدنی که اُمُو آدم یگ آدمِ گُناهکار
 آسته.“ ۲۵ اُو دَ جوابِ ازوا گُفت: ”ما نَموفامم

که او یگِ آدَمِ گُناهِکارِ آسْتِه یا نَه. لیکن یگِ
 چِیزِ رِه ما مِیْدَنُم: ما کور بُوْدُم و آلی مِیْنِگَرُم. ”
 ۲۶ اونا دَزُو کُفْت: ” او قَد ازتو چی کار کد؟
 چِطُور چِیمای تُو رِه واز کد؟ ” ۲۷ او دَ جِوابِ
 ازوا کُفْت: ” ما پِیشتَر دَز شُمُو کُفْتُم، مگم شُمُو
 گوش نَکَید. چِرا مِیخاهِید کِه دُوباره بِشَنوید؟
 نَه کِه شُمُو ام مِیخاهِید پِیروِ ازو شَنید، یا
 نَمُوشِید؟ ” ۲۸ اوختِه اونا او رِه دَو زَدِه کُفْت:
 ” تُو پِیروِ امزُو آدَمِ آسْتی! مو پِیروای مُوسای
 یی. ۲۹ مو مِیْدنی کِه خُدا قَد مُوسای توره
 کُفْتِه، لیکن دَ بارِه امزُو آدَم، مو نَمُوفامی کِه
 از کُجا آمَدِه. ” ۳۰ آدمی کِه سابِق کور بُوْد دَ
 جِوابِ ازوا کُفْت: ” ای یگِ گپِ عَجیبِ آسْتِه
 کِه شُمُو پِی نَمُوفتِید او از کُجا آمَدِه، دَ حالیکِه
 او چِیمای مَرِه واز کدِه. ۳۱ مو مِیْدنی کِه خُدا
 دُعای آدَمِ گُناهِکارِ رِه نَمِیشتَنوِه، مگم کسی کِه
 خُدا رِه عِبادتِ مُونِه و خاست-و-ارادِه ازو رِه
 دَ جای مِیرِه، دُعای ازو شَخصِ رِه مِیشتَنوِه.

۳۲ از ابتدای عالم تا آلی ره شنیده نشده که
 یگو کس چیمای آدمی ره که کور د دنیا آمده،
 واز کنه. ۳۳ اگه ای آدم از طرف خدا نموبود،
 هیچ کاری کده نمی‌تَنِست. ” فریسیا د جواب
 ازو گفت: ”تو که کاملاً د گناه تولد شدی، آیا
 تو مو ره تعلیم میدی؟ ” پس اونا او ره ازونجی
 بُر کد.

۳۵ وختی عیسیٰ خبر شد که اونا امو آدم ره
 بُر کده، او امو نفر ره پیدا کده گفت: ”آیا
 تو د «باچه انسان» ایمان دری؟ ” ۳۶ او نفر د
 جواب شی گفت: ”صاحب، او کی آسته، تاکه
 ما دزشی ایمان بیرم؟ ” ۳۷ عیسیٰ دزو گفت:
 ”تو او ره امی آلی مینگری و او کسی آسته
 که قد ازتو درو توره موگیه. ” ۳۸ او گفت: ”یا
 مولا، ما ایمان اوردُم، ” و عیسیٰ ره سجده کد.
 ۳۹ اوخته عیسیٰ گفت: ”ما بلده قضاوت د
 ای دنیا آمدیم تا کسای که کور آسته بینا شنه و
 کسای که خود ره بینا فکر مونه، کور شنه. ”

۴۰ بعضی از فریسیا که قد شی یگ جای بُود و ای چیزا ره شنید، گُفت: ”آیا تُو مُوگی که مو ام کور آستی؟“ ۴۱ عیسی دزوا گُفت: ”اگه شُمو کور مُبووید گُناه شُمو نَبُود، لیکن آلی که شُمو مُوگید 'مو مینگری،' گُناه شُمو باقی مُومنه.“

مَثَلِ چوپونِ نیکو

۱ ”ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم، نفری که از درگه د قوتونِ گوسپندو دَر نَمییه، بلکه از یگو راهِ دیگه باله شُده داخلِ مُوشه، اُو دز و قُلغی آسته. ۲ مگم کسی که از درگه دَر مییه، اُو چوپونِ امزُو گوسپندو یه. ۳ دَمزُو نفر درگه وان درگه ره واز مُونه و گوسپندو آوازِ ازو ره میشنوه و اُو گوسپندوی خُو ره نامِ گِرِفته کوی مُونه و اونا ره بُرو مُوبره. ۴ غَیْتیکه گوسپندوی خُو ره بُرو مُوبره، اُو پیشِ پیشِ ازوا موره و گوسپندو اُو ره

دُمبال مونه، چراکه اونا آواز شی ره مینخشه.
۵ اونا از پس یگو نفر بیگنه نموره، بلکه
ازو تور موخوره، چراکه اونا آواز بیگنه گو ره
نمینخشه. ۶ عیسی امی مثل ره دزوا نقل کد،
مگم اونا امو چیزا ره که او گُفت، نفامید.

۷ پس عیسی بسم گُفت: "ما حقیقت ره دز
شمو موگم، ما درگه گوسپندو آستم. ۸ تمام
کسای که از مه پیش آمد، دز و قلغی بود؛
امزی خاطر گوسپندو دتوره ازوا گوش نکد.
۹ ما درگه آستم، هر کسی که از طریق ازمه
داخل بییه، او نجات پیدا مونه و برو و درو
رفته علفچر پیدا مونه. ۱۰ دز تنها بلده دزی
کدو، کشتو و بیرو کدو مییه؛ ولی ما بلده ازی
آمدیم تاکه اونا زندگی دشته بشه و از زندگی
کامل برخوردار شنه.

۱۱ ما چوپون نیکو آستم؛ چوپون نیکو جان خو
ره د راه گوسپندو میدیه. ۱۲ مگم یگ کراکار
که چوپو نییه و گوسپندو مربوط شی نموشه، او

آمدونِ گُگ ره مینگره، ولے گوسپندو ره ایله
کده دوتا مونه و گُگ دَ سرِ ازوا حمله کده اونا
ره تیتپرک مونه. ۱۳ امو کراکار دوتا مونه،
چراکه او یگ کراکار آسته و دَ غمِ گوسپندو
نییه.

۱۴ ما چوپونِ نیکو آستم و گوسپندوی خُو
ره مینخشم و گوسپندوی مه مَره مینخشه،
۱۵ امو رقمیکه آته آسمانی مَره مینخشه و ما
آته آسمانی ره مینخشم. و ما جان خُو ره دَ راهِ
گوسپندو میدیم. ۱۶ ما گوسپندوی دیگه ام دَرُم
که اونا ازی قوتو نییه. ما باید اونا ره ام بیرم
و اونا آواز مَره میشنوه. اوخته اونا یگ رمه
موشه و یگ چوپو میدشته بشه.

۱۷ آته آسمانی امزی خاطر مَره دوست دَره که
ما جان خُو ره میدم تا او ره دوباره پس بگیریم.
۱۸ هیچ کس ای ره از مه نمیگیره، بلکه ما خود
مه ای ره میدم. ما اختیار دَرُم که ای ره بدیم و

اِخْتِيَارِ دَرُمِ كِه اِي رِه دُوبارِه بِيگيرِم. اِي حُكْمِ رِه
اَتِه مِه دَز مِه دَدِه.

۱۹ از خاطرِ امزی توره ها يهوديا بسمِ دَ بَيْنِ خُو
تقسيمِ شُد. ۲۰ غَدَرِ نَفَرَا از مِينَكَلِ ازوا كُفَت:
”اُو جِنْدِي يِه و ديونگي مونه؛ چرا شُمُو توره
ازو رِه گوشِ مُونِيد؟“ ۲۱ ديگرو كُفَت: ”اِي
توره ها از آدمِ جِنْدِي نيبِه. جِنِ نَمِيْتَنِه كِه چِمَايِ
آدمِ كورِ رِه واز كُنِه، يا مِيْتَنِه؟“

يَهُودِيَا عِيسَى رِه بَسْمِ رَدِ مُونِه

۲۲ دَمَرُو غَيْتِ عِيدِ وَقْفِ^a قُرْبَانِگَاهِ دَ اَوْرُشَلِيمِ
رَسِيدِ. وختِ امِ زِمِسْتُو بُودِ ۲۳ و عِيسَى دَ خَانِه
خُدا طَرَفِ بَرَنْدِه سُلَيْمَانِ قَدَمِ مِيَزْدِ. ۲۴ اوختِه
يَهُودِيَا دَ گِرْدِ شِي جَمِ شُدِه كُفَت: ”تا چي غَيْتِ
موره اَندرِ شَكِ مِيلِي؟ اگِه تُو مَسِيحِ^b اَسْتِي، دَز

^a ۱۰:۲۲ امی عیدِ رِه دَ زِبُونِ عِبْرَانِي «حَنُوكَا» مُوگِيَه
و تَقْرِيْباً دَ سَالِ ۱۶۵ پيش از مِيلادِ مَسِيحِ دَ وُجُودِ اَمَدِ.

^b ۱۰:۲۴ «مَسِيحِ» يَعْنِي اِنْتِخَابِ شُدِه خُداوَنَدِ.

مو واضح بگئی. ^{۲۵} عیسیٰ د جوابِ ازوا گفت:
 ”ما دز شمو گفتم و شمو باور نمونید. کارای
 که ما د نامِ آته خو مونم، اونا د باره مه شاهدی
 میدیه. ^{۲۶} لیکن شمو باور نمونید، چراکه شمو
 از جمله گوسپندوی مه نیید. ^{۲۷} گوسپندوی مه
 آواز مره میشنوه و ما اونا ره مینخشم و اونا از
 پشت مه مییه ^{۲۸} و ما دزوا زندگی ابدی میدم
 و اونا هیچ وخت از بین نموره و هیچ کس ام
 اونا ره از دست مه گرفته نمیتنه. ^{۲۹} آته مه که
 از پگ کده بزرگتر آسته، اونا ره دز مه دده و
 هیچ کس نمیتنه که اونا ره از دستِ آته آسمانی
 بگیره. ^{۳۰} ما و آته یگ آستی.“

^{۳۱} یهودیا بسم سنگا ره جم کد تا او ره
 سنگسار کنه. ^{۳۲} عیسیٰ د جوابِ ازوا گفت:
 ”ما غدر کارای خوب از طرفِ آته آسمانی دز
 شمو نشو ددم. از خاطرِ کدم ازوا شمو مره
 سنگسار مونید؟“ ^{۳۳} یهودیا د جوابِ شی گفت:
 ”بلده کارای خوب تو، تو ره سنگسار نمونی،

بلکه از خاطرِ کُفرگوییِ تُو، چُون تُو که یگ
 اِنسانِ اَسْتی، دعوایِ خُداییِ مونی. ”^{۳۴} عیسی
 دَ جوابِ ازوا گُفت: ”آیا دَ شریعتِ شُمو امی رقم
 نوشته نییه که ’ما گُفتُم، شُمو خُداو اَسْتید؟‘
^{۳۵} اِمکانِ ندره که کلامِ خُدا باطلِ شنه. اگه
 خُدا کسای ره که کلامِ خُدا بلده ازوا نازل شد،
 خُداو گُفت، ^{۳۶} آیا شُمو کسی ره که آته اَسمانی
 تقدیس کده دَ ای دُنیا ری کد، کُفرگویِ مُوگید،
 فقط بخاطری که ما گُفتُم: ’ما باچه خُدا اَسْتُم؟‘
^{۳۷} اگه ما کارایِ آته خُو ره نَموکُنم، دَز مه ایمان
 نیرید. ^{۳۸} لیکن اگه ما مُونم، حتی اگه دَز مه
 ایمان نَمیرید، دَ کارایِ مه ایمان بیرید، تا بدنید
 و بُفامید که آته دَز مه وجودِ دره و ما دَ آته.“
^{۳۹} پس اونا بسم کوشش کد که او ره گِرِفْتار
 کنه، مگم او خود ره از دِستِ ازوا خطا دده
 رفت.

^{۴۰} عیسی دُوباره دَ او لبِ دریایِ اُردُن رفت،
 دَمزُو جای که یحیی دَ زمانایِ پیشِ غُسلِ تعمید

میدد و او د اُمونجی مند. ^{۴۱} د اُونجی غدر
 مردُم پیش شی آمده گُفت: ”یحییٰ هیچ مُعجزه
 نکد، مگم هر چیزی که یحییٰ د باره امزی
 آدم گُفت، حقیقت پیدا کد.“ ^{۴۲} و غدر مردُم
 د اُونجی دزو ایمان اُورد.

فوت و زنده شدن ایلعازر

۱ یگ آدم د نام ایلعازر ناجور بُود.
 او از بیت عنیا، یعنی از آغیلِ مریم و
 خوار شی مرتا بُود. ^۲ ای اُمو مریم بُود که روغو
 ره د بله پایای مولا شیو کُدد و پایای شی ره
 قد موی خو پاک کُدد؛ و فعلاً برار شی ایلعازر
 ناجور بُود. ^۳ اوخته اُمو دُو خوارو د عیسیٰ پیغام
 ربی کده گُفت: ”یا مولا، اُمو کسی ره که تو
 دوست دری، او ناجور آسته.“ ^۴ وختیکه عیسیٰ
 امی خبر ره شنید، گُفت: ”ای ناجوری کُشتنی
 نییه، بلکه بلده ازی آسته که بزرگی-و-جلال
 خدا ظاهر شنه، و تا باچه خدا د وسیله امزی

واقعہ بزرگی-و-جلال پیدا کُنہ. " ^۵ عیسیٰ مَرتا
 و خوار شی رہ قد ایلعازر دوست دَشت. ^۶ وختی
 عیسیٰ شَنید کہ ایلعازر ناجور آستہ، اُو دُو روز
 دِیکہ ام دَمزُو جای کہ بُود، مَند. ^۷ بعد ازو دَ
 یارای خُو کُفت: "بید، بسم دَ منطقہ یهودیہ
 بوری. " ^۸ یارای شی دَزُو کُفت: "اُستاد، کلو
 وخت نَموشہ کہ یهودیا میخاست تُو رہ سنگسار
 کُنہ. بسم میخاهی دَ اُونجی بوری؟ " ^۹ عیسیٰ دَ
 جواب ازوا کُفت: "آیا دَ یگ روز دوازده ساعت
 روشنی نییہ؟ اگہ یگو نفر دَ روشنی روز راه
 بورہ اُو پیش-پایی نَموخورہ، چراکہ اُو نورِ ازی
 دُنیا رہ مینگرہ. ^{۱۰} لیکن اگہ یگو کس شاو راه
 بگرده، اُو پیش-پایی مُوخورہ، چُون نور بَلدہ^a
 ازو وجود ندرہ. "

^a ۱۱:۱۰ دَ جای «بَلدہ ازو» دَ زبونِ یونانی «دَزُو» نوشته

۱۱ بعد از گفتونِ امزی چیزا، او دَزوا کُفت:

”رفیقِ مو ایلعازرِ خاو رفته، لیکنِ ما مورمِ تا او ره بیدارِ کنم.“ ۱۲ یارا دَزشی کُفت: ”یا مولا، اگه او خاو رفته بَشه خُوبه، او جور موشه.“ ۱۳ دَ حقیقتِ عیسیٰ دَ باره مَرگِ شی نقلِ مَوکد، مگم اونا فِکرِ کد که دَ باره استراحت و خاو شی نقلِ مونه. ۱۴ پس عیسیٰ پوستِ کَنده دَزوا کُفت: ”ایلعازرِ مُرده. ۱۵ و از خاطرِ از شمو خوشِ اَسْتَم که دَ اُونجی نَبوَدَم، تاکه شمو ایمانِ بیریِد. مگم آلی بَیید که پیشِ شی بوری.“

۱۶ پس توما که دَ نامِ «دوگنی» مشهورِ بُوَد، دَ دیگه یارا کُفت: ”بَیید که مو ام بوری تا قد ازو قتی بُمری.“

۱۷ وختیکه عیسیٰ دَ اُونجی رسید، او پی بُرد که ایلعازرِ چار روز شده دَ قبرِ اَسْتَه. ۱۸ بَیتِ عَنیا نزدیکِ اورشَلیمِ بُوَد، یعنی تقریباً چل دَقه

راه^a دُورتر از شار،^{۱۹} و غدر یهودیا پیشِ مَرْتا
 و مَریم آمدد تا دَزوا بخاطرِ برار شی تسلیت
 بُگیه. ^{۲۰} پس وختی مَرْتا شنید که عیسی مییه،
 او سرِ راهِ شی رفت، مگم مَریم دَ خانه شِشت.
^{۲۱} مَرْتا دَ عیسی گفت: ”یا مَولا، اگه دَ اینجی
 موبودی، برار مه نمومرد. ^{۲۲} ولے حتی امیالی
 ام هر چیزیکه از خُدا بَطَلبی، ما میدنم خُدا دَز تو
 میدیه. “ ^{۲۳} عیسی دَزو گفت: ”برار تو پس زنده
 موشه. “ ^{۲۴} مَرْتا دَز شی گفت: ”ما موفامم که
 او دَ آخرِ زمان دَ روزِ قیامت پس زنده موشه. “
^{۲۵} عیسی دَزو گفت: ”ما قیامت و زندگی استم؛
 کسی که دَز مه ایمان بیره، اگرچه او مومره،
 ولے زنده موشه. ^{۲۶} و کسی که زنده یه و دَز
 مه ایمان میره، او هرگز نمومره. تو ای ره باور
 مونی؟ “ ^{۲۷} او دَز شی گفت: ”آرے مَولا، ما

^a ۱۱:۱۸ دَ جای «تقریباً چل دَقه راه» دَ زبونِ یونانی
 «۱۵ دَوره استدیْم» نوشته یه که دَوره هر استدیْم تقریباً
 یگ صد و نوَد و دو متر استه و تقریباً سه کیلومتر موشه.

ایمان اوردُم که تُو اُمُو مسیح، یعنی باچه خُدا
 آستی، اُمُو کسی که دزی دُنیا آمدنی بُود. ”
 ۲۸ وختیکه ای ره گُفت، اُو رفت و خوار خُو
 مریم ره کوی کده تاشکی دزُو گُفت: ”اُستاد دَ
 اینجی آمده و تُو ره کوی مونه. ” ۲۹ وختیکه
 مریم ای توره ره شنید، زود باله شُده پیش شی
 رفت. ۳۰ تا اُو غیت عیسی هَنوز دَ آغیل نَه
 امدُد، بلکه دَ امزُو جای بُود که مَر تا دَ دَمِ راهِ
 شی رَفْتُد. ۳۱ اوخته یهودیای که دَ خانه قد مریم
 بُود و اُو ره تَسَلی میدَد، وختی دید که مریم
 چابُک باله شُده بُرو رفت، اونا از دُمبال شی
 رفت و دَ گُمانِ ازی بُود که اُو دَ سِرِ خاک موره
 تا دَ اُونجی چخرا کُنه.

۳۲ پس وختی مریم دَمزُو جای که عیسی بُود
 رسید، اُو عیسی ره دیده بله پای شی اُفتَد و
 گُفت: ”یا مولا، اگه تُو دَ اینجی موبودی برار مه
 نَمومرد. ” ۳۳ وختی عیسی اُو ره دید که چخرا
 مونه و یهودیای که قد شی قتی امدُد ام چخرا

مُونه، اُو دَ روح-و-رَوان خُو غَدَر جِگرخُون و
 کوئیوبار شُد ^{۳۴} و گُفت: ”اُورِه دَ کُجا ایشْتید؟“
 اونا دَ زشی گُفت: ”صاحب، بیه و تُوخ کُو.“
^{۳۵} عیسی دَ چخرا کدو شُد. ^{۳۶} اوخته یهودیا
 گُفت: ”تُوخ کُو، اُورِه چِقیس دوست دَشته.“
^{۳۷} مگم بعضی ازوا گُفت: ”آیا امی آدم که
 چیمای امز و نفر کور ره واز کد، نَمی تَنِست مانع
 مُردون امزی آدم شُنه؟“
^{۳۸} عیسی بسم دَ دِل خُو کلو جِگرخُون شُدِه
 سُونِ قبر اَمَد. اُمو قبر یگ غار بُود و یگ
 سنگ دَ دان شی ایشته شُدَد. ^{۳۹} عیسی گُفت:
 ”سنگ ره یگ طرف لول بَدید.“ مَرتا خوارِ
 آدمِ مُرده دَ عیسی گُفت: ”یا مَولا، آلی اُورِه
 بوی گِرِفته، چراکه چار روز از مُردون شی تیر
 شُدِه.“ ^{۴۰} عیسی دَ زُو گُفت: ”دَ ز تُو نَگُفتم که
 اگه باور کُنی بزرگی-و-جلالِ خُدا ره مینگری؟“
^{۴۱} پس اونا سنگ ره لول دَد و عیسی سر
 خُو ره باله کده گُفت: ”آی آتِه آسمانی، ما

از تُو شُکرگزار اَسْتُم که آواز مَره شَنِیدی.

۴۲ ما مِیْدَنِسْتُم که تُو همیشه آواز مَره مِیْشَنوی،
 مگم ای ره بخاطرِ مردُمی که دَ اینجی ایسته یه
 گُفْتُم تا اونا باور کُنه که تُو مَره رِبی کدے.

۴۳ وختیکه ای چیزا ره گُفْت، اُو دَ آوازِ بلند
 کوی کد: ”ایلعازر، بُرو بُر شو!“ ۴۴ پس آدمی
 که مُرده بُود، دِست و پای شی قد لائِه پیچ کده و
 رُوی شی قد دِستمال بسته، بُرو بُر شُد. عیسیٰ
 دَزوا گُفْت: ”اُو ره واز کُنید و بیلید که بوره.“

۴۵ اوخته غَدِرِ امزُو یهُودیا که قد مریمِ اَمْدُد،
 وختی کارِ عیسیٰ ره دید، دَزُو ایمان اُورد؛
 ۴۶ مگم بعضی ازوا پیشِ فریسیا رفت و کاری
 ره که عیسیٰ کُدُد، دَزوا نقل کد.

۴۷ پس پیشوا یونِ عالی مقام و فریسیا مَنه خُو
 جلسه کده گُفْت: ”مو چی کار کُنی؟ ای آدم
 غَدِرِ مُعجزه مونه. ۴۸ اگه اُو ره بیلی که امی
 رقم اِدامه بَدیه، پگِ مردُم دَزُو ایمان میره و بعد
 ازو رُومی ها اَمْدَه ام امی جای مُقَدَّس مو ره

از بین موبره و ام قوم مو ره. " ^{۴۹} لیکن یکی ازوا د نام قیافا که دمزو سال پیشوای بزرگ بود، دزوا گفت: "شمو هیچ چیز ره نمیدنید ^{۵۰} و ام پی نموفتید که دز شمو بهتر آسته تا یگ نفر بلده قوم بمره و تمام قوم نابود نشنه. "

^{۵۱} ای چیزا ره قیافا از پیش خود خو نگفت، بلکه ازی که دمزو سال پیشوای بزرگ بود، او پیشگویی کد که عیسی د راه قوم کشته موشه، ^{۵۲} نه تنها بلده قوم، بلکه بخاطر جم کدو و یگ کدون تمام بچکیچای خدا که تیت پرک آسته. ^{۵۳} پس امزو روز بعد اونا نقشه کشید که او ره بکشه.

^{۵۴} امزی خاطر عیسی دیگه برملا د مینکل یهودیا نمیگشت، بلکه ازونجی ری شده دیگ جای د نزدیک بیابو، دیگ شار د نام افرایم رفت و قد یارای خو د امونجی مند.

^{۵۵} عید پصح از مردم یهود نزدیک بود و غدر مردم از اطراف د اورشلیم رفتد تاکه پیش

از مَراسِمِ عیدِ پَصَحِ خودون خُو ره پاک کُنه.
 ۵۶ اونا عیسیٰ ره موبالید و دَ حالیکه دَ مَنه
 خانِه خدا ایسته بُود قد یگدیگه خُو موگفت:
 ”شمو چی فکر مونیید؟ او دَ عید هیچ نمییه؟ یا
 مییه؟“ ۵۷ چراکه پیشوایونِ عالی مقام و فریسیا
 حُکم کُدد که اگه کس بدنه عیسیٰ دَ کُجا یه،
 باید خبر بدیه تا اونا او ره گرفتار کُنه.

تُحفه پُرآرِشِ مَریم

۱۲ پس عیسیٰ شش روز پیش از عیدِ
 پَصَحِ دَ بیتِ عَنیا، دَ آغیلِ ایلعازر
 آمد، دَ آغیلِ امزو کس که عیسیٰ او ره از
 مُرده ها دُوباره زنده کُدد. ۲ اونا دَ اُونجی بلده
 شی نانِ شاو تیار کد و مَرتا خدمت مَوکد، ولے
 ایلعازر یکی امزو کسای بُود که قد عیسیٰ دَ
 لبِ دِسترخو شِشتند.

۳ اوخته مریم یگ بوتل^a عَطْرِ قِیْمَتَبای سُنْبَلِ
 خَالِصِ ره گِرِفْتَه دَ پایای عِیْسَى مَلِید و پایای
 شی ره قد موی خُو پاک کد و تمامِ خانه از بوی
 عَطْرِ پُر شُد. ۴ لیکِن یکی از یارای عِیْسَى دَ
 نامِ یَهُودایِ اِسْخَرِیوْطی که دَ زودی اُو ره دَ گِیر
 مِیدَد، گُفت: ۵ ”چرا ای عَطْرِ دَ سِه صد دِینار
 سَوَدَا نَشُد تا پِیْسِه شی دَ غَرِیبا دَدِه مُوشُد؟“
 ۶ اُو ای توره ره ازی خاطر نَگُفت که دَ غَمِ مَرْدُمِ
 نَادار بَشِه، بَلْکِه بَخاطری گُفت که اُو دُز بُود
 و ازی که مَسْئُولِیْتِ خَلْطِه پِیْسِه ره دَشْت از
 چِیزی که مَنِه شی اَندَخْتِه مُوشُد، مِیَزَد. ۷ لیکِن
 عِیْسَى گُفت: ”اُو ره غَرَضِ نَگِیر، چُون اُو امی
 ره پِیش از پِیش بَلْدِه رَوِزِ دَفنِ شُدون مه دَ جای
 اُورْدِه. ۸ مَرْدُمایِ غَرِیبِ هَمِیْشِه قَد شُمُو اَسْتِه،
 و لِه ما هَمِیْشِه قَد شُمُو نِیْسْتُم.“

^a ۱۲:۳ دَ جای «بوتل» دَ زبونِ یونانی «لیترا» نوشته یه
 که تقریباً ۳۷۰ میلی عَطْرِ مُوشِه.

۹ غدر مردمِ یهود وختی خبر شد که عیسی
 د اونیجی آسته، اونا ام د اونیجی آمد، نه تنها
 بخاطر عیسی، بلکه امچنان تا ایلعازر ره که
 عیسی از مرده ها دوباره زنده کدد، بنگره.
 ۱۰ پس پیشوایونِ عالی مقام نقشه کشید که
 ایلعازر ره ام بکُشه، ۱۱ چون از خاطر ازو کلو
 یهودیا اونا ره ایله کده د عیسی ایمان اوردد.
 ۱۲ روزِ دیگه شی گروه کته مردم که بلده عید
 آمدد، وختی شنید که عیسی د اورشلیم مییه،
 ۱۳ اونا شاخه های درخت خرما ره گرفته از شار
 برو د سر راه شی رفت و شعار دده موگفت:
 ”هوشیعانا! ^a مبارک آسته کسی که
 د نام خداوند مییه؛
 مبارک آسته پادشاه اسرائیل.“

---

^a ۱۳:۱۲ «هوشیعانا» از زبونِ عبرانی گرفته شده و «آلی
 نجات بدی» معنی میدیه. مردم ای ره مثل یگ دعا
 موگفت.

۱۴ و عیسیٰ یگ کره ألاغ ره پیدا کده د بِلَه شی
سوار شد، امو رقم که د کتابِ مُقدَّس نوشته یه:

۱۵ "نترس دخترِ صهیون،^a

اونه، پادشاهِ تو

د بِلَه کره ألاغ سوار شده مییه."

۱۶ د اول یارای شی امی چیزا ره نفامید، مگم
پسان، وختیکه عیسیٰ د بزرگی-و-جلال خو
رسید، او غیت د یاد ازوا آمد که امی چیزا د باره
ازو نوشته شده، یعنی چیزای ره که مردم د حق
شی انجام دد. ۱۷ پس جمعیتِ مردم که د وختِ
گوی کدون ایلعازر از قبر و دوباره زنده کدون
شی از مرده ها قد عیسیٰ قتی بود، درو د باره
ازو شاهدهی میدد. ۱۸ امزی خاطر ام جمعیتِ
مردم د سر راه شی رفت، چون اونا شنیدد
که عیسیٰ امو معجزه ره کده. ۱۹ پس فریسیا

---

^a ۱۲:۱۵ «صهیون» نام خاص بلده شارِ اورشلیم آسته

و «دخترِ صهیون» یعنی مردمِ اورشلیم.

قد یگدیگه خو گُفت: ”اونه، شُمو هیچ کار
 نَمیتَینید. توخ کُنید که دُنیا از پسِ ازو رَبی یه.“
 ۲۰ د مینکلِ مردُمی که بلده عِبادت کدو د
 عید رفتد، بعضی نفرای یونانی ام بُود. ۲۱ امو
 نفرای پیشِ فیلیپس که از بیت صیدای جلیلیه
 بُود آمد و ازو خواهش کده گُفت: ”صاحب،
 مو میخاهی که عیسی ره بِنگری.“ ۲۲ فیلیپس
 آمده اندریاس ره گُفت و اندریاس و فیلیپس
 رفته د عیسی گُفت. ۲۳ ولے عیسی د جواب
 ازوا گُفت: ”ساعت شی آمده که «باچه انسان»
 بزرگی-و-جلال پیدا کُنه. ۲۴ ما حقیقت ره دز
 شُمو موگم: تاکه دانه گندم د زمی اُفتده گور
 نشنه و نمره، او تنهای خو مومنه. لیکن اگه
 بمره، حاصلِ کلو میدیه. ۲۵ کسی که جان خو
 ره دوست دَره او ره از دست میدیه و کسی که

دَ ای دُنیا از جان خُو تیر آسته،^a اُو جان خُو
 ره بلده زندگی اَبدی نِگاه مونه. ^{۲۶} اگه کسی
 میخایه مَره خِدمت کنه، اُو باید ازمه پیروی کنه
 و دَ جای که ما بَشُم، خِدمتگار مه ام دَ امونجی
 آسته. هر کسی که مَره خِدمت کنه، آته آسمانی
 اُو ره عَزت-و-حُرمت میدیه.

پیشگویی عیسی دَ باره مرگ شی

^{۲۷} آلی روح-و-روان مه پَریشان-و-کوئیوبار
 شُده؛ ما چی بُوگم؟ آیا بُوگم که 'ای آته
 آسمانی، مَره ازی ساعتِ که آمدنی آسته خلاص
 کُو؟' لیکن بلده امزی مقصد ما تا ای ساعت
 رَسیدیم. ^{۲۸} 'ای آته، نام خُو ره بُوَرگی-و-جلال
 بدی.' " اوخته یگ آواز از آسمو آمد که گُفت:
 "ما نام خُو ره بُوَرگی-و-جلال دَدیم و باز ام

^a ۱۲:۲۵ دَ جای «تیر آسته» دَ زیونِ یونانی «نَفَرَتِ دَره»

نوشته یه.

بزرگی-و-جلال میدیم. ” ۲۹ پس جمعیتِ مردم که دَ اُونجی ایسته بُود، ای ره شنید و گفت: ”گرگردراغ بُود!“ دیگه مردم گفت: ”یگ ملایکه قد ازو توره گفت. ” ۳۰ عیسیٰ دَ جواب ازوا گفت: ”ای آواز از خاطرِ شمو آمد، نه بلده ازمه. ” ۳۱ آلی وختِ قضاوتِ دَ بله ازی دُنیا آمده و حاکمِ ازی دُنیا بُرو پورته موشه. ” ۳۲ و ما وختیکه از زمی باله کده موشم، پگِ مردم ره سون خود کش مونم. ” ۳۳ عیسیٰ ای چیزا ره گفت تا نشو بیدیه که او دَ چی رقم مرگ باید بُمره.

۳۴ مردم دَ جواب شی گفت: ”مو از تورات شنیده که مسیح بلده همیشه باقی مومنه. پس تو چطور مَوگی که «باچه انسان» باید باله شنه؟ و امی «باچه انسان» کی آسته؟ ” ۳۵ اوخته عیسیٰ دَ زوا گفت: ”روشنیی بلده یگ وختِ کم دَ بینِ شمو مومنه؛ تا غیتیکه روشنیی دَ بینِ شمو آسته، راه بورید؛ نشنه که شمو ره

تربیکی بگیره، چُون کسی که دَ تربیکی راه موره،
نموفامه که کجا موره. ^{۳۶} تا زمانیکه نُور دَ بین
شُمو آسته دَ نُور ایمان بیرید تاکه بچکیچای نُور
بشید. ” وختی عیسیٰ امی تورا ره گُفت، اُو از
پیش ازوا رفت و خود ره تاشه کد.

^{۳۷} باوجودِ تمامِ امزو مُعجزه های که دَ پیش
رُوی ازوا انجام دَد، اونا هنوز ام دَزشی ایمان
نوردد. ^{۳۸} دَمزی رقم توره اشعیا پیغمبر پوره
شُد که گُفتد:

”ای خُداوند، کی دَ پیغامِ ازمو باور کده

و دَ کی بازوی^a خُداوند برملا شده؟“

^{۳۹} امزی خاطر ام اونا ننتست که باور کُنه، چُون
اشعیا امچنان گُفتد:

”اُو چیمای ازوا ره کور

و دل های ازوا ره سخت کده،

---

^a ۱۲:۳۸ «بازو» یگِ مثالِ بلده قُدرتِ خُداوند و یگِ
اشاره دَ عیسیٰ مسیح آسته.

تاکه قد چیمای خُو نَنگره و قد دِل

های خُو پَی نَبَره

و پس تاو نَخوره تاکه اونا ره شفا بدیم. ”

۴۱ اشعیا ای ره بخاطری گُفت که او بزرگی-و-جلال ازو ره دید و د باره ازو نقل کد. ۴۲ لیکن باوجود ازی ام غدر کته کلونای یهود د عیسی ایمان آورد، مگم از خاطر فریسیا و از ترس ازی که اونا ره از عبادت خانه بُر نکنه، ایمان خُو ره اقرار نکد. ۴۳ چون اونا تعریف-و-توصیف مردم ره از تعریف-و-توصیف خدا کده گلوتر خوش دشت.

۴۴ اوخته عیسی د آواز بلند گُفت: ”کسی که دز مه ایمان میره، نه تنها دز مه ایمان میره، بلکه دمزو که مَره رَبی کده ام ایمان میره. ۴۵ کسی که مَره مینگره، او اموره مینگره که مَره رَبی کده. ۴۶ ما مثل یگ نور د دنیا آمدیم تا هر کسی که دز مه ایمان بیره د تریکی نمَنه. ۴۷ اگه کسی تورای مَره بَشَنوه و دزشی عمل

نکنه، ما د بِلِه ازو قضاوت نَمُونم، چراکه ما نَمَدیم تا دُنیا ره قضاوت کنم، بلکه اَمَدیم تا دُنیا ره نجات بَدَم. ^{۴۸} بِلِدِه کسی که مَره رد مونه و تورای مَره قبول نَمونه، یگ قاضی وجود دَره، یعنی کلامی که ما گُفتم د روزِ آخِرَت د بِلِه ازو قضاوت مونه. ^{۴۹} چُون ما از خود خوتوره نَگفتیم، بلکه آتِه آسمانی که مَره رِبی کده، او دَز مه حُکم دده که چی بُوگم و چی نقل کنم، ^{۵۰} و ما میدنم که حُکم ازو زندگی اَبدی آسته. پس چیزای ره که ما مَوگم، امو رقم که آتِه آسمانی دَز مه گُفته، ما نقل مَوْنم.

شُشتونِ پایای یارا د شامِ آخِر

۱ فقط پیش از عیدِ پِصَح، عیسی
 ۱۳ فامید که وخت شی رسیده تا دُنیا
 ره ایله کده پیشِ آتِه آسمانی بوره. او امو
 کسای ره که د ای دُنیا مربوط شی موشد،
 دوست دشت؛ اَره، اونا ره تا آخرِ دوست دشت.

۲ وختِ نانِ شاو بُود و اِبلِيس دَ دِلِ يَهُودا باچِه
 شِمعونِ اسخريوطی از پيش وَسوسَه اَندختُد که
 عيسی ره دَ گيرِ بديه. ۳ عيسی مِيدَنِست که
 تمامِ چيزا ره آتِه آسمانی دَ دِست ازو تسليم کده
 و او از طرفِ خُدا آمده و پس سُونِ خُدا رفتنی
 يه. ۴ او از سرِ دِسترخو باله شُد و کالای خُوره
 بُر کده يگ دِستمال ره دَ گِرِدِ کمر خُو بسته کد.
 ۵ بعد ازو او ره مَنِه لَگند شيو کده دَ ششتون
 پایای يارا شُرُوع کد و قد دِستمالی که دَ گِرِدِ
 کمر شی بسته بُود، پایای ازوا ره پاک کد.
 ۶ وختیکه دَ شِمعون پِتْرُس رسيد، پِتْرُس دَزُو
 گُفت: "يا مَولا، تُو پایای ازمه ره مُوشوی؟"
 ۷ عيسی دَ جواب شی گُفت: "کاری ره که ما
 مُونم تُو آلی نَمُوفامی؛ مگم پسان پی موفتی."
 ۸ پِتْرُس دَزشی گُفت: "هیچ اِمکان نَدَره که
 پایای مَره بُشویی." عيسی دَ جواب شی گُفت:
 "تا وختیکه پایای تُو ره نَشُوبِم، تُو قد ازمه
 حِصَه نَدَری." ۹ شِمعون پِتْرُس دَزشی گُفت: "يا

مَولا، پس نَه تنها پایای مَره، بَلکِه دِستا و سر مَره ام بُشوی. ” ۱۰ عیسیٰ دَزشی گُفت: ” اُو کسی که غُسل کده، دَ شُشتو ضرُورت نَدَره، چُون تمامِ بَدَن شی پاک آسته، فقط پایای شی شُشتو میخایه و بَس. و شُمو پاک آستید، مگم نَه تمام شُمو. ” ۱۱ چُون اُو مُوفامید که کی اُو ره دَ گیر میدیه و امزی خاطر گُفت: ” تمام شُمو پاک نیستید. ”

۱۲ وختیکه عیسیٰ پایای ازوا ره شُشت و کالای خُو ره پوشیده پس دَ جای خُو شُشت، دَزوا گُفت: ” آیا شُمو میدنید که ما قد شُمو چی کار کدُم؟ ” ۱۳ شُمو مَره معلّم و مَولا مُوگید و شُمو دُرُست ام مُوگید، چراکه ما آسْتُم. ۱۴ پس اگه ما که مَولا و معلّم شُمو آسْتُم، پایای شُمو ره شُشتُم، شُمو ام باید پایای یگدیگه خُو ره بُشوید. ۱۵ ما دَز شُمو یگ مثال-و-سر مشق دَدُم تا اُمو رقم که ما قد شُمو کدُم، شُمو ام اُمو رقم بُکنید. ۱۶ ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم: یگ

غُلام از بادار خُو کده بزرگتر نییه و نه ام یگ
قاصِد از کسی که او ره رِبی کده. ۱۷ دَ حالیکه
امی چیزا ره پی بُردید، خیر-و-برکت دَز شُمو
اگه دَزوا عمل کُنید.

۱۸ ما ای چیزا ره دَ باره پگ شُمو نَموگم، چُون
کسای ره که ما اِنْتِخاب کدیم مِیْنَخْشُم. مگم
نوشْتِه کِتَابِ مُقَدَّس باید پوره شُنه که مُوگیه:
'کسی که قد ازمه نان خورده، او دَ ضِد مه باله
شُدِه. ۱۹' ما ای ره امی آلی پیش از واقع شُدون
شی دَز شُمو مُوگم تا وختیکه رُخ بَدیه، شُمو باوَر
کُنید که ما اَسْتُم اَمُو که اَسْتُم. ۲۰^a ما حَقِیْقَت ره
دَز شُمو مُوگم: هر کسی که نفرِ رِبی کدگی مَره
قَبُول کُنه، او مَره قَبُول کده؛ و هر کسی که مَره
قَبُول کُنه، اَمُو ره قَبُول کده که مَره رِبی کده."
۲۱ وختیکه عیسی ای چیزا ره گُفت، او دَ
روح-و-روان خُو کَلو کوٹیوبار شُد و بَرَمَلَا گُفت:

---

^a ۱۹:۱۳ رُجوع کُنید دَ پی نوشْتِه. ۲۴:۸

”ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم: یکی از شُمو مره
 تسلیم مونه.“^{۲۲} یارا سُون یگدیگه خُو توخ کده
 حیرو مندَد و فکر مُوكد که دَ باره کی ای توره
 ره گفته بَشه.^{۲۳} یکی از یارای شی که عیسی
 اُو ره دوست دَشت، دَ بَغلِ عیسی تکیه کدَد.
^{۲۴} پس شِمعون پترُس سُون اَزو اشاره کد تا اُو
 از عیسی پُرسان کُنه که مقصد شی کی آسته.
^{۲۵} و اُو دَ شانِه عیسی تکیه کده دَزو گُفت: ”یا
 مولا، اُو کی آسته؟“^{۲۶} عیسی دَ جواب شی
 گُفت: ”اُو اُمو کسی آسته که ما یگ ٹوٹه نان
 ره دَ کاسه غوٹه کده دَزو میدم.“ پس وختیکه
 ٹوٹه نان ره گِرِفته غوٹه کد، اُو ره دَ یهُودا باچه
 شِمعونِ اسخریوطی دَد.^{۲۷} امی که یهُودا ٹوٹه
 نان ره گِرِفْت، شیطو دَ پوست شی دَرآمد. اوخته
 عیسی دَزو گُفت: ”کاری ره که کدنی آستی،
 زود بُوکو.“^{۲۸} مگم هیچ کدَم امزو کسای که دَ
 لبِ دسترخو شِشتُد، نفامید که چرا عیسی ای ره
 دَ یهُودا گُفت.^{۲۹} لیکن ازی که خلطه پیسه دَ

پیشِ یهودا بُود، بعضی ازوا فکر کد که عیسی
 او ره گفته بشه، ”بورو، چیزای ره که مو دَ عید
 کار دَری، بخر. ” یا ای که ”یگو چیز دَ مردُم
 نادار بدی. ”^{۳۰} اوخته، بعد از گرفتونِ تُوته نان
 او چابک بُرو رفت؛ وخت ام شاو بُود.

عیسی دَ باره انکار پترس پیشگویی مونه

^{۳۱} وختیکه او بُرو رفت، عیسی گفت: ”آلی
 آسته که «باچه انسان» بزرگی-و-جلال پیدا
 مونه و خدا ام دَ وسیله ازو بزرگی-و-جلال پیدا
 مونه. ^{۳۲} [اگه خدا دَ وسیله ازو بزرگی-و-جلال
 پیدا کد،] ^a خدا دَ وسیله خود خُو دزو ام
 بزرگی-و-جلال میدیه و امی بزرگی-و-جلال ره
 دَ زودی دزو میدیه. ^{۳۳} ای بچکیچا، ما یگ
 لحظه دیگه قد شمو آستم. بعد ازو شمو مره

---

^a ۱۳:۳۲ بعضی از نسخه های قدیمی امی جمله بین
 قوس ره ندره.

مُوبالید و اُمُو رَقْمِیکه دَ یهُودیا کُفْتُم اَلی قَد
شُمُو ام مُوگُم: 'دَ جایی که ما مورُم، شُمُو اَمَدَه
نَمِیتنید. ' ۳۴ ما یگ حُکْمِ نو دَز شُمُو مِیدیم
تا شُمُو یگدِیکه خُو ره دوست دَشْتَه بَشید:
اُمُو رَقْمِیکه ما شُمُو ره دوست دَشْتُم، شُمُو ام
اُمُو رَقْمِ یگدِیکه خُو ره دوست دَشْتَه بَشید.
۳۵ اگه شُمُو قَد یگدِیکه خُو مُحَبَت دَشْتَه بَشید،
دَمزِی رَقْمِ پگِ مَرْدُمِ مِیدَنه که شُمُو یارای ازمه
اَسْتید.

۳۶ شِمَعون پِتْرُس دَز شِی کُفْت: "یا مَولا، تُو
دَ کُجا موری؟" عِیسی دَ جَواب شِی کُفْت:
"دَ جایی که ما مورُم تُو اَلی از پُشت مه
اَمَدَه نَمِیتنی، ولِے پسان از دُمبال مه مِیی."

۳۷ پِتْرُس دَز شِی کُفْت: "یا مَولا، چِرا اَلی نَمِیتنم
که از دُمبال تُو بِیم؟ ما حتّی جان خُو ره دَ راهِ
تُو مِیدم." ۳۸ عِیسی دَ جَواب شِی کُفْت: "آیا
تُو واقِعاً جان خُو ره دَ راهِ مه مِیدی؟ ما حَقِیقت

ره دَز تُو مُوگَم، خُرُوس بَنگ نَمیدیه تا که تُو
سِه دفعه مَره اِنکار نَکُنی. ”

یگانه راه

۱ ” دِل های شُمو پَریشان نَبشه: شُمو
دَ خُدا ایمان دَشته بَشید، دَز مه ام
ایمان بَیرید. ۲ دَ خانِه آتِه مه جای کَلو آسته.
اگه امی رِقَم نَموَبُود، آیا دَز شُمو مُوگُفْتُم که
ما ازینجی مورْم تا بَلدِه شُمو جای تَیار کُنم؟
۳ پس اگه ما مورْم و بَلدِه شُمو جای تَیار مُونم،
حتماً بَسَم مِیِیْم و شُمو ره قَد خُو گِرِفْتِه مُوبرْم،
تا دَ جایی که ما آسْتُم، شُمو ام بَشید. ۴ دَ جایی
که ما مورْم شُمو راهِ شی ره بَلد آسْتید. ”

۵ توما دَزشی گُفت: ”یا مَولا، مو نَمیدنی که
تُو دَ کُجا موری؛ پس راهِ شی ره چَطور بَلد
آستی؟ ” ۶ عیسی دَزو گُفت: ”ما راه و راستی و
زندگی آسْتُم. هیچ کس نَمیتنه پیشِ آتِه آسمانی
بییه، سِوای که دَ وَسِیلِه ازمه. ۷ اگه شُمو مَره

شَنِخْتِيد، آتِه مَرِه ام مِينَخَشِيد. آرے، از امی
 آلی شُمُو اُو رِه مِينَخَشِيد و ام اُو رِه دِيدِيد. ”
 ۸ فِيلِيپُّس دَزْشِي كُفْت: ”يَا مَوْلَا، آتِه رِه دَزْ مَوْ
 نِشُو بَدِي و اَمُو بَلْدِه اَز مَوْ بَس اَسْتِه. ” ۹ عَيْسَى
 دَزُو كُفْت: ”فِيلِيپُّس، اَيْقَس دِير مَا قَدْ شُمُو بُوْدُم
 و تُو هَنُوَز مَرِه نَشَنِخْتِي؟ كَسِي كِه مَرِه دِيدِه،
 آتِه رِه دِيدِه. پَس تُو چَطُور مَوْگِي كِه آتِه رِه
 دَز مَوْ نِشُو بَدِي؟ ” ۱۰ اَيَا تُو بَاوَر نَمُونِي كِه مَا
 دَ آتِه و آتِه دَز مِه اَسْتِه؟ تَوْرِه هَاي رِه كِه مَا
 دَز شُمُو مَوْگُم، اَز پِيشِ خُودِ خُو نَمُوگُم، بَلَكِه
 آتِه كِه دَ و جُودِ اَز مِه اَسْتِه، كَارَايِ خُو رِه اَنْجَام
 مِيدِيه. ۱۱ دَز مِه بَاوَر كُنِيد كِه مَا دَ آتِه اَسْتُم و
 آتِه دَز مِه؛ اَكِه نِه، بَخَاطِرِ خُودِ اَمَزُو كَارَايِ كِه
 مَا كَدِيم دَز مِه بَاوَر كُنِيد.

۱۲ مَا حَقِيقَتِ رِه دَزْ شُمُو مَوْگُم، كَسِي كِه دَزْ
 مِه اِيْمَانِ بِيْرِه، كَارَايِ رِه كِه مَا مُونُم اُو ام مُونِه؛
 و حَتِي اَزِي كَدِه كَارَايِ بَزْرَكْتَرِ مُونِه، چِرَاكِه مَا
 پِيشِ آتِه مَوْرُم. ۱۳ هَر چِيْزِي رِه كِه دَ نَامِ اَز مِه

طلب کُنید ما اُو ره انجام میدیم، تا آته دَ وسیله
باچه خُو بزرگی-و-جلال پیدا کنه. ۱۴ اگه یگو
چیز دَ نامِ ازمه طلب کُنید، ما اُو ره پوره مونم.

وعدِه روحِ اَلْقُدس

۱۵ ”اگه شُمو مره دوست بدَنید، از احکام مه
إِطَاعَتِ مُونید. ۱۶ اوخته ما از آته خاهش مونم
که اُو یگ پُشتیوانِ دیگه دَز شُمو بدیه، تا اُو
همیشه قد شُمو بُمَنه، ۱۷ یعنی روحِ راستی ره
که دُنیا نَمیتنه اُو ره قبول کُنه، چراکه دُنیا اُو
ره نه مینگره و نه مینخشه. مگم شُمو اُو ره
مینخشید چراکه اُو قد شُمو مومنه و دَز شُمو
و جُود میدشته بشه. ۱۸ ما شُمو ره یَتیم نَمیلُم؛ ما
پیش شُمو مییم. ۱۹ بعد از کم وخت دُنیا دیگه
مره نَمینگره، مگم شُمو مره مینگرید. ازی که
ما زنده یُم شُمو ام زنده مومَنید. ۲۰ دَمزُو روز
شُمو پی موفتید که ما دَ آته خُو آسْتُم و شُمو دَز
مه و ما دَز شُمو. ۲۱ کسی که احکام مره قبول

دَرِه و از شیِ إِطَاعَتِ مُونِه، اُو اُمُو کِسی آسْتِه
کِه مَرِه دوست دَرِه. و کِسی کِه مَرِه دوست دَرِه،
آتِه مِه اُو رِه دوست مِیْدَنِه و ما ام اُو رِه دوست
مِیْدَنُم و خود خُو رِه دَزُو ظَاهِرِ مُونُم.

۲۲ یَهُودَا -- وَلِی نَه یَهُودَا یِ اسْخَرِیوْطِی --
دَزُو کُفْت: ”یا مَوْلَا، چِی رَقْمِ آسْتِه کِه خود رِه
دَز مَو نِشَو مِیْدِی، مِگَم نَه دَ دُنْیَا؟“ ۲۳ عِیْسَى دَ
جَوَابِ شِی کُفْت: ”اگِه کِسی مَرِه دوست دَشْتِه
بَشِه، اُو از کَلَامِ مِه إِطَاعَتِ مُونِه و آتِه مِه اُو
رِه دوست مِیْدَشْتِه بَشِه و مَو دَ زِنْدَگِیِ اَزُو اَمَدِه
قَد اَزُو مُومَنِی. ۲۴ کِسی کِه مَرِه دوست نَدَرِه
از تَوْرَا ی مِه إِطَاعَتِ نَمُوکْنِه. و تَوْرِه کِه شُمُو
مِیْشَنَوِیْدِ از خود مِه نِیِیِه، بَلْکِه از آتِه آسْتِه کِه
مَرِه رَبِی کَدِه.

۲۵ اِی چِیْزَا رِه مَا دَز شُمُو کُفْتُم دَ حَالِیْکِه
هَنُوْز قَد شُمُو اَسْتُم. ۲۶ مِگَم پُشْتِیَوَان، یَعْنِی
رُوحِ اَلْقُدْسِ کِه آتِه اُو رِه دَ نَامِ اَز مِه رَبِی مُونِه،

او تمام چیزها را دزد شو یاد میدید و هر چیزی
 را که ما دزد شو گفتیم دزد شو میره.
 ۲۷ ما دزد شو آرامش میدم؛ آرامش خود خو
 را دزد شو میدم، نه رقمی که دنیا میدید، بلکه
 رقمی که ما دزد شو میدیم. پس دل های شو
 پریشان و ترس خورده نبشه. ۲۸ شو شنیدید که
 ما دزد شو گفتیم: 'ما مورم و بسم پیش شو
 مییم.' اگه شو مره دوست میدشتید، خوش
 میشدید که ما سون آته خو مورم، چراکه آته از
 مه کده بزرگتر آسته. ۲۹ ما ای چیزها را پیش از
 واقع شدن شی دزد شو گفتیم، تا وختیکه رخ
 میدید شو باور کنید. ۳۰ ما دیگه قد شو کلو
 توره نموگم، چون حاکم ازی دنیا^a مییه. او دسر
 ازمه هیچ قدرت ندره، ۳۱ مگم بلده ازی که دنیا
 بدنه که ما آته ره دوست درم، ما امو رقمیکه

a ۱۴:۳۰ یعنی «شیطو» که دنیای فعلی حکومت

آته دَز مه امر كده عمل مُونم. باله شُنید كه از
اینجی بوری.

تاگِ حقیقی

۱ "ما تاگِ حقیقی اَسْتُم و آته مه
باغوان آسته. ۲ هر شاخه مه كه بار
نگیره اُو ره قیچی كده پورته مُونه و هر شاخه
كه بار بگیریه اُو ره پاك مُونه تاكه كلوتر حاصل
بدیه. ۳ شمو امی آلی بخاطرِ كلامی كه ما قد
شمو گفتیم پاك اَسْتید. ۴ شمو دَز مه بُمَید و
ما دَز شمو مُونم. هیچ شاخه دَ تنهایی خُو ثمر
دده نَمیتنه سِوای كه دَ تاگِ بُمَنه. امی رقم شمو
ام نَمیتنید ثمر بدید، سِوای كه دَز مه بُمَید.
۵ ما تاگِ اَسْتُم و شمو شاخه ها. كسی كه دَز
مه مُومنه و ما دَزو، اُو ثمرِ كلو میدیه، چُون جدا
از مه شمو هیچ كار نَمیتنید. ۶ كسی كه دَز مه
نَمَنه، اُو مثلِ یگ شاخه وَری دُور پورته شُده
خُشك موشه و مردُم اُو شاخه ها ره جَم كده دَ

مِنْهُ آتِشِ مِیْنَدَزِه تَاکِه دَرِ بَغِیْرِه. ۷ اگِه شُمُو دَز
مِه بُمَیْنِید و توراِی مِه دَز شُمُو بُمَیْنِه، هِر چِیْزِی کِه
میخاهِید طَلَب کُنِید و اُمُو رَقْم بَلَدِه شُمُو مُوشِه.
۸ آتِه مِه دَمَزِی طَرِیْق بَزْرُکِی-و-جَلالِ پَیْدا مُونِه
کِه شُمُو کَلُو ثَمَرِ بَدِید و یاراِی مِه بَشِید.

۹ اُمُو رَقْم کِه آتِه آسْمانی مَرِه دُوسْت دَرِه، ما
اُم شُمُو رِه دُوسْت دَرُم. پَس دَ مَحَبَّتِ مِه بُمَیْنِید.
۱۰ اگِه از احکام مِه إِطَاعَتِ کُنِید، دَ مَحَبَّتِ مِه
مُومَیْنِید، اُمُو رَقْمِیکِه ما از احکامِ آتِه خُو إِطَاعَتِ
کُدُم و دَ مَحَبَّتِ اَزُو مُومَنُم. ۱۱ ای چِیْزَا رِه ما
دَز شُمُو کُفْتُم تَاکِه خُوشِی مِه دَز شُمُو و جُودِ
دَشْتِه بَشِه و خُوشِی شُمُو کَامِلِ شُنِه. ۱۲ حُکْمِ
اَزْمِه اِیْنِمِی آسْتِه کِه شُمُو یِگْدِیْگِه خُو رِه دُوسْتِ
دَشْتِه بَشِید، اُمُو رَقْم کِه ما شُمُو رِه دُوسْت دَرُم.
۱۳ ازی کَدِه مَحَبَّتِ بَزْرُکْتَرِ و جُودِ نَدْرِه کِه یِگُو
کَس جَانِ خُو رِه بَلَدِه دُوسْتایِ خُو بَدِیْه. ۱۴ شُمُو
دُوسْتایِ مِه آسْتِید، اگِه احکامِ مَرِه دَ جَاِی بَیْرِید.
۱۵ ما دِیْگِه شُمُو رِه غُلامِ نَمُوْگُم، چُونِ غُلامِ

نَمِيدَنه که صَاحِبِ شِی چیز کار مُونَه؛ بَلِکِه ما
 شُمُو رِه دُوسْتِ مُوگُم، چُونِ تَمَامِ چِیزایِ رِه که
 ما از آتِه خُو شَنِیدُم دَز شُمُو مَعْلُومَدَارِ کَدُم.
 ۱۶ شُمُو مَرِه اِنْتِخَابِ نَکَدِيد، بَلِکِه ما شُمُو رِه
 اِنْتِخَابِ کَدُم و ما شُمُو رِه مُقَرَّرِ کَدُم تَاکِه بُوَرِيد
 و ثَمَرِ بَدِيد و ثَمَرِ شُمُو بُمَنَه، تَا هَرِ چِیزِی که از
 آتِه آسْمَانِی دَ نَامِ اَزْمِه طَلَبِ کُنِيد، اُو دَز شُمُو
 بَدِيه. ۱۷ اَيْنِمِی حُکْمِ رِه ما دَز شُمُو مِيدُم که
 شُمُو يَگَدِيگِه خُو رِه دُوسْتِ دَشْتِه بَشِيد.

دُنیا از يارایِ مَسِيحِ نَفَرَتِ دَرِه

۱۸ اگِه دُنیا از شُمُو بَدِ مُوَبَرِه، بَدَنِيد که از
 شُمُو کَدِه پِيشْتَرِ از مِه بَدِ مُوَبُرْدِه. ۱۹ اگِه شُمُو
 دَزِی دُنیا تَعْلُقِ مِيدَشْتِيد، دُنیا شُمُو رِه مِثْلِ
 کَسِی خُودِ خُو دُوسْتِ مِيدَشْت. لِيکِنِ اَزِی که
 شُمُو دَزِی دُنیا تَعْلُقِ نَدَرِيد و ما شُمُو رِه اَزِی
 دُنیا اِنْتِخَابِ کَدِيم، اَمَزِی خَاطِرِ دُنیا از شُمُو
 بَدِ مُوَبَرِه. ۲۰ کَلَامِی رِه که ما قَدِ شُمُو کُفْتُم

دَ یاد خُو بیرید: 'یگ غُلام از بادار خُو کده
 بزرگتر نییه.' اگه مردُم مره آزار-و-آذیت کده،
 اونا شُموره ام آزار-و-آذیت مونه. اگه اونا از
 کلامِ ازمه اطاعت کده، از توره شُموره ام اطاعت
 مونه. ^{۲۱} مگم پگِ امزی چیزا ره اونا از خاطرِ
 نامِ ازمه دَ حق شُموره مونه، چُون امو که مره ربی
 کده اونا او ره نَمینخشه. ^{۲۲} اگه ما نَمیمدُم و
 دَزوا نقل نَموکدُم، اونا گناه نَمیدشت؛ لیکن آلی
 اونا بلده گناه خُو کدُم بانه ندره. ^{۲۳} کسی که
 از مه بد موبره، از آته مه ام بد موبره. ^{۲۴} ما دَ
 بینِ ازوا کارای ره کدُم که هیچ کسِ دیگه نکده.
 اگه ما امی کارا ره نَموکدُم، اونا گناه نَمیدشت؛
 مگم آلی اونا امی کارا ره دیده و هنوز ام از مه
 و از آته مه بد موبره. ^{۲۵} لیکن امی چیزا واقع
 شده ربی یه تا کلامی که دَ شریعتِ ازوا نوشته
 یه، پوره شنه که مَوگیه: 'اونا بدونِ کدُم دلیل
 از مه بد بُرد.'

۲۶ وختیکه پُشتیوان مییه، امو ره که از طرفِ
 آته پیش شُمو رَبی مُونم، یعنی روحِ راستی که از
 آته آسمانی مییه، او دَ باره ازمه شاهدی میدیه
 ۲۷ و شُمو ام شاهدی میدید، چون شُمو از اوّل
 قد ازمه بوید.

۱۶ ”ای چیزا ره ما دَز شُمو گُفتم تا که
 شُمو از راه بُر نَشنید. ۲ اونا شُمو
 ره از عبادت خانه بُر مونه، بلکه زمانی مییه
 که هر کسی که شُمو ره بُکُشه، گمان مونه که
 خدا ره خدمت مَوکنه. ۳ و اونا امی چیزا ره از
 خاطری مونه که نه آته آسمانی ره مینخشه و
 نه مَره. ۴ پس امی چیزا ره دَز شُمو گُفتم تا
 زمانیکه وخت شی میرسه شُمو دَ یاد خو بیرید
 که ما شُمو ره دَزی باره باخبر کده بوئم. ما
 ای چیزا ره دَ اوّل قد شُمو نَگُفتم، چراکه ما قد
 شُمو بوئم. ۵ مگم آلی طرفِ امزو مورم که مَره
 رَبی کده و یگ شُمو ام از مه نَمو پُرسید که دَ
 کجا موری؟ ۶ ولے ازی که امی چیزا ره دَز

شُمُو كُفْتُمْ، دِلْ شُمُو پُرْ از غَم شُدِه. ^۷ مگم ما حقیقت ره دَز شُمُو مُوگم که رَفْتونِ ازمه دَ فایده شُمُو آسته، چُون اگه ما نَرُوم پُشتیوان پیش شُمُو نَمییه؛ لیکن اگه بورم، ما اُو ره پیش شُمُو رَبی مُونم. ^۸ وختیکه اُو مییه، اُو گُناه، عدالت و قضاوتِ دُنیا ره بے پرده مُونه^a: ^۹ گُناه ره، چراکه اونا دَز مه ایمان نَمیره؛ ^{۱۰} عدالت ره، چراکه ما طرفِ آته آسمانی مورم و شُمُو دیگه مره نَمینگرید؛ ^{۱۱} و قضاوت ره، چراکه دَبَله حاکمِ ازی دُنیا^b قضاوت شُدِه.

^{۱۲} غَدْر چیزای دیگه ام دَرَم که دَز شُمُو بُگیم، لیکن شُمُو آلی تابِ شَنِیدون شی ره نَدَرید. ^{۱۳} مگم غَیْتیکه روحِ راستی مییه اُو شُمُو ره سُون تمام حقیقت ها هِدایتِ مُونه، چراکه اُو از پیشِ خود خُو توره نَموگیه، بلکه چیزی ره

^a ۱۶:۸ یعنی وختیکه روحِ اَلْقُدس مییه، اُو نشو میدیه که دُنیا گُناهکار آسته و عدالت و قضاوت شی ام غَلَط آسته. ^b ۱۶:۱۱ یعنی «شیطو».

که می‌شنوه، اُمور ره مُوگيه و از واقعه های که آمدنی آسته شُموره باخبر مونه. ^{۱۴} او دز مه بزرگی-و-جلال میدیه، چُون چیزی ره که از مه حاصل کده، او ره دز شُمور اعلان مونه. ^{۱۵} تمام چیزای که د آته آسمانی تعلق دره از مه یه؛ امزی خاطر ما گفتم که او از چیزی که دز مه تعلق دره میگیره و دز شُمور اعلان مونه.

غم یارا د خوشی تبدیل موشه

^{۱۶} "بعد از وختِ کم شُمور دیگه مره نمینگرید و بسم بعد از وختِ کم شُمور مره مینگرید."

^{۱۷} اوخته بعضی یارای شی قد یگدیگه خُو گفت: "مقصدِ مولا چی آسته که مُوگه 'بعد از وختِ کم شُمور دیگه مره نمینگرید و بسم بعد از وختِ کم شُمور مره مینگرید؟' و ام مُوگه، 'چراکه ما پیشِ آته آسمانی مورم؟'"

^{۱۸} پس اونا گفت: "او که 'وختِ کم' مُوگه،

چی معنی دَره؟ مو نَموفامی که د باره چی توره
مُوگیه.

۱۹ عیسیٰ فامید که اونا میخایه ازو سوال
کنه، پس دزوا گُفت: ”آیا شُمو د باره ازی از
یگدیگه خو سوال مُونید که گُفتُم: بعد از وخت
کم شُمو دیگه مره نَمینگرید و بسم بعد از وخت
کم شُمو مره مینگرید؟“ ۲۰ ما حقیقت ره دز
شُمو مَوگُم: شُمو چخرا و مخته مُونید، ولے دُنیا
خوشی مونه. شُمو دِق-و-عَمگی موشید، مگم
عَم شُمو د خوشی تبدیل موشه. ۲۱ یگ خاتو
بخاطری که وخت زبدون شی پوره شده دَره
میکشه، ولے زمانیکه نلغه د دُنیا آمد، دَره و
عَم شی از یاد ازو موره، چُون او بخاطر اُوردون
یگ انسان د دُنیا خوشی مونه. ۲۲ پس شُمو
ام فعلاً دِق-و-عَمگی آستید؛ مگم ما شُمو ره
دوباره مینگرم و دل شُمو خوشی مونه و خوشی
شُمو ره هیچ کس از شُمو نَمیگیره.

دَ بَارِه دُعا

۲۳ ”دَمَزُو زَمَان^a شُمُو از مه هیچ چیز پُرسان نَمُونِید. ما حَقِیقت ره دَز شُمُو مُوگُم، هر چیزیکه از آتِه آسمانی دَ نامِ ازمه طلب کُنِید، او دَز شُمُو مِیدیه. ۲۴ تا آلی ره شُمُو هیچ چیز دَ نامِ ازمه طلب نَکَدِید؛ طلب کُنِید و دَز شُمُو دَدِه مُوشه تاکه خوشی شُمُو پُوره شُنه.

۲۵ ای چیزا ره ما دَز شُمُو دَ مَثَل کُفْتُم. لیکن ساعت شی مییه که دیگه ما دَ مَثَل قد شُمُو توره نَمُوگِیم، بلکه واضح دَ بارِه آتِه آسمانی قد شُمُو نَقْل مُونُم. ۲۶ دَ او زَمَان^b شُمُو دَ نامِ ازمه طلب مُونِید و ما دَز شُمُو نَمُوگُم که بلده شُمُو از آتِه طلب مُونُم، ۲۷ چُون آتِه خود شی شُمُو ره دوست دَرِه، چراکه شُمُو مَرِه دوست دَرِید و

^a ۱۶:۲۳ دَ جای «زمان» دَ زبونِ یونانی «روز» نوشته

یه. ^b ۱۶:۲۶ دَ جای «زمان» دَ زبونِ یونانی «روز»

نوشته یه.

ایمان دَرِید که ما از طرفِ آتِه اَمَدیم. ۲۸ ما از پیشِ آتِه اَمَدُم و دَ دُنیا دَاخِل شُدُم؛ و اَلی ای دُنیا ره ایلِه کده پس طرفِ آتِه مورُم. ”

۲۹ یارای شی گُفت: ”اینه، اَلی واضح نَقْل مونی و دَ مَثَل توره نَموگی. ۳۰ اَلی مو مِیدنی که تُو پگ چیزا ره موفامی و هیچ کس ضرورت ندره که از تُو سوال کنه. دَ وسیلِه امزی مو ایمان میری که تُو از طرفِ خُدا اَمده. ” ۳۱ عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”شُمو اَلی ایمان اُورِدید؟ ۳۲ اینه، وختی مییه، بَلکه امی اَلی اَمده که شُمو تیت پَرَک موشید، هر کُدَم شُمو سُون جای خود خُو مورید و مره تنها میلید. ولے باوجودِ ازی ام ما تنها نَمومَنم، چراکه آتِه آسمانی قد مه آسته. ۳۳ اینمی چیزا ره ما قد شُمو گُفتم تاکه شُمو دَز مه آرامش دشته بشید. دَ ای دُنیا شُمو رَنج و زَحمت مینگرید، مگم خاطر جَم بشید، چراکه ما دَ سرِ دُنیا پیروز شدیم. ”

دُعای عیسیٰ بَلَدِه پیرِوای شی

۱ بعد از گفتونِ امزی توره ها عیسیٰ
رُوی خُو ره باله کده سُون آسمو تُوخ
کد و گُفت: ”آی آتِه آسمانی، امو وخت رسیده؛
باچه خُو ره بزرگی-و-جلالِ بدی تا که باچه تُو
ام تُو ره جلالِ بدیه؛^۲ چون تُو او ره دَ بِلِه
تمامِ بشرِ اختیارِ ددی تا او بَلَدِه تمامِ کسای
که تُو دَزُو ددی زندگی اَبَدی بدیه.^۳ زندگی
اَبَدی اینمی آسته که اونا تُو ره که خُدای
یکتا و حقیقی آستی و عیسیٰ مسیح ره که تُو
رَبی کدے، بِنخشه.^۴ کارای ره که تُو دَز مه
تسلیم کددی تا انجامِ بدیم، ما تکمیل کدُم و
امزی طریقِ بزرگی-و-جلالِ تُو ره دَ زمی ظاهر
کدُم.^۵ و آلی، آی آتِه، مَره قد خود خُو قتی
بزرگی-و-جلالِ بدی، امو رقمِ بزرگی-و-جلالِ که
ما پیش از شروعِ دُنیا قد تُو دَشْتُم.

۶ ما نام تُو ره بَلدِه امزُو نفرا که تُو ازی دُنیا دَز
 مه دَدی، معلومدار کُدُم. اونا دَز تُو تعلق دَشْت
 و تُو اونا ره دَز مه عطا کدی و اونا از کلام تُو
 اطاعت کد. ۷ آلی اونا میدَنه، هر چیزی که تُو
 دَز مه دَدے از طرفِ ازتو یَه. ۸ توره های ره
 که تُو دَز مه دَدی، ما دَزوا رَسَنَدُم و اونا قبول
 کد و واقعاً فامید که ما از طرفِ ازتو اَمَدیم و
 اونا باوَر کد که تُو مَره رِبی کدے. ۹ ما بَلدِه
 ازوا دُعا مُونُم؛ ما بَلدِه دُنیا دُعا نَمُونُم، بلکه
 بَلدِه کسای دُعا مُونُم که تُو دَز مه دَدی، چراکه
 اونا دَز تُو تعلق دَره. ۱۰ تمام چیزای که دَز مه
 تعلق دَره، از تُو یَه و تمام چیزای که دَز تُو تعلق
 دَره، از مه یَه و ما دَ وَسِیلَه ازوا بَزُرگی-و-جلال
 پیدا کُدُم. ۱۱ ما دِیگه دَ دُنیا نَمُونُم، مگم اونا
 هنوز دَ دُنیا آسته و ما طرفِ ازتو مییم. آی آتِه
 مُقَدَّس، اونا ره دَ وَسِیلَه نام خُو که دَز مه عطا
 کدے، نِگاه کُو تا که اونا یگ بَشه، امو رَقْمیکه
 مویگ آستی. ۱۲ تا زمانیکه ما قد ازوا بوَدُم،

ما اونا ره دَ وسيله نامِ ازتو که دز مه دَدے،
 نگاه کدُم و ازوا مُحافِظَت کدُم و هیچ کدُم شی
 از بین نرفت بَغیر از امز و باچه جهنمی،^a تاکه
 نوشته های کتابِ مُقدَّس پوره شنه. ۱۳ و آلی
 طرفِ ازتو مییم و ای چیزا ره هنوز که دَ دُنیا
 اَسْتُم مُوگُم تاکه اونا خوشی مَره دَ وجود خُو
 پُر-و-لبریز دشته بَشه. ۱۴ ما کلام تُو ره دزوا
 رَسندُم، ولے دُنیا ازوا بد مُوبَره، چُون اونا دَ
 دُنیا تعلق ندره امو رقم که ما ام دزی دُنیا تعلق
 ندرُم. ۱۵ خاهشِ ازمه ای نییه که تُو اونا ره ازی
 دُنیا ببری، بلکه ای آسته که اونا ره از شیطو
 نگاه کنی. ۱۶ اونا دَ ای دُنیا تعلق ندره، امو
 رقمیکه که ما ام دَ دُنیا تعلق ندرُم. ۱۷ اونا ره
 دَ وسيله راستی-و-حقیقت تقدیس کُو؛ کلامِ ازتو
 راستی-و-حقیقت آسته. ۱۸ امو رقمیکه تُو مَره
 دَ دُنیا ری کدے، ما ام اونا ره دَ دُنیا ری کدُم.

^a ۱۷:۱۲ یعنی یهودایِ اسخریوطی.

۱۹ از خاطرِ ازوا ما خود ره تقدیسِ مُونم^a، تاکه اونا ام دَ راستی-و-حقیقت تقدیسِ شُنه.

۲۰ دُعایِ ازمه تنها بلده امزیا نییه، بلکه امچنان بلده کسای که دَ وسیله شاهدهی امزیا دز مه ایمان میره، ۲۱ تاکه پگ شی یگ بشه، امو رقمیکه تُو، آی آته، دز مه آستی و ما دز تُو آستم و دُعا مُونم که اونا ام دز مو بشه تا دُنیا باور کنه که تُو مَره رِبی کدے. ۲۲ بزرگی-و-جلالی ره که تُو دز مه ددی، ما دزوا ددُم تا اونا یگ بشه امو رقمیکه مویگ آستی: ۲۳ ما دزوا و تُو دز مه، تاکه اونا کاملاً یگ بشه و تا دُنیا بدنه که تُو مَره رِبی کدے و اونا^b ره دوست دَری، امو رقمیکه مَره دوست دَری.

---

^a ۱۷:۱۹ عیسیٰ خود ره مثلِ یگ قربانی بے عیب دَ خُدا تقدیمِ مونه تا که اراده خُدا پوره شُنه. ^b ۱۷:۲۳ «اونا» یعنی نه تنها یارای عیسیٰ از امزو زمان، بلکه تمام کسای که دَ آینده ام دَ عیسیٰ ایمان میره.

۲۴ آی آته، ما آرزو دَرُم، کسای ره که تُو دَز
 مه دَدی، دَهر جای که ما اَسْتُم، اونا ام قد ازمه
 قتی بَشه، تاکه اونا بَزُرگی-و-جلالی ره که تُو
 دَز مه دَدی بِنگره، چراکه تُو پیش از خِلَقَتِ دُنیا
 مَره دوست دَشتی. ۲۵ آی آته عادِل، اگرچه دُنیا
 تُو ره نَمینَخشه، مگم ما تُو ره مینَخشُم و اَمیا^a
 مِیْدَنه که تُو مَره رِبی کدے ۲۶ و ما نام^b تُو
 ره دَزوا معرفی کدُم و باز ام معرفی مُونُم تا
 مُحَبَّتِی که تُو بلده ازمه دَری، دَزوا بَشه و ما
 ام دَزوا بَشُم. ”

گِرِفتاریِ عِیسیٰ

۱ وختیکه عیسیٰ امی چیزا ره گُفت،
 ۱۸ اُو قد یارای خُو دَ اُو طرفِ قولِ
 قِدرون رفت. دَ اُونجی یگ باغ بُود و عیسیٰ قد

^a ۱۷:۲۵ یعنی «پیرِوای ازمه.» ^b ۱۷:۲۶ «نام تُو
 ره» یعنی «تُو ره» معرفی کدُم تا حقیقت تُو بَرَمَلا شنه.

یارای خُو دَ مَنِه امزُو باغ دَرآمد. ^۲ مگم یهُودا،
 امُو کسی که او ره دَ گِیر مِیدد، ام امُو جای
 ره بَلد بُود، چراکه عیسیٰ غَدِر وختا قد یارای
 خُو دَ اُونجی جَم مُوشُد. ^۳ پس یهُودا قد یگ
 دَل عسکر و صَاحِب مَنصَب از طرفِ پیشوایونِ
 عالی مقام و فریسیا قد چراغِ ها، مَشعلِ ها و
 سَلاحِ ها دَ اُونجی آمد. ^۴ عیسیٰ از تمام چیزای
 که دَ سر شی میمد خبر دَشت، ولے باز ام پیش
 آمده دَزوا کُفت: «کی ره مُوپالید؟» ^۵ اونا دَ
 جواب شی کُفت: «عیسای ناصری ره.» عیسیٰ
 دَزوا کُفت: «ما اَسْتُم.» ^a و یهُودا که او ره دَ
 گِیر مِیدد، ام قد ازوا ایسته بُود. ^۶ وختیکه او
 دَزوا کُفت «ما اَسْتُم»، اونا پَسکی پَسکی رفته
 دَ زمی اُفتد. ^۷ او بسم ازوا پُرسان کد: «شُمُو
 کی ره مُوپالید؟» اونا کُفت: «عیسای ناصری
 ره.» ^۸ عیسیٰ دَ جوابِ ازوا کُفت: «ما دَز شُمُو

^a ۱۸:۵ دَ باره «ما اَسْتُم» دَ پاه وَرَقِ ۳۴: ۸ رُجوع کُنید.

گُفْتُمْ که ما اَسْتُمْ. اگه شُمُو مَرِه مُوپالید، اَمیا ره بیلید که بوره. ” اِی کار شُد تا کلامی که او گُفْتُد: ” امزُو کسای که تُو دَز مه دَدِے، یگ شی ره ام گُم نکدیم ” پوره شُنه. ^{۱۰} اوخته شِمعون پِترُس که یگ شمشیر دَشت، او ره کشیده غُلام پیشوای بزرگ ره زَد و گوشِ راست شی ره مُنْطی کد. نامِ امزُو غُلام مَلُوک بُود. ^{۱۱} ولے عیسیٰ دَپِترُس گُفت: ” شمشیر خُو ره دَپوش شی بیل! آیا جامی ره که آتِه آسمانی دَز مه دَدِه، وُچی نَکنم؟ ”

^{۱۲} اوخته دَلِ عسکرا و قومندانِ ازوا قد صَاحِبِ مَنصَبای یهُود، عیسیٰ ره گِرِفْتار کده بسته کد. ^{۱۳} اوّل او ره پیشِ حَنّا خُسِرِ قِیافا بُرد که قِیافا دَمزُو سالِ پیشوای بزرگ بُود. ^{۱۴} قِیافا اُمُو کس بُود که یهُودیا ره مشورَه دَدِه گُفْتُد: ” بَهِتر اَسْتِه که یگ نفر بِلدِه پَگِ مَرْدُمِ بُمَرِه. ” ^{۱۵} شِمعون پِترُس و یگ یارِ دِیگِه از پسِ عیسیٰ رفت. و ازی که اُمویارِ دِیگِه قد پیشوای

بزرگ شَنخْتِه بُود، اُو خُن عیسی قتی دَ مَنِه
 حولی پیشوای بزرگ دَر آمد. ۱۶ مگم پترس بُرو
 دَ دانِ درگه ایسته شد. اوخته امویارِ دیگه که
 قد پیشوای بزرگ شَنخْتِه بُود، بُر شده قد کنیزی
 که درگه‌وان بُود گپ زد و پترس ره داخل اُورد.
 ۱۷ امو کنیز که درگه‌وان بُود دَ پترس گُفت: ”تو
 از جُمَلِه یارای امزی آدم نییی؟“ اُو گُفت: ”نه،
 نییم.“ ۱۸ دَمَزُو غیت نوکرا و صاحب مَنصَبَا دَ
 گِرِدِ قوغِ آتَشِ که دَر دَدِه بُود ایسته شد، چُون
 هَوا یَخ بُود و اونا خود ره گرم مُوکد. پترس ام
 قد ازوا قتی ایسته بُود و خود ره گرم مُوکد.

سوالاتی پیشوای بزرگ از عیسی

۱۹ پس پیشوای بزرگ از عیسی دَ باره یارای
 شی و تعلیمای که میدد سوال کد. ۲۰ عیسی دَ
 جواب شی گُفت: ”ما دَ دُنیا بَرَمَلا توره گُفتیم
 و همیشه دَ عِبَادَتِ خانِه ها و خانِه خُدا که پگ
 یهُودیا جَم موشه، تعلیم دَدیم. ما هیچ چیز ره

تاشکی نَگفتیم. ^{۲۱} چرا از مه پُرسان مونی؟
 از کسای که تورِه مَره شنیده، پُرسان کُو که
 ما دَزوا چیزخیل گُفتیم، چُون اونا میدنه که ما
 چی گُفتیم. ^{۲۲} ”وختیکه عیسی امی چیزا ره
 گُفت، یکی امزُو صاحب مَنصبا که پالوی شی
 ایسته بُود، اُو ره یگ چپات زده گُفت: ”آیا
 تُو دَ پیشوای بزرگ امی رقم جواب میدی؟“
^{۲۳} عیسی دَ جواب شی گُفت: ”اگه بد گُفتیم،
 بدی شی ره بُگی؛ اگه دُرست گُفتیم، چرا مَره
 میزنی؟“ ^{۲۴} پس حنا اُو ره دِست بسته دَ پیش
 قیافا پیشوای بزرگ ری کد.

پترُس عیسی ره انکار مونه

^{۲۵} دَمزُو غیتِ که شمعون پترُس ایسته بُود و
 خود ره گرم مُوكد، بعضی ازوا دَزشی گُفت: ”نه
 که تُو ام یکی از یارای ازو آستی، یا نیستی؟“
 اُو انکار کده گُفت: ”نه، نییم.“ ^{۲۶} یکی از
 خدمتگاری پیشوای بزرگ قومای امزُو کسی

بُود که پترُس گوش شی ره مُنٹی کُدد. امو
 خِدْمَتگار گُفت: ”آیا ما تُو ره دَ باغِ قَد ازو قتی
 نَدیدُم؟“ ^{۲۷} پترُس بسمِ اِنکار کد و دَ امزُو لحظه
 خرُوس بَنگ دَد.

عیسی دَ پیشِ پیلاتُس

^{۲۸} بعد ازو اونا عیسی ره از خانه قیافا دَ قصرِ
 حاکِمِ رومی بُرد. صَباحِ گاه بُود و یهُودیا خودون
 شی دَ مَنه قصرِ داخِل نَشُد تا نَجسِ نَشَنه و از
 خوردونِ قُرَبانی عیدِ پَصَحِ نَمَنه. ^{۲۹} پس پیلاتُس
 دَ بُرو پیشِ ازوا اَمَدَه گُفت: ”دَ خِلَافِ امزی آدم
 چی اِدعا دَرید؟“ ^{۳۰} اونا دَ جوابِ ازو گُفت:
 ”اگه ای آدم بَدکار نَمو بُود، مو او ره دَز تُو
 تَسْلیمِ نَمو کدی.“ ^{۳۱} پیلاتُس دَزوا گُفت: ”شَمو
 ای ره بُبرید و دَ مُطابِقِ شَرِيعَتِ خودون خُو دَ بِلَه
 ازو قضاوتِ کُنید.“ یهُودیا دَزو گُفت: ”مو امی
 اِختیار ره نَدری که یگو کس ره اِعدامِ کُنی.“

۳۲ ای واقعہ رُخ دَد تا گُفتہ عیسیٰ کہ معلومدار
 کُد کہ دَ چی طریقه باید بُمَرہ، پُورہ شُنہ.

۳۳ اوختہ پیلاٹس پس دَ مَنہ قصر خُو رفت و
 عیسیٰ رہ کُوی کدہ گُفت: ”آیا تُو پادشاہِ یُودیا
 اُستی؟“ ۳۴ عیسیٰ دَ جوابِ اَزو گُفت: ”آیا تُو
 ای رہ از پیشِ خود خُو گُفتی یا دیگہ مردُم دَ
 بارہ ازمہ دَز تُو نَقْل کدہ؟“ ۳۵ پیلاٹس دَ جواب
 شی گُفت: ”آیا ما یگ یُودی اُسْتُم؟ قومِ خود
 تُو و پیشوایونِ عالی مقام تُو رہ دَز مہ تسلیم
 کدہ؛ تُو چی کار کدے؟“ ۳۶ عیسیٰ دَ جوابِ
 اَزو گُفت: ”پادشاہی ازمہ دَزی دُنیا تعلق ندرہ.
 اگہ پادشاہی ازمہ دَزی دُنیا تعلق میدشت،
 نفرای مہ جنگ مُوکد تا ما دَ یُودیا تسلیم
 دَدہ نَمُوشُدُم. مگم اُطور نَشُد، چراکہ پادشاہی
 ازمہ دَزی دُنیا هیچ تعلق ندرہ.“ ۳۷ اوختہ
 پیلاٹس دَزی گُفت: ”پس تُو پادشاہ اُستی؟“
 عیسیٰ دَ جوابِ اَزو گُفت: ”تُو دُرست مُوگی
 کہ ما پادشاہ اُسْتُم. ما بلدہ امزی مقصد پیدا

شُدْم و بَلَدِه امزی دَ دُنیا اَمْدُم که دَ بارِه حَقِیْقَت
 شاهِدی بَدْم و هر کس که طرفدارِ حَقِیْقَت اَسْتِه
 آواز مَرِه مِیْشَنَوِه. ” ۳۸ پِیْلَاتُس دَزْشی گُفْت:
 ” حَقِیْقَت چی اَسْتِه؟ ”

بعد از گُفْتونِ امزی توره، اُو بَسْم دَ بُرو
 پِیْشِ یَهُودیا اَمْدِه دَزْوا گُفْت: ” ما هِیْچ دَلِیْل
 بَلْدِه مَحْکُوم کَدونِ امزی اَدْم پِیْدا نَتَنِسْتُم.
 ۳۹ ولِ شَمو یِگ رِسم-و-رَواج دَرِیْد که ما یِگ
 نَفْر رِه دَ عِیْدِ پِصَح بَلْدِه شَمو ایلِه کُنْم؛ آیا
 مِیْخاهِیْد که پادشاهِ یَهُودیا رِه بَلْدِه شَمو ایلِه
 کُنْم؟ ” ۴۰ اوخْتِه اونا بَسْم چِیْغ زَدِه گُفْت: ” ای
 رِه نَه، بَلْکِه باراباس رِه ایلِه کُو، ” دَ حَالِیکِه
 باراباس یِگ راهزَن^a بُود.

۱ پس پِیْلَاتُس عِیْسِی رِه بُرْدِه قَمْچی
 ۲ و عَسْکرا از خِمِچِه

^a ۱۸:۴۰ دَ اِنْجِیْلِی که نَوِشْتِه مَرَقَس اَسْتِه، باراباس رِه
 «یاغی» گُفْتِه.

خاردار یگ تاج بافته دَ سر شی ایشت و قَبای
 دِرازِ آرغوانی ره دَ جان شی دَد. ^۳ اونا پیش
 شی آمده مُوگفت: "دِرُود دَ پادشاهِ یهودیا!" و
 قد چپات دَ رُوی شی میزد. ^۴ اوخته پیلاتس
 بسم بُرو آمده دزوا گفت: "اینه، ما او ره دَز
 شُمو بُرو میرم تا بدنید که ما هیچ دلیل بلده
 محکوم کدونِ ازو پیدا نَتَنستُم." ^۵ پس عیسی
 تاج خاردار و قَبای دِرازِ آرغوانی دَ جان شی بُرو
 آمد. پیلاتس دزوا گفت: "اینه، آدم شُمو!"
^۶ وختیکه پیشوایونِ عالی مقام و صاحب
 مَنصبا او ره دید، اونا چیغ زده گفت: "دَ صلیب
 میخکوب کو، او ره دَ صلیب میخکوب کو!"
 پیلاتس دزوا گفت: "شُمو او ره بُبرید و دَ
 صلیب میخکوب کنید، چراکه ما هیچ دلیل
 بلده محکوم کدونِ ازو پیدا نَتَنستُم." ^۷ یهودیا دَ
 جوابِ ازو گفت: "مو شریعت دَری و دَ حسابِ
 شریعت او باید کُشته شُنه، چراکه او خود ره
 باچه خُدا مُوگه." ^۸ وختیکه پیلاتس ای توره

ره شنید، زیادتَر ترس خورد. ^۹ او بسم منه قصر
 در آمد و د عیسی گفت: "تُو از کجا آستی؟"
 مگم عیسی هیچ جواب ندد. ^{۱۰} پس پیلاتس
 دزو گفت: "تُو قد ازمه گپ نمیزنی؟ آیا تُو
 خبر نداری که ما قدرت درم که تُو ره ایله
 کنم و ام قدرت درم که تُو ره د سر صلیب
 بکشیم؟" ^{۱۱} عیسی د جواب شی گفت: "تُو
 هیچ قدرت د سر ازمه نمیدشتی، اگه از باله
 دز تُو دده نموشد. امزی خاطر کسی که مره
 دز تُو تسلیم کده، گناه کئه تر دره." ^{۱۲} امزو
 وخت بعد پیلاتس کلو کوشش کد که او ره ایله
 کنه، مگم یهودیا چیغ زده موگفت: "اگه ای آدم
 ره ایله کنی تُو دوست قیصر نیستی! هر کسی
 که خود خو ره پادشاه بگیه، او مخالف قیصر
 آسته." ^{۱۳} وختیکه پیلاتس ای تورا ره شنید،
 عیسی ره برو آورد و خود شی د یگ جای د نام
 «سنگ فرش» که د زبون عبرانی «جباتا» گفته
 موشد، د چوکی قضاوت ششت. ^{۱۴} امو روز،

روزِ تیاریِ بلدهِ عیدِ پِصحِ بُود و ساعتِ ششمِ روز. ^a پیلاتُس دَ یهودیا گُفت: ”اینه، پادشاهِ شُموا!“ ^{۱۵} ولے اونا چیغ زده گُفت: ”گم کو او ره! طَلعت شی ره گم کو! بُبر دَ صلیب بُکش!“ پیلاتُس دزوا گُفت: ”پادشاهِ شُمور ره دَ صلیب بُکشُم؟“ پیشوایونِ عالی مقام جواب دده گُفت: ”مو غیر از قیصر دیگه پادشاه نَدری.“ ^{۱۶} پس پیلاتُس او ره دزوا تسلیم کد تا دَ صلیب میخکوب شنه.

عیسی دَ صلیب کُشته موشه

اوخته اونا عیسی ره گرفت ^{۱۷} و او صلیب دَ شانهِ شی بُرو رفت و طرفِ امزو جای که «کاسه سر» گُفته موشد، ریی شد. امو جای ره دَ زبونِ عبرانی «گلگتا» مَوگُفت. ^{۱۸} اونا دمزو جای عیسی ره دَ صلیب میخ کوب کد و قد ازو قتی

^a ۱۹:۱۴ یعنی چاشت بُود.

دُو نفرِ دِیگه ام بُود، دَ ای طرف و دَ او طرف
شی و عیسیٰ دَ مینکلِ ازوا. ^{۱۹} پیلاتُس یگ
عنوانِ نُوشته کده دَ صلیبِ نَصَب کد که امیطور
خانده موشُد:

“عیسایِ ناصری، پادشاهِ یهودیا.”

^{۲۰} امی عنوانِ ره غدرِ یهودیا خاند، چُون امو
جای که عیسیٰ ره دَ صلیبِ میخکوب کُد، دَ
شارِ نزدیکِ بُود. امو عنوانِ دَ زبونیِ عبرانی،
لاتینی و یونانی نُوشته شُد. ^{۲۱} پس پیشوایونِ
عالی مقامِ یهودیا رفته دَ پیلاتُس گُفت: “پادشاهِ
یهودیا نُوشته نکو، بلکه نُوشته کو که ای آدم
گُفت: “ما پادشاهِ یهودیا اَسْتَم.” ^{۲۲} پیلاتُس
دَ جوابِ ازوا گُفت: “چیزی که نُوشته کُد،
نُوشته کُد.”

^{۲۳} وختیکه عسکرا عیسیٰ ره دَ صلیبِ میخ
کوب کد، اونا کالای شی ره گِرِفته دَ چارِ حصّه
تقسیم کد که دَ هر عسکرِ یگ حصّه رسید.
قبای شی ره ام گِرِفْت، ولے او بے دَرز بُود و از

باله تا دامون دَ یگ تَکه بافته شُدُد. ^{۲۴} پس اونا
قد یگدیگه خُو گُفت: ”ببید که ای ره پاره
نکنی، بلکه دَ بِلَه شی پِشک پورته کنی تا
بِنگری که از کی موشه. ” ای ره گُفت تا نوشته
کِتَابِ مُقَدَّس پوره شُنه که مَوگه: ”اونا کالای
مَره دَ مَنه خُو تقسیم کد و دَ بِلَه لِباس مه پِشک
اَندخت. ” پس عسکرا امی کارا ره کد.

^{۲۵} دَ نَزْدِیکِ صَلیبِ عِیسیٰ اینی کسا ایسته
بُود: آبه عِیسیٰ، خوارِ آبه شی، مَریمِ خاتونِ
کلوپاس و مَریمِ مَجَدَلِیه. ^{۲۶} وختیکه عِیسیٰ آبه
خُو ره قد امزُو یارِ دوست-دَشْتَنی خُو یگجای
ایسته دید، اُو دَ آبه خُو گُفت: ”آی خاتو، اینه
باچه تُو. ” ^{۲۷} بعد ازُو دَمزُو یار گُفت: ”اینه،
آبه تُو. ” و امزُو ساعت بعد، امو یار اُو ره دَ
خانِه خُو بُرد.

^{۲۸} بعد ازُو عِیسیٰ دید که تمام چیزا تَکْمیل
شُدِه و بِلَدِه ازی که نوشته های کِتَابِ
مُقَدَّس پوره شُنه، اُو گُفت: ”ما تَشْنه شُدیم. ”

۲۹ دَ اُونجی یگ کوزه پُر از سِرکِه انگور بُود.
پس اونا یگ اِسفنج ره دَ مَنه شی غوْته کده
دَ سِر یگ نی بند کد و نزدیک دان شی بُرد.
۳۰ غَیتیکه سِرکِه انگور دَ دانِ عیسی رسید،
اُو گُفت: "خلاص شد." بعد ازو سر خُو ره تا
اَندخت و روح خُو ره تسلیم کد.

۳۱ اُمُو روز، روزِ تیاری بُود و ازی که یهودیا
نمیخواست جَسدا دَ روزِ آرام دَ بِلِه صلیب
بُمنه، خُصُوصاً دَ امزُو روزِ آرام که روزِ بزرگ
عید بُود، اونا از پیلاتس خواهش کد که پایای
مَصلُوب شده ها میده شنه^a تا جَسدای ازوا
بُرده شنه. ۳۲ پس عسکرا اَمده ام پایای نفرِ
اوّل ره و ام پایای نفرِ دوّم ره که قد عیسی
یگجای دَ صلیب میخکوب شُد، میده کد.
۳۳ مگم غَیتیکه اونا پیشِ عیسی رسید و دید

---

^a ۱۹:۳۱ مقصد از میده کدون پایای مَصلُوب شده ها امی
بُود که اونا زود بُمَره و از صلیب تا شُدده بُرده شنه.

که او گاه مُرده، اونا پایای شی ره میده نکد.
 ۳۴ لیکن یکی امزو عسکرا قد نیزیه خو د بغل
 عیسیٰ زد که دستی خون و او از بغل شی
 بُر شد. ۳۵ امو کسی که ای چیزا ره دید،
 شاهدی دد و شاهدی ازو راست آسته. او میدنه
 که او حقیقت ره موگه تا شمو ام باور کُنید.
 ۳۶ امی چیزا رُخ دد تا نوشته های کتابِ مُقدّس
 پوره شنه که موگه: ”یگ استغون ازو ام میده
 نموشه.“ ۳۷ و دیگه نوشته های کتابِ مُقدّس
 باز ام موگه: ”اونا سون امزو کس توخ مونه که
 او ره قد نیزیه زده.“

۳۸ بعد ازی واقعه ها یوسف که از شارِ رامه
 و پیرو عیسیٰ بُود، ولے از ترسِ یهودیا تاشکی
 پیروی موکد، از پیلاتس خواهش کد تا دزو اجازه
 بدیه که جسدِ عیسیٰ ره بُبره و پیلاتس دزو
 اجازه دد. پس او آمده جسدِ عیسیٰ ره بُرد.
 ۳۹ و نيقوديموس که د شروع یگ شاو پیش
 عیسیٰ آمدد، او ام آمد و موادِ خوشبوی گت

شُدِه مُر و عود ره که تقریباً پنج سیر^a بُود، اُورد. پس اونا جَسَدِ عیسیٰ ره گِرِفته دَ مُطابِقِ رسم-و-رَواجِ یهُودیا قد مَوادِ خوشبُوی دَ مَنِه کفن پیچ دَد. ^{۴۱} دَمزُو جای که عیسیٰ مَصلُوب شُدُد یگِ باغ بُود و دَ مَنِه باغِ یگِ قَبْرِ نَو کَنده شُدِه مَوجُود بُود که تا هنوز هیچ کس دَ اُونجی دَفن نَشُدُد. ^{۴۲} ازی که اُمور روز، روزِ تِیاری عیدِ بِلدِه یهُودیا بُود و قَبِر امِ نَزدِیک بُود، اونا عیسیٰ ره دَ مَنِه امزُو قَبْرِ غارِ مَانَد اِشت.

۲۰ دَ روزِ یگَشَمِیهِ مَرِیمِ مَجَدَلِیهِ صَباحِ گاهِ که هنوز هَوا تَرِیک بُود، دَ سِرِ قَبْرِ اَمَدِ و دِیدِ که سَنگِ از دَانِ قَبْرِ پَسِ شُدِه. ^۲ پَسِ اُو دَوِیده پِیشِ شِمعونِ پِترُسِ و اُمُو یارِ دِیگِه که عیسیٰ اُو ره دَوستِ دَشتِ اَمَدِ و دَزَوا گُفت: «اونا مَولا ره از قَبْرِ بُرده و مو خِبر

^a ۱۹:۳۹ دَ جای «پنج سیر» دَ زِبونِ یونانی «صد لِیترا»

نوشته یه که تقریباً ۳۷ کیلوگرام موشه.

نَدَرِے کہ اُورہ دَ کُجا ایشته. " ۳ اوخته پِترُس و
 اُمویارِ دِیگہ بُر شُدہ سُونِ قِبرِ رِبی شُد. ۴ اونا
 ہر دُوی شی قتی مُودَوید، لیکن اُمویارِ دِیگہ
 از پِترُس کدہ پیش شُد و اوّل دَ سرِ قِبرِ رِسید
 ۵ و خود رہ خَم کدہ دید کہ کفن دَ مَنہ قِبر
 آستہ، ولے اُو داخِل نَرفت. ۶ شِمعونِ پِترُس از
 پُشتِ اَزو اَمَد و مَنہ قِبر داخِل شُد و دید کہ
 کفن دَ اُونجی ایشته بُود، ۷ ولے دِستمالی کہ دَ
 سرِ عِیسی بُود قد کفن ایشته نَبُود، بَلکہ جدا
 پیچَندہ شُدہ دَ یگ جای ایشته بُود. ۸ پس یارِ
 دِیگہ کہ اوّل دَ سرِ قِبر اَمَد، ام داخِل رفت و
 دید و ایمان اُورد. ۹ اونا تا ہنوز نِوشتہ ہای
 کِتابِ مُقَدَّس رہ نَفامیدُ کہ اُو از مُردہ ہا باید
 دُوبارہ زِنده شُنه. ۱۰ پس یارا تاو خوردہ دَ خانہ
 ہای خُو رفت.

۱۱ مگم مَریم دَ بَرُونِ قِبر ایستہ بُود و چخرا
 مُوکد. دَ حالیکہ دَرَو چخرا مُوکد، اُو خود رہ
 خَم کدہ مَنہ قِبر رہ توخ کد ۱۲ و دُو ملایکہ

سفید پوش ره دَ امزُو جای که جَسَدِ عیسیٰ
 ایشته شُدُد، دید. یگ شی طرفِ سر شی و
 دیگه شی طرفِ پای شی شِشْتُد. ۱۳ و اونا دَز
 شی کُفت: ”آی خاتُو، چرا چخرا مُونی؟“ او
 دَزوا کُفت: ”اونا مَولای مَره گِرِفْتِه بُرده و ما
 خبر ندرُم که او ره دَ کُجا ایشته.“ ۱۴ و ختیکه
 مریم امی چیزا ره کُفت، پس دَور خورد و عیسیٰ
 ره ایسته دید، مگم نَفامید که او عیسیٰ آسته.
 ۱۵ عیسیٰ دَزشی کُفت: ”آی خاتُو، چرا چخرا
 مُونی؟ کی ره مُوپالی؟“ مریم دَ گُمانِ ازی که
 او باغوان آسته، دَزشی کُفت: ”صاحب، اگه
 تُو او ره بُردے دَز مه بُگی که او ره دَ کُجا
 ایشته تا ما او ره بُرُم.“ ۱۶ عیسیٰ دَزشی
 کُفت: ”مریم.“ مریم دَور خورد و دَ عِبرانی دَز
 شی کُفت: ”رَبّونی، یعنی اُستاد.“ ۱۷ عیسیٰ
 دَزو کُفت: ”دَز مه دِست نَزو، چراکه ما تا هنوز
 پیشِ آتِه خُو نَرَفْتیم؛ بَلکه پیشِ برارای مه بورُو

و دَزُوا بُگِی که 'ما پیشِ آتِه ازخُو و آتِه ازشُمو^a
و خُدای ازخُو و خُدای ازشُمو باله مورُم. "'
^{۱۸} اوخته مریمِ مَجْدَلِیَه پیشِ یارا آمد و دَزُوا
اعلان کده گُفت: "ما مَولا ره دیدُم!" و امو
چیزای ره که عیسی دَز شی گُفتُد، دَزُوا نقل
کد.

عیسی دَ یارای خُو ظاهر موشه

^{۱۹} شامِ امزُو روزِ اوّلِ هفته وختیکه یارا دَ
یگ جای جَم بُود و از ترسِ یهودیا درگه های
امزُو جای ره کیپ کُدُد، بے بلغه عیسی آمد و
دَ مینکل جای ایسته شُدِه دَزُوا گُفت: "سلام
علیکُم." ^{۲۰} وختیکه امی ره گُفت، اُو دِستا و
بغل خُو ره دَزُوا نِشو دَد و یارا از دیدونِ مَولا کلو
خوشحال شُد. ^{۲۱} اوخته عیسی بسم دَزُوا گُفت:

---

^a ۱۷:۲۰ مقصدِ عیسی از گُفتونِ «آتِه ازخُو و آتِه
ازشُمو» آتِه آسمانی آسته.

”سلام دَز شُمو. اُمُو رقم که آتِه آسمانی مَره
رَبی کده، ما ام شُمو ره رَبی مُونم.“^{۲۲} بعد از
گفتون امزی توره اُو دَ سرِ ازوا دَم کده گُفت:
”روح اَلْقُدس ره حاصِل کُنید. ^{۲۳} اگه شُمو گُناه
های کسی ره بُبخشید، اونا ببخشیده مُوشه و
اگه نَبخشید، اونا ببخشیده نَموشه.“

^{۲۴} مگم توما، یکی امزُو دوازده یارای عیسی
که معنای نام شی «دُوگنی» آسته، وختیکه
عیسی اَمَد قد ازوا نَبود. ^{۲۵} پس دیگه یارا دَز
شی گُفت: ”مو مولا ره دیدی.“ مگم اُو دَزوا
گُفت: ”تاکه جای میخا ره دَ دستای شی نَنگرم
و کِلک خُو ره دَ جای میخا و دِست خُو ره دَ
بغل شی نه ایلم، ایمان نَمیرم.“^{۲۶} هشت روز
بعد یارای عیسی بسم داخلِ امزُو خانه بُود و
توما ام قد ازوا قتی بُود. دَ حالیکه درگه ها
کیپ بُود، عیسی اَمَد و دَ مینکلِ ازوا ایسته
شُدِه گُفت: ”سلام دَز شُمو.“^{۲۷} بعد ازو دَ توما
گُفت: ”کِلک خُو ره اینجی بیل و دِستای مَره

بِنِگَر؛ دِستای خُورِه ام بَیر و دَ بَغل مِه بیل و
 بے ایمان نَبَش، بَلکِه ایمان دَشته بَش. ” ۲۸ ” توما
 دَ جواب شی گُفت: ” یا مَولای مِه و خُدای مِه! ”
 ۲۹ عیسیٰ دَزشی گُفت: ” آیا بخاطری که مَرِه
 دیدی، ایمان اُوردی؟ نیک دَ بَختِ امزُو کسای
 که مَرِه نَدیده، ولے باز ام ایمان میرِه. ”
 ۳۰ عیسیٰ غَدر مُعجزای دِیگِه ام دَ حُضُورِ یارا
 کُدد که دَمزی کِتاب نَوشته نَشده. ۳۱ مَگم امی
 چِیزا نَوشته شُد تا شُمو ایمان بَیرید که عیسیٰ
 اُمُو مَسیح^a و باچِه خُدا یِه و تا دَ و سِیلِه ایمان
 اُورد و شُمو دَ نامِ اَزُو صَاحِبِ زَندگی اَبَدی شُنید.

عیسیٰ دَ هفت یار خُو ظاهِر مَوشِه

۱ بعد ازی چِیزا عیسیٰ بَسَم خود
 ۲۱ ره دَ لَبِ دَریاچِه تِیبریه دَ یارای خُو
 ظاهِر کد که ظاهِر شُدونِ اَزُو اینی رَقم رُخ دَد:

^a ۲۰:۳۱ یعنی اِنْتِخاب شُدِه خُدا.

^۲ شِمعون پِترُس، توما که او ره «دوگنی» ام
 موگفت، نَتَنائیل از قانای جلیلیه، باچه های
 زیدی و دویارِ دیگه دَ اُونجی جَم بُود. ^۳ شِمعون
 پِترُس دزوا گُفت: “ما ماهی گِرِفَتو مورُم.” اونا
 دزُو گُفت: “مو ام قد تُو موری.” پس اونا
 بُرو رفته مَنه کِشتی شِشت، مگم امُو شاو هیچ
 چیز گِرِفته نَتَنِست. ^۴ وختی صُبح شد عیسی
 دَ لبِ دریا ایسته بُود، مگم یارا نَفامید که
 عیسی آسته. ^۵ پس عیسی دزوا گُفت: “او
 بچکیچا، یگو ماهی گِرِفَتید یا نه؟” اونا دَ
 جواب شی گُفت: “نه.” ^۶ اُو دزوا گُفت: “تور
 ره طرفِ راستِ کِشتی بِنَدزید و از اُونجی ماهی
 میگیرید.” اوخته اونا تور ره اندخت و از بس
 که کلو ماهی گِرِفَتُد، اونا تور ره دَ مَنه کِشتی
 کش کده نَمیتَنِست. ^۷ پس امُو یارِ که عیسی
 اُو ره دوست دَشت دَ پِترُس گُفت: “ای خُو
 مَولا آسته.” وختی شِمعون پِترُس شنید که مَولا
 آسته، اُو کالای خُو ره که از جان خُو کشیدد،

دَ گِردِ خُو پیچِ دَدِه خود ره مَنِه آو پورته کد.
^۸ ولے دیگه یارا قد کِشتی آمد، چراکه اونا
 از خُشکی دُور نَبُود؛ کِشتی فقط یِگو دُو صد
 توغی از لبِ دریا فاصِله دَشت و اونا تور پُر از
 ماهی ره قد خُو کش کده اُورد. ^۹ وختیکه اونا
 دَ خُشکی تاه شُد، دید که قوغِ آتِش داغ آسته و
 ماهی دَ بله شی ایشته یه و نان ام دَ پالوی شی
 آسته. ^{۱۰} عیسی دزوا گُفت: ”امزو ماهی که
 تازه گِرفتید، یگ کَمک وَری بیرید.“ ^{۱۱} اوخته
 شِمعون پِتْرُس رفت و جال ره که پُر از ماهی بُود
 دَ خُشکه کش کد. دَ مَنِه تور یگ صد و پنجاه
 و سِه ماهی کُته بُود. مگم باو جُودِ که اموقس
 ماهی کلو بُود، تور پاره نَشُدُد. ^{۱۲} عیسی دزوا
 گُفت: ”ببید، نان بْخورید.“ هیچ کُدم از یارا
 دِل نَتَنِست که ازو پُرسان کُنه: ”تُو کی آستی؟“
 چُون اونا مِیدَنِست که او مولا یه. ^{۱۳} پس عیسی
 آمد و نان ره گِرفته دزوا دَد و ماهی ره ام امو
 رقم کد. ^{۱۴} اینمی دفعه سِوم بُود که عیسی بعد

از دُوباره زنده شُدون خُو از مُرده ها دَ یارای خُو
ظاهر شُد.

۱۵ وختیکه اونا نان ره خورد، عیسی دَ
شِمعون پِترُس گفت: ”آی شِمعون باچه یوَحَنّا،^a
آیا تُو امزیا کده مَره کلوتر مُحَبَت مُونی؟“ پِترُس
دَزُو گفت: ”آرے مَولا، تُو میدنی که ما تُو
ره دوست دَرُم.“ عیسی دَزُو گفت: ”باره گون
مَره بِچَرَنُو.“ ۱۶ دفعه دَوَم اُو دَز شی گفت:
”آی شِمعون باچه یوَحَنّا، آیا تُو مَره مُحَبَت
مُونی؟“ اُو دَ جواب شی گفت: ”آرے مَولا،
تُو میدنی که ما تُو ره دوست دَرُم.“ عیسی
بسم دَز شی گفت: ”گوسپندوی مَره نِگاه کُو.“
۱۷ اُو دفعه سِوَم دَزُو گفت: ”آی شِمعون باچه
یوَحَنّا، آیا تُو مَره دوست دَری؟“ پِترُس دِق شُد،
چراکه عیسی دفعه سِوَم دَز شی گفت: ”آیا تُو

---

^a ۲۱:۱۵ دَ جای «یوَحَنّا» دَ بعضی نُسَخه ها «یونا»

نوشته یه.

مَرِه دوست دَرِي؟“ و اُو دَز شِي كُفْت: ”يا مَولا، تُو از پِگ چِيزا خِبر دَرِي؛ تُو مِيدَنِي كِه ما تُو رِه دوست دَرُم.“ عيسِي دَزُو كُفْت: ”گوسپندوي مَرِه بَچَرَنُو. ١٨ ما حَقِيقَت رِه دَز تُو مَوكَم: و خَتِيكِه جِوان بُوَدِي تُو كَمَر خُو رِه بَسْتِه مَوكَدِي و هَر جاي كِه دِل تُو مَوشَد مورَفَتِي. مَگم و خَتِيكِه پِير شُنِي تُو دِستاي خُو رِه دِرَاز مُونِي و دِيكِه كَس كَمَر تُو رِه بَسْتِه كَدِه تُو رِه دَ يِگ جاي مَوبَرِه كِه تُو نَمِيخاهِي دَ اُونجِي بوري.“ ١٩ عيسِي امِي توره رِه كُفْت تا نِشو بَدِيه كِه پِترُس دَ چِي رَقم مَرگ جِان خُو رِه دَ رَاهِ بَزُرگِي-و-جِلالِ خُدا مِيدِيه. بَعَد امزِي توره بَسْم دَ پِترُس اَمَر كَد: ”از مِه پِيرَوِي كُو.“

٢٠ پِترُس دَور خورَد و اَمُو يار رِه دِيد كِه عيسِي اُو رِه دوست دَشْت و اُو از پَسِ اَزوا مِيمَد. اِي اَمُو يار بُوَد كِه دَ سَرِ نَانِ شَاو دَ شَانِه عيسِي تَكِيه كَدَد و كُفْتَد: ”يا مَولا، اُو نَفَرِ كِه تُو رِه دَ گِير مِيدِيه، كِي اَسْتِه؟“ ٢١ و خَتِيكِه پِترُس اَمُو

یار ره دید، از عیسی پُرسان کد: ”یا مولا،
 دَ باره ازو چی مُوگی؟“ ^{۲۲} عیسی دَزُو کُفت:
 ”اگه ما بِخایم که او تا اَمَدونِ ازمه بُمَنه، دَز تُو
 چی؟ تُو ازمه پیروی کُو.“ ^{۲۳} پس امی توره دَ
 بَینِ برارو تیت شُد که ”اُمویار هیچ نَمومره.“
 مگم عیسی قد ازو نَکُفتد که ”اُو نَمومره،“
 بلکه کُفتد: ”اگه ما بِخایم که او تا اَمَدونِ ازمه
 بُمَنه، دَز تُو چی؟“

^{۲۴} ای اونمویار آسته که دَ باره امزی چیزا
 شاهدی میدیه و امی چیزا ره نوشته کده و مو
 میدنی که شاهدی ازو راست آسته. ^{۲۵} عیسی
 غدر کارای دیگه ام انجام دَد که اگه هر کُدم
 ازوا جدا جدا نوشته شنه، فکر مُونم که دُنیا ام
 کُنجایش امزُو کِتَابای نوشته شُدِه ره نَدره.